

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Sedmihlášek

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
1.1 ÚDAJE O ŠKOLE.....	2
1.2 ZŘIZOVATEL.....	2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
2.1 Naše škola.....	3
3. HLAVNÍ PRINCIPY A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY SEDMIHLÁSEK.....	6
3.1 Pilíře školy.....	6
3.1.1. Responzivní výuka.....	6
3.1.2. Osobnostní rozvoj.....	6
3.1.3. Společenská a kulturní odpovědnost.....	7
3.1.4. Otevřenost a transparentnost.....	8
3.1.4. Práce týmu.....	8
3.1.5. Komunita.....	9
3.2 Další činnosti a spolupráce.....	10
4. STRATEGIE ZAŘAZENÍ A ROZVOJE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ.....	11
4.1 Kompetence k učení.....	11
4.2 Kompetence k řešení problémů.....	12
4.3 Kompetence komunikativní.....	13
4.4 Kompetence sociální a personální.....	14
4.5 Kompetence občanská.....	15
4.6 Kompetence pracovní.....	16
4.7 Kompetence digitální.....	16
5. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	17
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	18
7. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A JEJICH ZAČLENĚNÍ DO VÝUKY.....	19
7.1 Osobnostní a sociální výchova.....	19
7.2 Výchova demokratického občana.....	21
7.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	22
7.4 Environmentální výchova.....	23
7.5 Mediální výchova.....	24
7.6 Multikulturní výchova.....	25
8. UČEBNÍ PLÁN.....	26
9. UČEBNÍ OSNOVY.....	27
9.1 OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	27
9.2 OBOR: ANGLICKÝ JAZYK.....	75
9.3 OBOR: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	93
9.4 OBOR: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	115
9.5 OBOR: ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	124
9.6 OBOR: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA.....	166
9.7 OBOR: UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	185
9.8 OBOR: ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	191
9.9 OBOR: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	196
10. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	197

11. AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	203
12. PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ K ZÁKLADNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ.....	205

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola Sedmihlášek

Adresa školy: Libušina 390, Roztoky, 252 63

Jméno ředitele školy: Mgr. Jana Jakubíčková

Kontakt: Tiché údolí 125, Roztoky, 25263; info@skolasedmihlasek.cz

IČO: 09 796 241

IZO: 691 014 671

1.2 ZŘIZOVATEL

Název zřizovatele školy: Ústav pro podporu vzdělávání v Roztokách, z.ú.

Adresa zřizovatele školy: Libušina 390, Roztoky, 25263

Kontakt: Mgr. Magdaléna Marková, madlamarek@gmail.com

1.3 PLATNOST DOKUMENTU

Platnost od: 1. 9. 2026

ředitelka školy

Mgr. Jana Jakubíčková

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Naše škola

Charakteristika školy

Základní škola Sedmihlásek vznikla v roce 2021 z touhy mít v Roztokách školu komunitního charakteru. Vzdělávání v Sedmihlásku je určeno všem dětem, formou inkluzivního vzdělávání vychází škola vstříc potřebám nadaných žáků i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Klademe důraz na vzájemnou spolupráci všech účastníků vzdělávání – tedy pedagogů, žáků a rodičů, což pomáhá vytvářet bezpečné a přijímající prostředí.

Cílem školy je vychovávat zdravě sebevědomé děti, které se orientují v prostředí, ve kterém žijí a přijímají zodpovědnost za sebe i okolní svět. Škola pro nás není odloučenou životní kapitolou, naopak. Schopnost učit se považujeme za důležitý, někdy náročný, ale celoživotní proces, jehož výsledky nás posilují. V dětech podporujeme vztah k tradicím a vazbu na město, ve kterém žijí. Chceme vychovávat generaci, která bude zodpovědná vůči místu, kde vyrůstá. S radostí využíváme i situace prostředí – historická i nová budova školy jsou situovány v blízkosti Tichého údolí, které svými přírodními podmínkami přímo vybízí k výuce v přírodě. Kromě tohoto lokálního aspektu považujeme za nezbytné podporovat i vědomí sounáležitosti s širším okolím a rozvíjet v dětech odpovědnost vůči přírodě a světu jako takovému.

Zřizovatelem školy je Ústav pro podporu vzdělávání v Roztokách, z.ú., který je ideově i personálně propojen s místním sdružením Roztoč, z.s., na jehož činnost touto iniciativou navazujeme.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Sedmihlásek je neúplnou základní školou s akreditovaným 1. stupněm základní školy. Vyučování probíhá ve věkově homogenních třídách v počtu zpravidla 18, ve výjimečných případech 19 žáků. V současnosti je ve škole 5 tříd (1. - 5. ročník)

Charakteristika pedagogického sboru

Základem pedagogického sboru jsou kvalifikovaní učitelé, asistenti pedagoga a kvalifikovaní průvodci školní družiny. Pedagogický sbor je rozšířen také o dobrovolníky a externí

odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod vedením pedagoga školy. Pedagogičtí pracovníci, kteří náležité vzdělání nemají si jej doplňují. Pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe, sledují novinky v oblasti inovativních přístupů ke vzdělávání a seznamují se s novými metodami práce. Inspirace čerpají i v rámci vzájemných následů v hodinách. Pedagogický sbor prochází pravidelnou supervizí, v případě zájmu mohou pedagogové využít i individuálních supervizí. Zároveň mohou využívat odborných konzultací se svými kolegy a odbornými zaměstnanci školy včetně školní psycholožky, speciální pedagožky, výchovné poradkyně a metodičky prevence. Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem a odborným studiem realizovaným v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Výhledově má naše škola zájem o vytvoření partnerství s dalšími, obdobně laděnými školami v České republice i v zahraničí. Cílem těchto partnerství by mělo být sdílení příkladů dobré praxe.

Budovy a vybavení

Výuka probíhá ve třech budovách, první a druhý ročník sídlí v Haurowitzově vile v Tichém údolí 125, čtvrtý ročník v prvním nadzemním podlaží budovy v ulici Nádražní 21, třetí a pátý ročník pak v budově Za potokem 2497. Vila č.p. 125 je současně sídlem jedné třídy MŠ zřizované městem Roztoky, a spolkovou činnost zde provozuje sdružení Roztoč, turistický oddíl Draci a Česká církev Evangelická. Prostor učebny Za Potokem zároveň slouží jako učebna ICT – Informační a komunikační technologie. Učebny v budově za Potokem jsou vybaveny interaktivní tabulí, učebna v Nádražní pak dotykovým interaktivním displejem. Škola disponuje žákovskými tablety, notebooky a sadou didaktických robotických pomůcek jako MataLab, Smart Train či Blue Bot, které jsou doplněny bezdrátovými mikroskopy pro integraci ICT do přírodovědných předmětů.

Jednotlivé budovy jsou od sebe vzdáleny maximálně 800 m, tedy cca 10 minut chůze. Žáci se mezi budovami přesouvají v době oběda a někdy také v rámci družiny. Prostor pro výuku tělesné výchovy je zajištěn v blízké TJ Sokol, případně na venkovních hřištích, v parcích, nebo na veřejném bruslařském kluzišti v Roztokách. Výuka plavání probíhá v domluvených plaveckých prostorách v Roztokách, případně v jiných areálech se zázemím pro výuku plavání (vícedenní plavecké výcviky). Jeden den v týdnu je výuka zpravidla realizována mimo budovy školy – v přírodě, či v kulturních a vzdělávacích institucích typu muzea, galerie, divadla atd.

V budovách školy jsou umístěny prostory pro: kabinety, šatny, sociální zázemí dle hygienické

vyhlášky včetně sociálního zařízení pro invalidy a jídelna-výdejna. Prostory učeben jsou využívány také k provozu Školní družiny. V budovách školy je k dispozici prostor pro práci psychologa a speciálního pedagoga a pro přípravnou práci učitelů. Ve třídách jsou dětem k dispozici materiály a pomůcky, které podporují a doplňují jejich školní práci – doplňující úkoly, názorné pomůcky (počítadla, tělesa, přehledy), naučné knihy, encyklopedie, učební texty, výtvarné potřeby a pomůcky. Ve škole funguje školní družina s různorodým vybavením – stavebnice, hračky, výtvarné potřeby, sportovní a relaxační náčiní.

Zaměření výuky

Výuka je vedena se zaměřením na individuální přístup ke všem žákům. Důraz klademe na propojování výuky s etickou výchovou a rozvíjením kvalitních vztahů ve třídách i napříč třídami. Jeden den v týdnu je realizována integrovaná tematická výuka, která většinou probíhá mimo budovy školy – v přírodě, v kulturních a vzdělávacích institucích apod.

3. HLAVNÍ PRINCIPY A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY SEDMIHLÁSEK

3.1 Pilíře školy

3.1.1. Respektující výuka

- Ve vztahu s dětmi stavíme na vzájemném respektu — nasloucháme jim, jejich názor bereme vážně a totéž je učíme ve vztahu k dospělým, ke spolužákům i k sobě samým.
- Vycházíme z toho, že každé dítě se učí jinak a jiným tempem. Výuku i cíle přizpůsobujeme vzdělávacím potřebám konkrétních žáků.
- Představujeme dětem dlouhodobé i aktuální cíle učení a vedeme je k postupnému přebírání odpovědnosti za to, jak jich dosáhnou.
- Vedeme děti k tomu, aby uměly popsat svůj pokrok a realisticky posoudit, co už zvládají a co potřebují posílit.
- Udržujeme ve třídách bezpečné klima, ve kterém se děti nemusí bát chybovat, zeptat se a nahlas říct, čemu nerozumí.
- Podporujeme přirozenou touhu dětí učit se a snažíme se je vlastním příkladem motivovat k celoživotnímu učení.

Strategie aneb, jak to děláme:

- o Hodnotíme formativně, slovně nebo pomocí grafických symbolů, ze strany učitele i žáka (sebehodnocení). Pokrok dítěte poměřujeme jeho vlastním předchozím výkonem, ne výkonem spolužáků.
- o Učíme žáky dávat a přijímat zpětnou vazbu tak, aby byla podnětem pro další rozvoj.
- o S chybou pracujeme jako s prostředkem pro další učení - v hodnocení i v tom, jak na ni v hodině reagujeme.
- o Volíme metody aktivního učení stavějící na vlastní zkušenosti a diskusi: dílny psaní a čtenářské dílny, postupy programu Čtením a psáním ke kritickému myšlení, Hejného metoda v matematice, integrovaná tematická výuka
- o Průběžně sledujeme, jak se dětem ve škole daří, a chápeme to jako podmínku učení, ne jako jeho doplněk.

3.1.2. Osobnostní rozvoj

- Věříme, že dobré vztahy a porozumění sobě samému jsou předpokladem úspěšného učení. Věnujeme tomu proto stejnou pozornost jako výuce.
- Vedeme děti k poznávání sebe sama — svých silných stránek, svého prožívání i toho, co je jim nepříjemné.
- Učíme děti mluvit o tom, co prožívají, rozumět prožívání druhých a řešit neshody domluvou.
- Zajímáme se o vztahy ve třídách a všímáme si, jak se v nich dětem daří.
- Když se dítěti dlouhodobě nedaří, hledáme příčinu společně s rodinou.

Strategie aneb, jak to děláme:

- Týden zahajujeme a ukončujeme třídními komunitními kruhy.
- Každá třída má v rozvrhu 2 hodiny osobnostního rozvoje týdně.
- Dodržujeme Kodex Sedmihlásku:

- Chováme se ohleduplně k lidem a věcem ve svém okolí.
- Staráme se o bezpečnost svou i ostatních.
- Komunikujeme slušně a s respektem.
- Děláme věci poctivě — pracujeme svědomitě, podle svých sil.
- Na škole působí školní poradenské pracoviště ve složení školní psycholožka, speciální pedagožka, metodička prevence a výchovná poradkyně. Jeho členové pravidelně navštěvují třídy, pracují s celými kolektivy i jednotlivci a jsou k dispozici ke konzultacím pedagogům, dětem i rodičům. Řešení náročných situací hledáme ve vzájemné spolupráci.

3.1.3. Otevřená komunikace

- Otevřená a respektující komunikace mezi školou a rodinou je pro nás základem spolupráce.
- Podněty od dětí, rodičů i kolegů bereme vážně a jsme ochotni mluvit o čemkoli.
- Mluvíme spolu i o tom, co se nedaří. Problémy řešíme napřímo.

Strategie aneb, jak to děláme:

- Rodičům nabízíme individuální konzultace, tripartity, rodičovské kavárny a neformální setkání s vedením školy. Sejit se můžeme z podnětu školy i rodiny.
- Veškeré dokumenty o dítěti jsou rodičům přístupné.
- Rodiče jsou ve škole vítáni — mohou se pohybovat po budově, po domluvě s učitelem přijít do výuky nebo se zapojit do dění ve třídě.
- Na webu školy je schránka důvěry, kterou mohou anonymně využít rodiče, zaměstnanci, i děti.

3.1.4. Spolupracující a učící se tým

- Vytváříme podmínky pro to, aby si pedagogové předávali zkušenosti a učili se jeden od druhého.
- Podporujeme každého člena týmu v jeho profesním rozvoji a v tom, aby si sám nastavoval, kam chce směřovat.
- Dáváme pedagogům prostor volit metody, které jim sedí — v rámci postupů, na kterých jsme se jako škola shodli.
- Chceme, aby pedagogové ve své práci viděli smysl. Zajímá nás, jak se jim u nás pracuje.

Strategie aneb, jak to děláme:

- Pedagogové pravidelně procházejí odbornými kurzy a vzdělávacími programy podle vlastního výběru i podle aktuálních potřeb školy.
- V motivačních rozhovorech si pedagogové nastavují profesní cíle a společně sledujeme, jak se k nim daří dojít.
- Tým pravidelně prochází supervizí pod odborným vedením.
- Každý týden se schází celý pedagogický tým. Kromě provozních věcí máme vyhrazený čas na sdílení zkušeností z výuky a na společné učení.

3.1.5. Společenství školy

- Soulad v základních hodnotách mezi rodinou a školou vnímáme jako nezbytnou podmínku dobré spolupráce.
- Školu vnímáme jako přirozenou součást života rodiny a rodiny našich žáků jako součást školního společenství.
- Hledáme inspiraci a navazujeme partnerství s jednotlivci, organizacemi a školami s podobnými hodnotami tak, abychom rozšiřovali bezpečný, inspirativní a respektující prostor.

Strategie aneb jak to děláme:

- Během roku pořádáme několik školních slavností, na kterých se setkávají rodiče a přátelé školy.
- Vítáme zapojení a pomoc rodičů při organizaci akcí i v běžném chodu školy.
- Spolupracujeme s odbornými organizacemi: Sofa, Dobronauti, Jules a Jim, akademie Libchavy, Lipka – centrum ekologické výchovy, Ekoškola.

3.1.6 Společenská a kulturní odpovědnost

- Klademe důraz na občanský rozměr vzdělávání.
- Vedeme děti k přijímání spoluodpovědnosti za okolní svět. Společně s dětmi se snažíme angažovat v dění kolem nás. Vedeme děti k angažovanosti a podporujeme jejich úsilí věci měnit.
- Podporujeme žáky v utváření vlastních názorů a v rozvoji kritického myšlení.
- Vedeme děti k tázání se po smyslu, k vyjadřování pochyb a konstruktivní kritiky.
- Prostřednictvím prožitku přibližujeme dětem kulturně – společenský kontext.

Strategie aneb, jak to děláme:

- Do výuky zařazujeme průřezové okruhy se sociální, ekologickou, environmentální a kulturní tematikou.
- Navštěvujeme galerie, muzea, divadla, knihovny, přednášky, pořádáme návštěvy odborníků ve škole.
- Připravujeme řadu školních slavností.
- Podporujeme aktivity pořádané dětmi.

3.2 Další činnosti a spolupráce

Naše škola aktivně spolupracuje se spolky a institucemi z Roztok a blízkého okolí. Patří mezi ně především: sdružení Roztoč, Město Roztoky, dětský klub při ESEDRA, z.s., T.K. Draci p.s., Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, organizace Jules a Jim, botanická zahrada Fakulty tropického zemědělství ČZU, Sokol Roztoky, Jestřábník, spolek pro ochranu přírody a krajiny a příslušné pedagogicko-psychologické poradny.

Pořádáme pravidelné školní výjezdy v podobě škol v přírodě a plaveckých kurzů. Účastníme se ekologických výjezdů a exkurzí.

Účastníme se jednorázových a dlouhodobých projektů jako jsou například: Škola v lese, Učíme se venku, Ekoškola, Dobronauti.

4. STRATEGIE ZAŘAZENÍ A ROZVOJE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

4.1 Kompetence k učení

Cílem je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání. Základním předpokladem k rozvíjení kompetence k učení je navázání hlubokého vztahu mezi učitelem a dítětem tak, aby mezi nimi vládla důvěra a otevřenost. Pomocí metod aktivního naslouchání a respektující komunikace udržujeme ve třídě přátelskou atmosféru. Každé dítě a jeho životní situaci bereme vážně.

Během celého vzdělávacího procesu máme na zřeteli jeden z našich hlavních cílů – vytvořit ve třídě podmínky, ve kterých se děti rády učí a vědí, proč se učí. Tento smysl učení ve

spojení se zájmem o probírané je žene kupředu. Zároveň vedeme děti k samostatnosti v učení.

Dalším naším cílem je umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání. Při realizaci tohoto cíle vycházíme ze skutečnosti, že žák si může osvojit strategii učení jedině tím, že je soustavně vystavován úkolům v rozsahu a hloubce přiměřené jeho možnostem. Rozhodujícím faktorem pro úspěšné plnění tohoto cíle je zajištění efektivního vyučovacího procesu jednotlivými učiteli. Toto je charakterizováno respektováním základních didaktických zásad, logickým systémem a využíváním rozmanitých, zejména aktivizujících, metod učení.

Vycházíme z toho, že „naučit se“ není ekvivalentem „zapamatovat si.“ Jedná se o proces, při němž aktivně vytváříme významy. Do dlouhodobé paměti proniknou jen informace, které si žák utřídil a přehodnotil. Tomuto procesu přehodnocování více než poslouchání výkladu napomáhá praktická činnost žáka. Pro zajištění celoživotní motivace k učení považujeme za stěžejní individuální přístup k žákovi spolu s nastavováním individuální normy v hodnocení žáka.

Náš vzdělávací program je založen na různorodosti. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích, ve skupinách. Učí se komunikovat v týmu, zodpovídat za svěřenou část úkolů, odevzdávat a rozvrhovat si úkoly sami a včas. Dlouhodobě se snažíme vést žáky k tomu, aby se pokoušeli rozvrhnout si svůj studijní čas. V rámci výuky pracují na projektech.

Během integrované tematické výuky se žáci seznamují se světem uceleně. Vedeme je k učení v souvislostech. Vracíme se k již probíranému učivu, aby žáci sami hledali propojení, navazovali a využívali učivo, které si již osvojili, k novým interpretacím. Poznatky postupně rozšiřujeme a ukazujeme tak další možnosti lidského poznání.

Očekávaná úroveň kompetencí k učení žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák je schopen dávat věci do souvislostí.
- Žák přistupuje k nové látce na základě svých zkušeností a snaží se ji pochopit a rozšířit si vědomosti.
- Žák dokáže pojmenovat své úspěchy i své rezervy. Hledá cesty, jak se rozvíjet dál.

- Žák ví, že učení může probíhat různými způsoby. S pomocí dospělého zkouší a vyhodnocuje své učební strategie a při dalších úkolech používá ty, které se mu osvědčily.
- Respektuje potřebu klidu při práci – umí o něj požádat a zároveň respektuje, když je o stejný klid požádán.

4.2 Kompetence k řešení problémů

Cílem školy je podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Žák ve vlastním vyučovacím procesu musí u učitele vidět dovednost skládat souvislosti do logické struktury, kriticky přehodnocovat vlastní i cizí postoje. Úkolem učitele je pomáhat žákům v jednotlivých fázích tohoto procesu zejména výběrem správných činností, jejichž pomocí může žák překonat nedostatek nápadů či neschopnost volby a tyto činnosti ve vztahu ke konkrétním vývojovým a intelektuálním možnostem od žáka opakovaným procvičováním vyžadovat. Péče o nadané žáky se uskutečňuje zejména rozmanitější a složitější aplikací a hledáním alternativních řešení.

Očekávaná úroveň kompetencí k řešení problémů žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák dokáže vnímat nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni.
- Žák rozpozná a chápe problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje způsob řešení.
- Při hledání řešení využívá žák svých zkušeností.
- Žák se pokouší vyvozovat závěry, porovnávat vstupní data s vlastními poznatky a snaží se je interpretovat.
- Žák umí řešení problému vysvětlit a prezentovat samostatně – ústně, písemně i vizuálně. ● Žák umí řešení problému obhájit.
- Žák kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

4.3 Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k všestranné, citlivé, účinné a otevřené komunikaci. Cílem je učit děti metody aktivního naslouchání a metody efektivní komunikace. Rozvoj těchto dovedností se jen v malé míře realizuje teoretickými poznatky o pravidlech komunikace. O úspěchu při realizaci tohoto cíle se rozhoduje jak v jednotlivých vyučovacích hodinách, tak i mimo vyučovací činnosti. Jsou nastavena a uplatňována pravidla vzájemné komunikace. Učitelé musí přistupovat k chybám žáků v komunikaci stejně jako k chybám ve vyučovacím procesu, tj. trpělivě a nevztahovačně. Je důležité ubezpečit žáky o tom, že pokud jsou jejich stanoviska a vyjádření věcná, vždy najdou v učiteli pozorného posluchače a partnera do diskuze. Škola je bezpečným prostředím, kde se nikdo nemusí obávat výsměchu či odsuzování.

Úspěšnost otevřené komunikace určuje kvalitu školního klimatu. Proto učíme děti i sebe respektující komunikaci. Vedeme žáky k samostatnému prezentování a obhajování svých názorů, zážitků, prožitků, fikcí, ale také k naslouchání druhým. Učíme děti klást smysluplné otevřené otázky

Očekávaná úroveň komunikativních kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu.
- Žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Žák naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět, případně se nebojí citlivě zeptat, aby sdělení lépe pochopil.
- Žák konstruktivně obhájí svůj názor, přemýšlí o jiných argumentech a dokáže svůj názor změnit.
- Žák rozumí různým druhům textů, obrazových materiálů, zvuků a informačních prostředků. Přemýšlí o sdělení a kriticky se nad ním zamýšlí.
- Žák je při běžné komunikaci vnímavý, snaží se používat popisný způsob vyjadřování a pracuje na zlepšení svých komunikačních dovedností.

4.4 Kompetence sociální a personální

Cílem je připravit žáky na to, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti. Důležité je také rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat i práci a úspěchy druhých. Klíčovým místem pro naplňování schopnosti spolupracovat je využívání kooperativních výukových metod v průběhu celé školní docházky, ale v nemalé míře také dovednost pedagogů spolupracovat a projevovat vzájemnou loajalitu. Cesta k respektu k práci vede skrze věcné hodnocení konkrétních úkolů, ve kterém má chyba (jak vzdělávací, tak i ve výchovné oblasti) zejména didaktický rozměr (slouží k možnosti zlepšení, náprav). Ve vyučování nepreferujeme soutěživé metody, v jejichž rámci je úspěch jednoho žáka podmíněn neúspěchem spolužáka.

Očekávaná úroveň sociálních a personálních kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák účinně spolupracuje ve skupině, dokáže ve skupině pracovat v různých rolích.
- Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, je ohleduplný, snaží se jednat s druhými s úctou.
- Žák se dokáže vymezit proti nespravedlnosti a snaží se postavit na stranu dobra, pomáhat druhým.
- Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy.
- Žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.
- Žák oceňuje zkušenosti a práci druhých lidí.
- Žák si je vědom vlastních pozitiv a má zdravou sebedůvěru.
- Žák umí v rámci sebehodnocení popsat své silné stránky a výzvy ke zlepšení.

4.5 Kompetence občanská

Cílem je učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný. Důležité je také vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k prostředí a přírodě.

Za rozhodující parametr k úspěšnému naplnění tohoto cíle považujeme vytvoření partnerského vztahu mezi učitelem a žákem v rámci předem daných pravidel jednání a chování, práv a povinností, která se obecně dodržují a nelze je se zpětnou platností účelově upravovat. Prostor pro naplnění tohoto cíle vidíme zejména ve způsobech každodenního řešení kolizních situací ve třídě či vzdělávací skupině. Za velmi podstatné považujeme návyk pedagogů kriticky hodnotit vždy jen konkrétní výkon či jednání a nikoliv osobnost žáka.

Pomáháme dětem pochopit a rozvíjet jejich prvotní občanský život, tzn. co to je být člověkem, součástí obce, součástí státu, Evropy a světa. Postupně s dětmi pronikáme do světa povinností a práv, která člověk i občan má. Představujeme dětem naše historické a kulturní kořeny, vedeme je k úctě k našim předkům, představujeme dětem problémy kolem nás a jejich pozitivní řešení.

Očekávaná úroveň občanských kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák se zodpovědně rozhoduje podle dané situace.
- Pokud může a je to v jeho silách, poskytne účinnou pomoc druhému nebo hledá jiné možnosti pomoci.
- Žák respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Žák má kladný vztah k umění, dokáže se vyjádřit vizuálně, písemně, rytmicko-hudebně, dramaticky.
- Žák chápe základní environmentální souvislosti, vztah mezi člověkem a přírodou a provázanost světa – snaží se dle svých možností chovat citlivě a šetrně k sobě, k druhým i k životnímu prostředí
- Žák se dokáže postavit proti fyzickému a psychickému násilí, je statečný.

4.6 Kompetence pracovní

Cílem rozvoje této kompetence je vytvářet základní návyky bezpečnosti jakékoliv činnosti, přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu i ochrany životního prostředí. Žák se na konci období orientuje v základních aktivitách, které vedou k rozhodování o své budoucí profesní orientaci a zároveň vedou k respektu k výsledkům práce ostatních.

Snažíme se také vést děti k samostatnosti, učíme je dokončovat započaté projekty, překonávat nechuť a překážky. Učíme žáky plánovat si svou práci, nakládat efektivně s časem.

Očekávaná úroveň pracovních kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.
- Žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.
- Žák se orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

4.7 Kompetence digitální

Žák získává kompetence ve vztahu k digitální gramotnosti, které zahrnují vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty potřebné pro efektivní, kritické a tvořivé používání digitálních technologií a informačních a komunikačních technologií (ICT) ve všech aspektech života. Žák se učí v digitálním prostředí vyhledávat, ověřovat, vytvářet a sdílet informace, řešit problémy, komunikovat, bezpečně a eticky spolupracovat při práci, učení, ve volném čase a dalším zapojení do společnosti.

Očekávaná úroveň digitálních kompetencí žáka naší školy na konci 5. třídy:

- Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti,

zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

- Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.
- Žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

5. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje prostřednictvím integrace v běžné třídě. Systém vzdělávání preferuje vstřícný postoj k žákům se specifickými poruchami učení. Pedagogové se snaží včas rozpoznat případné poruchy a pracovat na jejich nápravě. Žáci jsou se souhlasem rodičů odesíláni na vyšetření do pedagogicko-psychologických poradny či do speciálně-pedagogických center. Na základě vyšetření a následných doporučení poradenských zařízení je těmto žákům poskytnuta další individuální reedukační péče při současném využití vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů apod.

ZŠ Sedmihlášek zajistí pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami následující:

- Individuální vzdělávací plán, jenž bude vypracován našimi pedagogy ve spolupráci s poradenským zařízením.
- Spolupráci s poradenským zařízením, s rodiči, s externími speciálními pedagogy.
- Úpravu vzdělávacího obsahu (snížení či zvýšení nároků na výstupy a výsledky práce)
- Respektování individuálního tempa, ponechání dostatečného času pro pochopení, zapamatování si a procvičení nového učiva.
- Využití speciálních metod, zvýšená pozitivní motivace a aktivizující podpora.
- Zadávání přiměřených úkolů, využívání pestré nabídky metod práce včetně her.
- Úpravu a formulaci reálných a splnitelných očekávaných výstupů.
- Působení asistenta pedagoga, popř. osobního asistenta.
- Přizpůsobení délky vyučovací jednotky, zařazení cvičení a relaxace.
- Uvolňování z hodin při nadměrné zátěži.
- Proškolení pedagogů (dle osobních možností a možností školy).

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí žák, který vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň předpokladů pro určitou vzdělávací oblast. Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování nadání nebo mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Mimořádně nadaní žáci jsou vedeni ke stanovování cílů ve studiu, k samostatnému posouvání na výukové učební mapě, k posilování zdravé vůle a k reflexi dosažených cílů a určování nových – rozšiřujících a navazujících. K vytváření jistoty a zodpovědnosti ve výuce slouží žákům rozvrhování plánů učiva – kdy a s kým budou na čem pracovat, kdy si splní jednotlivé úkoly.

Pro nadané a mimořádně nadané žáky jsou k dispozici tyto podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu:

- Možnost předčasného nástupu ke školní docházce.
- Účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole.
- Obohacování vzdělávacího obsahu.
- Zadávání specifických úkolů, projektů.
- Příprava a účast na školních soutěžích a olympiádách.

7. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A JEJICH ZAČLENĚNÍ DO VÝUKY

Tematické okruhy všech průřezových témat jsou zařazeny do obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Výběr témat a vhodnost jejich použití je v kompetenci vyučujícího. Průřezová témata jsou svým obsahem reakcí na aktuální problémy současného světa, která jsou nedílnou součástí našeho života a základního vzdělávání. Pomáhají rozvíjet osobnost žáků především v oblasti postojů a hodnot. Vedou dítě k pochopení světa v kontextech, snaží se provázat předměty a přemýšlet v souvislostech.

7.1 Osobnostní a sociální výchova

Bere na vědomí osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, případně vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Jednotlivá témata jsou probírána pomocí her, cvičení, modelových situací či příslušných diskuzí. Značná část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova je realizovaná v rámci předmětu Osobnostní rozvoj.

Přínos průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova k rozvoji osobnosti žáka:

- Žáci se učí péči o dobré vztahy a empatii, vzájemně se poznávají ve skupině/třídě, ● Žák si procvičuje pozornost a soustředění, řešení problémů a dovednost pro učení. ● Rozvíjí si své zdravé a vyrovnané sebepojetí, sebepoznání a dobrý vztah k sobě samému. ● Nalézá zdravé vztahy k druhým lidem a je schopen empatie.
- Nechává rozvinout svou vlastní kreativitu
- Vytváří si povědomí o morálních kvalitách jako je odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, a podobně.
- Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů). ● Učí se pomáhat a neočekávat protislužbu

Zařazení PT Osobnostní a sociální výchova v jednotlivých předmětech a ročnících

Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, M, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, M, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, M, Př, I, Hv, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, M, Př, I, Hv, Vv, Tv, Pč, Or
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Pr, Vv, Or	Čj, Pr, Vv, Or	Čj, Pr, Vv, Or	Čj, Pr, Vv, Or	Čj, Pr, Vv, Hv, Or
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, M , Tv, Or	Čj, M, Tv, Or	Čj, M, Hv, Or	Čj, M, Př, I, Or	Čj, M, Př, I, Aj, Or
Psychohygiena	Čj, Pr, Tv, Pč, Or	Čj, Pr, Tv, Pč, Or	Čj, Pr, Tv, Pč, Or	Čj, Tv, Pč, Or	Čj, Tv, Pč, Or
Kreativita	Hv, Vv	Čj, Hv, Vv, Tv	Čj, Hv, Vv, Tv	Hv, Vv,	Hv, Vv
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Čj, Pr, Or	Čj, Pr, Or	Aj. Or	M, Př, I, Or	M, Or
Mezilidské vztahy	Čj, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Pr, Vv, Tv, Pč, Or	Aj, M, Vv, Tv, Pč, Or	M, Př, I, Vv, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, Hv, Vv, Tv, Pč, Or
Komunikace	Čj, Pr, Tv, Pč, Or	Čj, A, Pr, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, Tv, Pč, Or	Čj, Aj, Př, I, Pč, Or	Čj, Aj, Př, I, Hv, Pč, Or
Kooperace a kompetice	M, Pr, Tv, Pč, Or	M, Pr, Tv, Or	M, Čj, Tv, Vv, Or	M, Tv, Or	M, Př, I, Tv, Or
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Or	Or	M, Or	Čj, M, Or	Čj, M, Př, I, Or
Hodnoty, postoje a praktická etika	Vv, Or	Pr, Vv, Or	Vv, Or	M, Vv, Or	Čj, M, Př, I, Vv, Or

7.2 Výchova demokratického občana

Představuje syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti. Vede především k rozvoji kritického myšlení, uvědomování si svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Přínos průřezového tématu Výchova demokratického občana k rozvoji osobnosti žáka:

- Žák se učí budovat přátelské prostředí v kolektivu demokratickými (nikoli autoritativními) postupy, problémy se snaží řešit asertivně, vzájemnou domluvou.
- Žák rozumí pojmu občan, dokáže vysvětlit jeho práva a povinnosti, poznává význam angažovanosti v občanské společnosti, dokáže rozpoznat, co může zlepšit ve svém okolí, popř. komu je třeba pomáhat.
- Žák rozumí a dokáže vysvětlit pojem demokracie a její principy. Zná další typy řízení státu a společnosti a dokáže uvést konkrétní příklady. Zná základní strukturu řízení státu (prezident, vláda, parlament ...).

Zařazení PT Výchova demokratického občana v jednotlivých předmětech a ročnících					
Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Pr, Or	Pr, Or	Pr, Or	M, Př, VĹ, Or	Př, VĹ, Or
Občan, občanská společnost a stát			Pr		
Formy participace občanů v politickém životě				Př, VĹ	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Př, VĹ

7.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Toto průřezové téma se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje globální myšlení a porozumění současnému světu.

Přínos průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech k rozvoji osobnosti žáka:

- Žák si tvoří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti.
- Žák poznává život a dílo významných osobností Evropy i světa a vytváří si osobnostní vzory.
- Žák se učí odhalovat a adekvátně reagovat na možné kulturní stereotypy a předsudky.
- Žák se seznamuje s evropskými kulturními a myšlenkovými základy.
- Žák posiluje postoj k Evropě jako k širší vlasti a ke světu jako ke globálnímu prostředí pro život.

Zařazení PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech v jednotlivých předmětech a ročnících					
	1. ročník	2.ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímají		Pr, Aj	Aj, Čj, Vv	Vl, Př, Čj, Aj, Vv	Vl, Př, Čj, M, Vv
Objevujeme Evropu a svět		Pr		Vl, Př, Aj	Vl, Př, Aj

7.4 Environmentální výchova

Environmentální výchova umožňuje celistvé pochopení problematiky vztahů člověka a životního prostředí. Podporuje žáky v uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. Vede žáky k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání nutnosti odpovědnosti

za jednání společnosti i jednotlivce. Výuku environmentální výchovy zařazujeme v rámci integrované tematické výuky, její roční plán je zpracováván koordinátorkou EVVO. V rámci výuky environmentální výchovy se snažíme posilovat kladný vztah dětí k přírodě, výuka probíhá mimo budovy školy ve spřátelených organizacích a na pronajatých školních zahradách.

Přínos průřezového tématu Environmentální výchova k rozvoji osobnosti žáka:

- Žák se učí popsat různé biotopy vyskytující se u nás i ve světě, začíná chápat ovlivňování přírody člověkem a hledat klady i zápory těchto vlivů. Vnímá lidská sídla, tj. město či vesnici jako základní jednotky kulturních prvků v krajině.
- Žák hlouběji vnímá důležitost vody a vzduchu pro život. Dokáže vysvětlit na konkrétních příkladech důvody ochrany biologických druhů, popsat důležitost a vznik energie a souvislosti energetických zdrojů s životem jednotlivce a fungováním společnosti.
- Napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni. ● Přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.
- Žák se seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- Žák se učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory.
- Žák si uvědomuje podmínky života a možností jejich ohrožování.
- Vede žáka k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.
- Vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Zařazení PT Environmentální výchova v jednotlivých předmětech a ročnících					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	Pr	Pr	Pr	Př	
Základní podmínky života				Př	Př, I
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pr	Pr	Pr	Př	Př, I
Vztah člověka k prostředí	Pr	Pr	Pr	Př	

7.5 Mediální výchova

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Naším cílem je naučit žáky analyzovat předkládaná sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Během vyučování používáme s dětmi metody kritického myšlení – ukazujeme jim, jak mohou kriticky pracovat s informacemi a texty, jak dekodovat sdělení, identifikovat reklamu, věrohodnost článků, dokumentů atd. Analytickému přístupu k mediálním obsahům se samozřejmě výrazněji věnujeme i v rámci výuky předmětu Informatika.

Přínos průřezového tématu Mediální výchova k rozvoji osobnosti žáka:

- Přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace.
- Umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich.
- Žáky učí práci se zdroji, oddělování podstatného a nepodstatného obsahu.
- Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.
- Rozvíjí komunikační schopnosti.
- Napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Zařazení PT Mediální výchova v jednotlivých předmětech a ročnících					
	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Čj	Čj	Čj, Př, I	Čj, Př, I
Interpretace vztahu mediálních sdělení				Čj	ČJ, I
Stavba mediálních sdělení					Čj, I

Vnímání autora mediálních sdělení				Čj, I	Čj, I
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj, VI, I	Čj, VI, I

7.6 Multikulturní výchova

Cílem je vést děti v různých předmětech k toleranci a otevřenosti. U dětí rozvíjíme solidaritu, morálku, toleranci, smysl pro spravedlnost a štědrost. Zároveň vnímavost a schopnost ocenit

odlišnost druhého, hledat vždy to dobré v člověku. Vedeme děti k pozitivnímu pohledu na člověka bez ohledu na jeho národnost či jiné odlišnosti. Toto téma umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Zároveň si žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní

kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Přínos průřezového tématu Multikulturní výchova k rozvoji osobnosti žáka:

- Žák poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti.
- Žák umí respektovat specifika různých etnik.
- Žák poznává vlastní kulturní zakotvení.
- Žák rozvíjí schopnost komunikace a spolupráce s ostatními bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou nebo generační příslušnost.
- Žák naslouchá druhým a buduje si vstřícný postoj k odlišnostem.
- Žák se učí uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a nést odpovědnost za své jednání.
- Žák rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie.
- Žák si uvědomuje vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí.

Zařazení PT Multikulturní výchova v jednotlivých předmětech a ročnících

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Čj, Pr, Vv, Pč, Or	Čj, Pr, Vv, Pč, Or	Čj, Aj, Pr, Hv, Vv, Pč, Or	Čj, Př, I, Hv, Vv, Pč, Or, VI	Čj, Př, I, Vv, Pč, Or
Lidské vztahy	M, Pč, Or	M, Pč, Or	M, Pč, Tv, Or	M, Pč, Or	M, Př, I, Hv, Tv, Or
Etnický původ	Čj, Pr	Čj, Pr	Čj, Pr	Čj, Př, I, VI	Čj, Př, I
Multikulturalita	Čj, Pr	Čj, Aj, Pr	Čj, Aj, Pr	Čj, Aj, Př, VI	Čj, Aj, Př, VI

8. UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN ZÁKLADNÍ ŠKOLY SEDMIHLÁSEK

VZDĚLÁVACÍ OBORY	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celkem za 1. stupeň
Český jazyk a literatura	5	5	6	5	5	26
Anglický jazyk	2	2	3	4	4	15
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	x	x	x	1	1	2
Vlastivěda	x	x	x	2	2	4
Osobnostní rozvoj	2	2	2	2	2	10
Hudební výchova	1	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	x	x	x	2
Projekt	4	4	4	4	4	20
Povinná dotace celkem	18	20	21	22	23	104
Disponibilní dotace	3	2	2	4	3	14
Týdenní dotace celkem	21	22	23	26	26	117

Poznámky k učebnímu plánu:

Vyučovací hodina ve všech ročnících trvá 45 minut. V případě potřeby může dojít ke slučování hodin i mezi jednotlivými předměty. Podmínkou je však zachování časové dotace pro jednotlivé předměty a zachování času pro přestávku.

9. UČEBNÍ OSNOVY

9.1 OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

počet vyučovacích hodin na týden					
1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
5	5	6	5	5	26
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má ve vzdělávacím programu stěžejní postavení. Vyučuje se ve všech ročnících s nejvyšší časovou dotací a je tak stěžejním předmětem s velkým mezipředmětovým přesahem. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech. Tento předmět vede žáky k počátečnímu osvojení techniky čtení, vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně na ně reagovat a vyjadřovat se.

Rozvíjíme schopnost se dorozumět, obohacujeme slovní zásobu žáků a seznamujeme je se spisovnou podobou jazyka. Cílem je mimo jiné vést žáky k zájmu o mateřský jazyk a k čtenářské aktivitě. K naplnění těchto cílů předmětu probíhá výuka nejen ve třídě, ale i v městské knihovně, blízkém okolí školy, popř. na výstavách, v muzeích, na kulturních akcích či ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Cíle výuky jsou naplňovány ve třech oblastech (Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova a čtenářská gramotnost), které jsou propojeny a vedeny jako

komplexní celek. Vzdělávací obsah jednotlivých složek se navzájem prolíná.

Komunikační a slohová výchova rozvíjí vnímání a chápání různých jazykových sdělení, čtení s porozuměním, kultivované psaní, mluvení a rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu a na různá témata. Žáci se učí analyzovat jednoduchá sdělení, vyjadřovat své myšlenky a udržovat smysluplnou konverzaci. Cílem je též naučit děti zvládat správnou techniku psaní a získat základy čitelného rukopisu.

Jazyková výchova je základním stavebním kamenem předmětu český jazyk. Vede k pochopení jazykových zákonitostí a správné aplikaci gramatických pravidel. Žáci zde získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova má velký význam i pro rozvoj myšlení žáků, učí se při něm jazykové jevy pozorovat, třídit, srovnávat a zobecňovat.

Literární výchova a čtenářská gramotnost má přivést žáky k jazykové a estetické vnímavosti. Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečtených knihách. Děti do literatury vstupují prožitkem a jsou nenásilným způsobem vedeny ke čtenářství, které je důležitým zdrojem slovní zásoby a pomáhá k rozvoji poznání a myšlení.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk podporuje škola pedagogy ve využívání následujících metod:

- genetická metoda čtení
- analyticko-syntetická metoda čtení
- čtení s porozuměním a kritické myšlení
- dílny čtení
- dílny psaní
- dramatizace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

1. ročník	
Okruh učiva a výstupy RVP: Komunikační a slohová výchova	Výstupy ŠVP
<u>Porozumění a schopnost komunikace</u> ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků	● Rozumí psanému i mluvenému slovu přiměřené náročnosti. ● Učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru: ○ Pozorně naslouchat druhým. ○ Neskákat druhým do řeči. ○ Vkládat do řeči gesta a mimiku přiměřeně situaci. ● Zvládá základní pravidla komunikace (pozdraví, poprosí, poděkuje, rozloučí se). ● Vyjadřuje se zřetelně a srozumitelně: ○ Při mluveném projevu správně dýchá. ■ Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ■ Dbá na pečlivou výslovnost. ● Jednoduše se vyjadřuje vlastními

tvoří krátký mluvený projev	slovy. Podělí se o své zážitky s ostatními.
<u>Technika čtení</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	● Přečte všechna velká a malá tiskací písmena. ● Ovládá techniku čtení přiměřeně svým schopnostem: ○ Čte krátká slova (1-2) slabiky. ○ Čte dlouhá slova (3 a více slabik). ○ Čte slova s “bě”, “pě”, “vě”, “mě”, “dě”, “tě”, “ně”. ○ Čte správně slova s “di”, “ti”, “ni” a “dy”, “ty”, “ny”. ○ Čte slova s dvouhláskami “au”, “ou”. ○ Čte slova se shlukem souhlásek (smrk). ○ Čte věty. ○ Učí se číst slova dohromady s předložkou. ○ Učí se číst rovnou nahlas (bez předčítání). ○ Učí se číst plynule. ○ Učí se číst poutavě pro posluchače: ■ správně vyslovovat. ■ správně dýchat. ■ dodržovat pauzy u interpunkčních

<i>Rozšiřující učivo</i>	znamének. ■ hlasem rozlišovat interpunkční znaménka na konci vět. ■ číst přiměřeným tempem. ● <i>Přečte vázané písmo.</i>
<u>Čtení s porozuměním</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	● Vlastními slovy převypráví, o čem četl/četla. ● Odpoví na otázku k textu přiměřené náročnosti. ● V textech přiměřené náročnosti: ○ Zamýšlí se nad hlavní myšlenkou textu. ○ Hledá hlavní postavy a určuje prostředí, ve kterém se děj odehrává. ○ Zamýšlí se nad tím, co je reálné a co je vymyšlené. ○ Na základě informací z textu porovná dva i více lidí či věcí. ○ Učí se určit pořadí událostí v textu. ○ Zamýšlí se nad možným pokračováním textu. ○ Najde klíčová slova. ○ Podle klíčových slov odhaduje, o čem text je.

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	● Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.
<u>Technika psaní</u> ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Učí se dodržovat vhodné návyky při psaní – správné sezení a držení těla, správný úchop psací potřeby. ● Píše všechny tvary hůlkového písma. ● Píše všechny tvary malého a velkého psacího písma. ● Píše všechny tvary číslic. ● Učí se psát čitelně: ○ Píše do řádku. ○ S pomocnými linkami dodržuje správnou velikost písmen. ○ Píše správné mezery mezi písmeny a slovy. ● Zapiše slova a jednoduché věty. ● Opíše větu. ● Přepíše větu zapsanou tiskacím písmem do písma psacího

<u>Forma a obsah písemného projevu</u> ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>Rozšiřující učivo</i>	● Učí se psát háčky, čárky a tečky všude, kde je potřeba. ● Učí se psát velké písmeno na začátku a znaménko na konci věty. ● S pomocí učitele se učí vyhledat a opravit chyby ve vlastním textu. ● Vytvoří krátkou smysluplnou větu. ● Dokáže napsat jednoduché sdělení. ● <i>Napiše pohled.</i> ● <i>Napiše krátký příběh.</i>
Okruh učiva a výstupy RVP: Jazyková výchova	Výstupy ŠVP
<u>Grafická a zvuková podoba slova</u> ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <i>Rozšiřující učivo</i>	● Určí první a poslední hlásku slova. ● Člení slova na hlásky. ● Z hlásek skládá slova. ● Člení slova na slabiky. ● Ze slabik skládá slova. ● Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky. ● Umí zapsat dlouhé a krátké samohlásky. ● <i>Zná rozdíl mezi hláskou a písmenem.</i>

<u>Gramatika slova</u> ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	● V mluveném projevu se učí používat správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.
<u>Gramatika věty a pravopis</u>	● Učí se vytvářet jednoduché smysluplné věty se správným pořadím slov. ● Rozlišuje slovo od věty. ● Podle diktátu zapíše slova a krátké věty.
Okruh učiva a výstupy RVP: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy ŠVP
<u>Čtenářství</u> ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	● Přečte krátkou báseň či literární text přiměřené úrovně. ● Vysvětlí, proč se mu přečtený text líbil nebo nelíbil. ● Rozezná poezii a prózu. ● Stručně vystihne děj příběhu. ● Hledá souvislosti mezi literárním textem a svým životem.

	● Nakreslí ilustraci k textu. ● Vypráví vlastními slovy známou pohádku.
--	--

2. ročník	
Okruh učiva a výstupy RVP: Komunikační a slohová výchova	Výstupy ŠVP
<u>Slovní zásoba</u> ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	● Vysvětlí význam běžně užívaných slov.
<u>Porozumění a schopnost komunikace</u> ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	● Rozumí psanému i mluvenému slovu přiměřené náročnosti. ● Umí se zeptat, když něčemu nerozumí. ● Vytváří smysluplné, jednoduché otázky. ● Učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru: ○ Pozorně naslouchat druhým. ○ Neskákat druhým do řeči. ○ Vkládat do řeči gesta a mimiku přiměřeně situaci.

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	● Zvládá důležitá komunikační pravidla: vhodné oslovení, zdvořilé vystupování, udržuje oční kontakt. ● Vyjadřuje se zřetelně a srozumitelně: ○ Při mluveném projevu správně dýchá. ○ Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ○ Pečlivě vyslovuje. ● Srozumitelně se vyjadřuje vlastními slovy. ● Vypráví krátký příběh na základě vlastních zážitků.
<u>Technika čtení</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	● Čte příběhy. ● Čte knihy. ● Ovládá techniku čtení přiměřeně svým schopnostem: ○ Čte slova dohromady s předložkou. ○ Učí se číst rovnou nahlas (bez předčítání). ○ Učí se číst plynule. ○ Učí se číst poutavě pro posluchače: ■ správně vyslovovat.

<i>rozšiřující učivo</i>	■ správně dýchat. ■ dodržovat pauzy u interpunkčních znamének. ■ hlasem rozlišovat interpunkční znaménka na konci vět. ■ číst přiměřeným tempem. ● <i>Přečte vázané písmo.</i>
<u>Čtení s porozuměním</u> ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	● Vlastními slovy převypráví o čem četl/četla. ● Odpoví na otázky k textu přiměřené náročnosti. ● Učí se formulovat doplňující otázky k textu. ● V textech přiměřené náročnosti: ○ Určí hlavní myšlenku textu. ○ Určí hlavní postavy a prostředí, ve kterém se děj odehrává. ○ Pozná, co je fantazie a co realita. ○ Na základě informací z textu porovná dva i více lidí či věcí. ○ Určí pořadí událostí v textu. ○ Na základě přečteného předvídá, co bude v textu následovat. ○ Najde klíčová slova.

	○ Podle klíčových slov odhaduje, o čem text je. ○ Učí se rozlišit fakt a názor. ○ Učí se najít v textu důležité informace. ○ Hledá příčinu a následek. ● Učí se vyčíst důležitou informaci z grafu, tabulky či obrázku.
<u>Technika psaní</u> ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Při psaní: ○ správně sedí. ○ správně drží psací náčiní. ● Píše správné tvary hůlkového písma. ● Píše správné tvary malého a velkého psacího písma. ● Píše správné tvary číslic. ● Učí se samostatně vyhledat a opravit chyby ve vlastním textu. ● Píše čitelně: ○ Píše do řádku. ○ S pomocnými linkami dodržuje správnou velikost písmen. ○ Píše správné mezery mezi písmeny a slovy. ● Zapiše slova a delší věty. ● Opíše větu. ● Přepíše větu zapsanou tiskacím písmem do písma psacího.

<u>Forma a obsah písemného projevu</u> ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení <i>rozšiřující učivo</i>	● Píše háčky, čárky a tečky všude tam, kde je potřeba. ● Píše velké písmeno na začátku a znaménko na konci věty. ● Samostatně vytvoří krátký smysluplný text: ○ vzkaz ○ pozvánku ○ přání ○ pohled, kratší dopis ○ krátký příběh ○ popis osoby nebo zvířete ○ ● <i>Vymyslí a napíše básničku či hádanku.</i> ● <i>Napíše a nakreslí komiks.</i> ● <i>Napíše návod.</i>
Okruh učiva: Jazyková výchova	Výstupy
<u>Grafická a zvuková podoba slova</u> ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	● Rozdělí slovo na slabiky. ● Dělí hlásky na souhlásky a samohlásky. ● Vyjmenuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. ● Učí se psát správné párové souhlásky

	na konci a uprostřed slov.
<u>Gramatika slova</u> ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná <i>Volitelné učivo</i> ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• Najde slova nadřazená, podřazená a souřadná. • Rozezná synonyma a antonyma. Umí je najít, vysvětlit a vytvořit. • Zná různé významy některých slov vícevýznamových. • <i>Zná pořadí slov v české abecedě.</i> • <i>Učí se řadit slova podle abecedy.</i> • Rozlišuje, zda slovo označuje děj, věc či vlastnost. • Seznamuje se s některými názvy pro slovních druhů - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky. • V mluveném projevu se učí používat správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.
<u>Gramatika věty a pravopis</u> ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich	• Spojuje dvě věty jednoduché do souvětí pomocí vhodné spojky. • Rozezná druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací,

	souhláskách. ● Vysvětlí, kdy se píše velké písmeno na začátku slov. ● Při vlastním psaní se řídí pravidlem pro psaní velkých písmen. ● Podle diktátu zapíše sousloví a jednoduché věty.
Okruh učiva a výstupy RVP: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy ŠVP
<u>Čtenářství</u> ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	● Čte příběhy a knihy přiměřené svému věku. ● Učí se číst poutavě pro posluchače: ○ správně vyslovovat. ○ správně dýchat. ○ dodržovat pauzy u interpunkčních znamének. ○ hlasem rozlišovat interpunkční znaménka na konci vět. ○ číst přiměřeným tempem. ● Řekne, proč se mu/jí text líbil či nelíbil. ● Popíše svůj prožitek z četby. ● Stručně vystihne děj příběhu. ● Zamýšlí se nad chováním vybrané postavy v textu. ● Hledá souvislosti mezi literárním

	textem a svým životem. ● Zamýšlí se nad záměrem autora. ● Nakreslí ilustraci k textu.
--	---

3. ročník	
Okruh učiva a výstupy RVP: Komunikační a slohová výchova	Výstupy ŠVP
<u>Slovní zásoba</u> ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	● Vysvětlí význam běžně užívaných slov. ● Odhaduje význam neznámého slova. ● Poznává slova citově zabarvená. ● Zná význam některých cizích slov. ● Dohledá význam neznámého slova ve Slovníku spisovné češtiny.
<u>Porozumění a schopnost komunikace</u> ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní	● Rozumí psanému i mluvenému slovu přiměřené náročnosti. ● Umí se zeptat, když něčemu nerozumí. ● Vytváří smysluplné, jednoduché otázky. ● Respektuje základní komunikační

Čtení s porozuměním

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

- Vlastními slovy převypráví, o čem četl/četla.
- Odpoví na otázky k textu přiměřené náročnosti.
- Formuluje doplňující otázku k textu.
- V textech přiměřené náročnosti:
 - Určí hlavní myšlenku textu.
 - Zamýšlí se nad poselstvím textu.
 - Určí hlavní postavy a prostředí, ve kterém se děj odehrává.
 - Pozná, co je fantazie a co realita.
 - Na základě informací z textu porovná dva i více lidí či věcí.
 - Určí pořadí událostí v textu.
 - Na základě přečteného předvídá, co bude v textu následovat.
 - Najde klíčová slova.
 - Podle klíčových slov odhaduje, o čem text je.
 - Pozná, co je fakt a co názor.
 - Najde důležité informace.
 - Najde příčinu a následek.
- Vyčte důležitou informaci z grafu, tabulky či obrázku.
- Na základě svých znalostí a zkušeností se učí vyvozovat informace, které nejsou v textu přímo uvedeny.

	● Učí se vytvářet osnovu ke krátkému textu. ● Orientuje se ve věcných znacích textu (odstavce, nadpisy). ● Odhadne záměr autora.
<u>Technika psaní</u> ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Při psaní: ○ správně sedí. ○ správně drží psací náčiní. ● Píše správné tvary písmen a číslic. hůlkového písma. ● Samostatně vyhledává a opravuje chyby ve vlastním textu. ● Udržuje pěkný vzhled stránky. ○ Píše čitelně. ○ Píše do řádku. ○ Dodržuje správnou velikost písmen. ○ Píše velká a malá písmena tak, aby byla na první pohled rozlišitelná. ○ Opravy provádí decentně podle domluveného způsobu. ● Správně rozděluje slova na konci řádku.
<u>Technika psaní</u> ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	● Při psaní: ○ správně sedí. ○ správně drží psací náčiní.

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Píše správné tvary písmen a číslic. hůlkového písma. ● Samostatně vyhledává a opravuje chyby ve vlastním textu. ● Udržuje pěkný vzhled stránky. ○ Píše čitelně. ○ Píše do řádku. ○ Dodržuje správnou velikost písmen. ○ Píše velká a malá písmena tak, aby byla na první pohled rozlišitelná. ○ Opravy provádí decentně podle domluveného způsobu. ● Správně rozděluje slova na konci řádku.
Okruh učiva a výstupy RVP: Jazyková výchova	Výstupy ŠVP
<u>Grafická a zvuková podoba slova</u> ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	● Píše správné párové souhlásky na konci a uprostřed slov.
<u>Gramatika slova</u> ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	● Porovnává významy slov. ● Rozpozná antonyma, synonyma, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. ● Zná názvy částí slova.

<i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	● Na jednoznačných případech se učí rozlišovat předponu, kořen a příponovou část slova. ● V jednoznačných případech pozná slova příbuzná. ● Vytvoří slovo příbuzné. ● <i>Dohledá význam neznámého slova ve Slovníku spisovné češtiny.</i> ● Rozlišuje, zda slovo označuje děj, věc či vlastnost. ● Seznamuje se slovními druhy. ● U slov v základním tvaru se učí určovat správný slovní druh. ● Uvede příklady slov k některým slovním druhům. ● V mluveném projevu používá správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves. ● Vyjmenuje pádové otázky. ● V jasných případech určí rod, pád a číslo podstatných jmen. ● Skloňuje podstatná jména. ● V jasných případech určí osobu, číslo a čas sloves. ● Časuje slovesa.
---	--

<u>Gramatika věty a pravopis</u> ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	● Spojuje dvě věty jednoduché do souvětí pomocí vhodné spojky. ● Popíše rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím. ● <i>Rozliší větu jednoduchou od souvětí.</i> ● <i>Určí základní skladební dvojici.</i> ● Vysvětlí, k čemu slouží vyjmenovaná slova. ● Zná řady vyjmenovaných slov. ● Doplní správné i/y do vyjmenovaných slov. ● Při vlastním psaní píše správné i/y ve vyjmenovaných slovech. ● Učí se doplnit a psát správné i/y ve slovech příbuzných. ● Správně píše ú/ů. ● Správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách. ● Píše správně velká a malá písmena v typických případech vlastních jmen. ● Podle diktátu zapíše sousloví a jednoduché věty.
Okruh učiva a výstupy RVP: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy ŠVP

Čtenářství

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

- Čte příběhy a knihy přiměřené svému věku.
- Čte poutavě pro posluchače:
 - správně vyslovuje.
 - správně dýchá.
 - dodržuje pauzy u interpunkčních znamének.
 - hlasem rozlišuje interpunkční znaménka na konci vět.
 - čte přiměřeným tempem.
- Naučí se část literárního textu a z paměti ho přednese.
- Při přednesu:
 - vhodně mění tempo a sílu hlasu.
 - udržuje oční kontakt s publikem.
 - volí vhodný postoj.
- Řekne, proč se mu/jí text líbil či nelíbil.
- Popíše svůj prožitek z četby.
- Pozná pohádku, bajku a pověst.
- Vyjmenuje alespoň 5 literárních žánrů pro děti.
- Přečte knihy alespoň ze 3 literárních žánrů.
- Stručně vystihne děj příběhu.
- Zhodnotí chování vybrané postavy v textu.

	● Popíše vztahy mezi postavami v příběhu. ● Hledá souvislosti mezi literárním textem a svým životem.
--	---

4. ročník	
Okruh učiva: Komunikační a slohová výchova	Výstupy
<u>Porozumění a schopnost komunikace</u> ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	● Umí se zeptat, když něčemu nerozumí. ● Vytváří smysluplné otázky k danému tématu. ● Vlastními slovy převypráví, co slyšel/a. ● Ve slyšeném sdělení rozpozná podstatnou informaci. ● Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru: ○ Střídá roli mluvčího a posluchače.

	○ Pozorně naslouchá druhým. ○ Neskáče druhým do řeči. ○ Do řeči vkládá gesta a mimiku ○ přiměřeně situaci. ● Zvládá obecná komunikační pravidla: vhodné oslovení, zdvořilé vystupování, udržuje oční kontakt. ● Srozumitelně mluví o blízkých tématech. ● Zná a aplikuje pravidla telefonního hovoru.
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	● Vysvětlí, co je to manipulace. ● Rozpozná manipulaci v reklamě.
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	● Vyjadřuje se zřetelně a srozumitelně: ○ Při mluveném projevu správně dýchá. ○ Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ○ Dbá na pečlivou výslovnost. ● V mluveném i psaném projevu zvažuje situaci i adresáta. Svůj projev tomu adekvátně přizpůsobuje. ● V případě potřeby se vhodně omluví. ● Formuluje prosbu.
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá	● Rozezná spisovnou a nespisovnou

podle komunikační situace ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	mluvu. ● Podle komunikační situace vhodně volí spisovnou, nebo nespisovnou formu řeči. ● Vypráví příběh podle vytvořené osnovy.
<u>Technika čtení</u> ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	● Čte potichu i nahlas. ● Čte plynule a srozumitelně. ● Při čtení nahlas používá vhodnou intonaci.
<u>Čtení s porozuměním</u> ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	● Odpoví na otázky k textu přiměřené náročnosti. ● V textech přiměřené náročnosti: ○ Určí hlavní myšlenku textu. ○ Určí hlavní postavy a prostředí, ve kterém se děj odehrává. ○ Pozná, co je fantazie a co realita. ○ Na základě informací z textu porovná dva i více lidí či věcí. ○ Určí pořadí událostí v textu. ○ Na základě přečteného předvídá, co bude v textu následovat. ○ Najde klíčová slova.

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	○ Podle klíčových slov odhaduje, o čem text je. ○ Pozná, co je fakt a co názor. ○ Najde příčinu a následek. ○ Odhadne záměr autora. ● Získává informace z naučných knih pro danou věkovou kategorii. ● V textech přiměřené náročnosti najde důležité informace. ● Vyčte důležitou informaci z grafu, tabulky či obrázku. ● V textu vyznačí podstatné informace. ● Na základě svých znalostí a zkušeností se učí vyvozovat informace, které nejsou v textu přímo uvedeny. ● Vytvoří osnovu ke krátkému textu. ● Orientuje se ve věcných znacích textu (odstavce, nadpisy). ● Pozná, zda v textu je, či není hledaná informace. ● Formuluje doplňující otázku k textu. ● Vlastními slovy převypráví, o čem četl/četla.
<u>Technika psaní</u>	

- Podle klíčových slov odhaduje, o čem text je.
 - Pozná, co je fakt a co názor.
 - Najde příčinu a následek.
 - Odhadne záměr autora.
-
- Získává informace z naučných knih pro danou věkovou kategorii.
 - V textech přiměřené náročnosti najde důležité informace.
 - Vyčte důležitou informaci z grafu, tabulky či obrázku.
 - V textu vyznačí podstatné informace.
 - Na základě svých znalostí a zkušeností se učí vyvozovat informace, které nejsou v textu přímo uvedeny.
 - Vytvoří osnovu ke krátkému textu.
 - Orientuje se ve věcných znacích textu (odstavce, nadpisy).
-
- Pozná, zda v textu je, či není hledaná informace.
 - Formuluje doplňující otázku k textu.
 - Vlastními slovy převypráví, o čem četl/četla.

- Poznává, zda v textu je, či není hledaná informace.
- Formuluje doplňující otázku k textu.

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	● Dbá na vzhled stránky: ○ Píše čitelně. ○ Píše do řádku. ○ Opravy provádí decentně podle domluveného způsobu. ○ Vhodně umístí text na daný formát. ● Samostatně vyhledává a opravuje chyby ve vlastním textu.
<u>Forma a obsah písemného projevu</u> ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	● Z informací v textu přiměřené obtížnosti vytvoří stručné a přehledné poznámky. ● Dodržuje správný slovosled ve větách. ● Správně zapíše přímou řeč a větu uvozovací. ● Samostatně vytvoří smysluplný text: ○ dopis/ e-mail s vhodným oslovením a správnou adresou ○ vyprávění/příběh ○ popis předmětu ○ popis pracovního postupu ● Vyplní a sestaví jednoduchý dotazník. ● Vyplní složitější přihlášku.

<i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	● Při psaní e-mailu a SMS dodržuje pravidla slušné komunikace ● <i>Vytvoří a správně zapíše větu zvolací.</i> ● Sestaví osnovu k textu. ● Vytvoří vlastní osnovu. ● Napíše příběh podle osnovy.
Okruh učiva: Jazyková výchova	Výstupy
<u>Grafická a zvuková podoba slova</u> ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	● Ve frekventovaných slovech píše správně skupiny bje-vje, odliší je od skupin bě/vě. ● Předložku píše odděleně od slova. ● Správně píše předložky a předpony se ztrátou znělosti (od, pod, nad, před, bez)
<u>Gramatika slova</u> ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	● Porovnává významy slov. ● K danému slovu nalezne: ○ antonymum ○ synonymum ● Poznává slova vícevýznamová a uvede jejich různé významy. ● Píše velké písmeno na začátku podstatných jmen vlastních.

Rozšiřující učivo

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

- *Dohledá význam neznámého slova ve Slovníku spisovné češtiny či v Internetové jazykové příručce.*

- Rozliší předponu, kořen, příponu a koncovku slova.
- Určí kořen slov i tam, kde dochází ke střídání hlásek. (síla-silný, stůl-stolek, ruka-ručka)
- Pozná slova příbuzná.
- Vytvoří slovo příbuzné.

- Zná všech 10 slovních druhů.
- Určí
 - Podstatné jméno
 - jeho rod
 - jeho číslo
 - jeho pád
 - Přídavné jméno
 - Zájmeno
 - Číslovku
 - Sloveso
 - jeho osobu
 - jeho číslo
 - jeho čas
 - jeho způsob
 - jeho infinitiv
 - jeho slovesný tvar
 - Přísluvce
 - Předložku

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	○ Spojku ○ Cítoslovce ● Skloňuje podstatná jména ● Časuje slovesa. ● V mluveném projevu používá správné tvary podstatných jmen a sloves. ● Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.
<u>Gramatika věty a pravopis</u> ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	● Vysvětlí, co je podmět. ● Vysvětlí, co je přísudek. ● Ve větě vyhledá a domluveným způsobem graficky označí základní skladební dvojici. ○ Určí podmět a přísudek. ● <i>Rozliší holý/ rozvitý podmět.</i> ● <i>Rozliší holý/ rozvitý přísudek.</i> ● <i>Vyhledá a vyznačí další skladební dvojice věty.</i> ● <i>Ve větě vyhledá její základ.</i> ● Odliší větu jednoduchou a souvětí. ● Určí počet vět v souvětí. ● Spojí věty jednoduché do souvětí vhodnými spojovacími výrazy. ● Souvětí rozdělí do menších větných

<i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	celků. <i>Vytvoří vzorec souvětí o 2 - 5 větách.</i> <i>Ze zadaného vzorce vytvoří souvětí.</i> <i>Pozná větu zvolací.</i> ● Píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných. ● Zná vzory podstatných jmen. ○ Podstatná jména přiřazuje ke vzorům. ○ Využívá vzory pro pravopis koncovek. ○ Píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen. ● Zná základní pravidla shody holého podmětu s přísudkem. ○ Učí se psát správné koncovky slovesných tvarů minulého času. ● Píše "í" ve slovesných zakončeních přítomného času. ● Učí se správně užívat čárky ve výčtu slov a v souvětí před spojkami <i>ale, aby, když, že</i> a zájmenem <i>který</i>.
Okruh učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy
<u>Čtenářství</u> ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a	● Čte příběhy a knihy přiměřené svému

--	--

5. ročník	
Okruh učiva: Komunikační a slohová výchova	Výstupy
<u>Porozumění a schopnost komunikace</u> ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	● Umí se zeptat, když něčemu nerozumí. ● Vyžádá si chybějící informace. ● Vytváří smysluplné otázky k danému tématu. ● Vlastními slovy převypráví co slyšel/a. ● Ve slyšeném sdělení rozpozná podstatnou informaci. ● Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru: ○ Vhodně střídá roli mluvčího a posluchače. ○ Pozorně naslouchá druhým. ○ Reaguje vhodnými otázkami. ○ Do řeči vkládá gesta a mimiku přiměřeně situaci. ● Zvládá obecná komunikační pravidla: vhodné oslovení, zdvořilé vystupování,

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	udržuje oční kontakt. ● Srozumitelně mluví o blízkých tématech. ● Pozná reklamu a popíše manipulativní komunikaci v ní obsaženou. ● Uvažuje o reklamě kriticky: ○ Pozná, komu je reklama určena. ○ Určí cíl reklamy. ○ Popíše, jakým způsobem konkrétní reklama svého cíle dosahuje. ○ Popíše souvislost mezi textem a grafikou reklamy.
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	● Vyjadřuje se zřetelně a srozumitelně: ○ Při mluveném projevu správně dýchá. ○ Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. ○ Dbá na pečlivou výslovnost. ● V mluveném i psaném projevu zvažuje situaci i adresáta. Svůj projev tomu adekvátně přizpůsobuje. ● V komunikační situaci rozezná konflikt. Zná vhodné postupy pro jeho řešení a používá je. ● V případě potřeby se vhodně omluví.
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	● Rozezná spisovnou a nespisovnou mluvu. ● Podle komunikační situace vhodně volí

	formát. ● Při psaní delších textů člení text na odstavce. ● Samostatně vyhledává a opravuje chyby ve vlastním textu.
<u>Forma a obsah písemného projevu</u> ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	● Z informací v textu přiměřené obtížnosti vytvoří stručné a přehledné poznámky. ● Na základě přečteného vytvoří krátký referát na blízké téma. ● Dodržuje správný slovosled ve větách. ● Samostatně vytvoří smysluplný text: ○ vyprávění/příběh ○ popis známé nebo právě pozorované věci, prostředí, jevu, zvířete či člověka ○ zprávu ○ oznámení ○ inzerát ● Sestaví vlastní osnovu k vyprávění. ● Podle své osnovy napíše příběh.

Okruh učiva: Jazyková výchova	Výstupy
<u>Grafická a zvuková podoba slova</u> ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	● Píše správně slova s ě/je. (Skupiny bě/bje, vě/bje, mě/mně) ● Zná pravidla pro psaní předpon s-/z-. ● Zná a využívá pravidla psaní souhláskových skupin: ○ zdvojení souhlásek
<u>Gramatika slova</u> ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová <i>Rozšiřující učivo</i>	● Porovnává významy slov. ● K danému slovu nalezne: ○ antonymum ○ synonymum ● Poznává slova vícevýznamová a uvede jejich různé významy. ● Uvede příklady homonym. ● Píše velké písmeno na začátku podstatných jmen vlastních u osob, zvířat a místních pojmenováních. ● Přídavná jména odvozená podstatných jmen vlastních píše s malým počátečním písmenem. ● Ví, kde najde pomoc při psaní velkých písmen. ● <i>Dohledá význam neznámého slova ve Slovníku spisovné češtiny či v Internetové jazykové příručce.</i> ● <i>Píše správně velká písmena v názvech škol a kulturních institucí.</i>

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	● Rozliší předponu, kořen, příponu a koncovku slova. ● Pozná slova příbuzná. ● Vytvoří slovo příbuzné. ● <i>V jasných případech popíše slova z hlediska slovotvorby</i> ○ <i>Pozná základové slovo.</i> ○ <i>Určí slovotvorný základ.</i> ○ <i>Určí slovotvorný prostředek.</i> ○ <i>Děli slova na slova prvotní a odvozená.</i> ● Zná 10 slovních druhů. ● Vysvětlí, co který slovní druh označuje, případně uvede jeho jazykovou funkci. ● Slovní druhy dělí na ohebné a neohebné. Toto dělení objasní. ● Určí ○ Podstatné jméno ■ jeho rod ■ jeho číslo ■ jeho pád ○ Přídavné jméno ■ jeho rod ■ jeho číslo ■ jeho pád ○ Zájmeno ■ jeho pád ■ jeho druh ○ Číslovku ■ její druh ○ Sloveso
---	--

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	■ jeho osobu ■ jeho číslo ■ jeho čas ■ jeho způsob ■ jeho infinitiv ■ jeho slovesný tvar ○ Příslovce ○ Předložku ○ Spojku ○ Cítoslovce ● Používá vhodné tvary ohebných slovních druhů vzhledem ke spisovnosti. ● Vysvětlí, co jsou podstatná jména pomnožná. ○ Používá jejich správné tvary. ○ Využívá znalosti o podstatných jménech pomnožných ve shodě přísudku s podmětem. ● Používá správné tvary číslovek <i>dvě, obě, tři, čtyři</i>. ● V mluveném i psaném projevu používá správné tvary zájmena <i>já, ona, naše, vaše</i>. ● Píše správně složené číslovky slovy. ● Rozlišuje spisovnou a nespisovnou češtinu. ● V odpovídajících situacích se snaží využívat spisovné tvary slov.
<u>Gramatika věty a pravopis</u> ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební	● Poznává několikanásobný podmět/přísudek.

dvojici označuje základ věty <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje <i>Rozšiřující učivo</i> ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	● Určí základ věty. ● <i>Rozliší přísudek slovesný a jmenný se sponou.</i> ● <i>Přísudek jmenný se sponou dovede nahradit přísudkem slovesným.</i> ● <i>Určí nevyjádřený podmět.</i> ● <i>Rozliší holý/ rozvitý podmět.</i> ● <i>Rozliší holý/ rozvitý přísudek.</i> ● Vhodně užívá věty jednoduché a souvětí v mluvených i psaných projevech. ● Do souvětí vybírá vhodné spojovací výrazy. ● <i>Vytvoří vzorec souvětí o 2 - 5 větách.</i> ● <i>Ze zadaného vzorce vytvoří souvětí.</i> ● Píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných. ● Zná vzory podstatných jmen. ○ Podstatná jména přiřazuje ke vzorům. ○ Využívá vzory pro pravopis koncovek. ○ Píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen. ● Zná vzory a druhy přídavných jmen. ○ Přídavná jména přiřazuje ke
---	--

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu <i>Rozšiřující učivo</i>	vzorům a druhům. ○ Využívá vzory pro pravopis koncovek. ○ Píše správně i/y v koncovkách přídavných jmen. ● Píše – <i>í</i> ve slovesných zakončeních přítomného času. ● Zná pravidla shody holého podmětu s holým přísudkem. ○ Píše správné koncovky slovesných tvarů minulého času v těchto případech. ● Rozumí pravidlům shody přísudku s několikanásobným a nevyjádřeným podmětem. ○ Učí se psát správné koncovky slovesných tvarů minulého času v těchto případech. ● Píše správně čárky ve výčtu slov a v souvětí před spojkami <i>ale, aby, když, že</i> a zájmenem <i>který</i>. ● <i>Píše správně interpunkci v přímé řeči.</i> ○ <i>Správně užívá dvojtečku.</i> ○ <i>Správně užívá uvozovky.</i>
Okruh učiva: Literární výchova a čtenářská gramotnost	Výstupy
<u>Čtenářství</u> ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a	● Čte příběhy a knihy přiměřené svému

9.2 OBOR: ANGLICKÝ JAZYK

počet vyučovacích hodin na týden					
1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem
2	2	3	4	4	15
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Anglický jazyk
oblast	Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je předmětem s velkým mezipředmětovým přesahem. Osvojování cizího jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Přispívá k pochopení jiných kultur, učí žáky k toleranci k nim a pomáhá snižovat jazykové bariéry. Zároveň poskytuje žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy i ostatního světa.

Hlavním úkolem tohoto předmětu je schopnost dorozumívat se v běžné komunikaci a nebát se jednoduše komunikovat v cizí řeči. Výuka anglického jazyka probíhá od prvního ročníku.

Prioritním zájmem školy je vytvořit takové podmínky pro prvotní setkávání se s prvním cizím jazykem, aby žáci k danému předmětu získávali kladný vztah a osobně jej přijali jako efektivní a žádoucí prostředek, jakým se lze domluvit s okolním cizojazyčným světem. Z tohoto důvodu chceme využívat rozličných příležitostí užití anglického jazyka a hledat způsoby, jak komunikaci v cizím jazyce učinit co nejpřirozenější součástí chodu školy.

Žák je veden k vnímání a postupnému osvojování si jazyka jako prostředku k získávání a

předávání informací. Dále k vyjádření svých potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Ve 4. a 5. ročníku je jedna hodina anglického jazyka vedena formou anglické konverzace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Poslech CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	● V poslechu pozná klíčová slova. ● Ke slyšenému slovu přiřadí jeho obrazovou reprezentaci. ● Rozumí známým slovům a základním frázím. ● Pozná otázku. ● Rozumí jazyku užívanému ve třídě.
Mluvení CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	● Zkouší mluvit anglicky. ● Srozumitelně vyslovuje slova, která zná. ● Zapojuje se do společného zpěvu jednoduchých písniček a říkanek. Reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům. ● Podle vzoru odpoví na jednoduchou otázku. ● Zkouší používat jednoduché fráze.

Tematické okruhy	● Seznámí se se základní slovní zásobou z těchto okruhů: ○ Čísla (1-8). ○ Barvy. ○ Školní potřeby. ○ Části lidského těla. ○ Aktivita (slovesa). ○ Zvířata. ○ Jídlo.
Fráze a jazykové struktury	● Seznámí se se základními frázemi: ○ Pozdravy a představení. ○ <i>I've got....He/She has got...</i> ○ <i>I can... / I can't...</i> ○ <i>I like.../ I don't like...</i> ○ <i>Where's...?</i> ○ <i>What's your favourite animal?</i>

2. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Poslech CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	● Přirazuje k sobě slova začínající stejnou hláskou. ● V poslechu pozná klíčová slova. ● Ke slyšenému slovu přiřadí jeho obrazovou reprezentaci. ● Rozumí známým slovům a základním frázím. ● Poznává otázku. ● Rozumí jazyku užívanému ve třídě.

Mluvení CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	● Zkouší mluvit anglicky. ● Srozumitelně vyslovuje slova, která zná. ● Zapojuje se do společného zpěvu jednoduchých písniček a říkanek. Reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům. ● Podle vzoru odpoví na jednoduchou otázku. ● Používá jednoduché fráze.
Čtení CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	● Správně přečte známá slova. ● V krátkém textu rozpozná známá slova. ● Rozumí základním frázím a známým slovům v krátkém textu. ● Přiřadí psanou formu slova k jeho ilustraci. ● Doplní správná slova do textu.
Psaní CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	● Správně píše známá slova podle předlohy. ● Podle předlohy doplní známá slova do jednoduchých vět. ● Vyplní jednoduchý formulář (jméno, věk, bydliště).

Tematické okruhy	● Opakuje slovní zásobu z těchto okruhů: ○ Barvy. ● Seznámí se se základní slovní zásobou z těchto okruhů: ○ Rodina. ○ Hračky. ○ Oblečení. ○ Části domu/bytu. ● Rozšiřuje svou slovní zásobu v těchto okruzích: ○ Čísla (1-12). ○ Jídlo. ○ Části lidského těla. ○ Zvířata. ○ Aktivita a schopnosti (slovesa).
Fráze a jazykové struktury	● Používá základní fráze: ○ Pozdravy a představení. ○ <i>What's your name? (I'm...)</i> ○ <i>How old are you? (I'm...)</i> ○ <i>I've got....He/She/It has got...</i> ○ <i>I can... / I can't...</i> ○ <i>I like.../ I don't like...</i> ○ <i>Where's...?</i> ○ <i>It's here. It isn't here.</i> ○ <i>He's in.../She's in...</i> ○ <i>What's your favourite...?</i> ○ <i>I'm wearing...</i>

3. ročník

Okruh učiva	Výstupy
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	● Přiřazuje k sobě slova začínající stejnou hláskou. ● Ke slyšenému slovu přiřadí jeho obrazovou reprezentaci. ● Rozpozná jednoduché charakteristiky osob, předmětů. a míst obsahující slovesa <i>být</i> a <i>mít</i>. ● Rozumí základním otázkám, odpovědím a pokynům. ● V krátké nahrávce pozná základní myšlenku. ● Rozumí známým slovům a základním frázím. ● Rozumí jazyku užívanému ve třídě.
Mluvení CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	● Seznámí se s anglickou abecedou. Rozlišuje psanou a zvukovou podobu písmen/hlásek. ● Zkouší vyhláskovat své jméno a jména spolužáků. ● Srozumitelně vyslovuje slova, která zná. ● Správně vyslovuje jednotlivá slova v krátkých větách a frázích. ● Zapojuje se do společného zpěvu jednoduchých písniček a říkanek. Reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům. ● Odpoví na jednoduchou otázku.

	● Používá jednoduché fráze. ● Zkouší vést krátký rozhovor na známé téma.
Čtení CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	● Správně přečte známá slova. ● V krátkém textu rozpozná známá slova. ● Rozumí základním frázím a známým slovům v krátkém textu. ● Přiřadí psanou formu slova k jeho ilustraci. ● Doplní správná slova do textu. ● V krátkém jednoduchém textu vyhledá důležitou informaci.
Psaní CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	● Správně píše známá slova podle předlohy. ● Podle předlohy doplní známá slova do jednoduchých vět. ● Píše jednoduché věty se slovesy <i>být</i> a <i>mít</i>. ● Napíše krátký popis osoby a zvířete.
Tematické okruhy	● Seznámí se se základní slovní zásobou z těchto okruhů: ○ Dny v týdnu. ○ Pocity. ○ Hudební nástroje. ○ Dopravní prostředky. ● Rozšiřuje svou slovní zásobu v těchto okruzích:

	○ Části domu/bytu (nábytek). ○ Hračky. ○ Číslo (do 100). ○ Jídlo. ○ Zvířata. ○ Aktivita a schopnosti (slovesa).
Fráze a jazykové struktury	● Pozdraví a představí (sebe i druhé). ● Řekne, co se mu /jí líbí. Položí odpovídající otázku. (<i>What's your favourite...? My favourite.....</i>) ● Řekne, co má rád/a. Položí odpovídající otázku. (<i>Do you like...? I like...I don't like...</i>) ● Zeptá se, kde se něco/někdo nachází. ● Vyjádří, že někdo něco má. (<i>I've got...He/she/it has got...</i>) ● Řekne, co kdo dovede. Položí odpovídající otázku. (<i>Can I/it...? I/it can/can't...</i>) ● Vyjádří přání (<i>Can I have..., please?</i>) ● Řekne, jak se cítí. Položí odpovídající otázku. (<i>Are you...? I feel...</i>) ● Vyjádří a správně užívá množné číslo podstatných jmen. ● Vyjadřuje právě probíhající aktivitu. (<i>I'm (verb)+ing. She/he is (verb)+ing.</i>) ● Ptá se na právě probíhající aktivitu. (<i>What are you doing? What is he/she doing?</i>)

4. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Poslech CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	● Reaguje na pokyny a otázky učitele. ● Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně. ● Rozpozná jednoduché charakteristiky osob, předmětů a míst. ● Rozumí základním otázkám, odpovědím a pokynům. ● Rozumí smyslu a obsahu jednoduchého poslechového textu. ● Rozumí jednoduchému popisu cesty a dokáže jej následovat.
Mluvení CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	● Rozlišuje psanou a zvukovou podobu písmen/hlásek a slov. ● Hláskuje své jméno a některá slova ze své slovní zásoby. ● Srozumitelně vyslovuje slova širší slovní zásoby. ● Získává jistotu ve vedení rozhovoru se svými vrstevníky na známá témata. ● Začíná odpovídat na otázky a pokládat otázky, které se týkají probíraných témat. ● Rozumí a nebojí se použít základní slovní zásobu probíraných témat. ● K vybraným tématům se dokáže vyjádřit

	v několika souvislých na sebe navazujících větách. ● Zpívá ve skupině, reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům. ● Umí pozdravit, poděkovat.
Čtení CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	● Při hlasitém čtení začíná používat základní interpunkci. ● Rozumí jednoduchým krátkým textům vztahujícím se k osvojeným tématům. ● Vyhledá si potřebnou informaci v jednoduchém textu vztahující se k osvojeným tématům. ● Přiřadí definici k obrázku. ● Rozumí základním slovům a frázím v textu, vyrovnává se s neznámými slovy v textu. ● Seznamuje se s dvojjazyčným slovníkem a učí se s ním pracovat.
Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	● Správně píše slova, která zná. ● Píše gramaticky správně jednoduchý text. ● Pracuje se slovy tak, aby tvořila správnou větu. ● Vyplní osobní údaje do formuláře. ● Napíše jednoduchý pozdrav či přání. ● Napíše stručný popis osoby, místa či zvířete. ● Zkouší napsat stručný popis události.
Tematické okruhy	● Opakuje slovní zásobu z těchto okruhů: ○ Dny v týdnu.

	● Seznámí se se základní slovní zásobou z těchto okruhů: ○ Měsíce v roce. ○ Místa ve městě. ○ Sportovní aktivity. ○ Čas a denní doba. ○ Denní rutina. ○ Přídavná jména. ● Rozšiřuje svou slovní zásobu v těchto okruzích: ○ Oblečení. ○ Lidské tělo. ○ Číslo (řadové číslovky). ○ Jídlo. ○ Zvířata.
Fráze a jazykové struktury CJ-5-2-02sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	● Používá otázky/odpovídá na otázky zjišťující osobní informace. ○ <i>When's your birthday? It's on the...</i> ○ <i>What's your phone number/surname/name?</i> ○ <i>How old are you? I'm...</i> ● Popisuje/ptá se na polohu předmětů pomocí předložek (<i>behind, in front of, next to, in, on, under</i>) ○ <i>The...are/is next to the...</i> ○ <i>Where are/is my...?</i> ○ <i>They're...It's...</i> ○ <i>They aren't...It isn't...</i> ○ <i>Are they...? Is it...?</i> ● Rozlišuje a správně používá jednotné a množné číslo slovesa <i>to be</i>.

	● Rozlišuje a správně používá přivlastňovací zájmena <i>his/her</i>; ukazovací zájmena <i>this/these</i>. ● Vyjadřuje vlastnictví. ○ <i>This is someone's....</i> ● Vyjádří, že někdo něco má. Pokládá odpovídající otázky. ○ <i>Have you got a/any...?</i> ○ <i>I have/haven't got a/any...</i> ○ <i>Has he/she got a/any...?</i> ○ <i>He/she has/hasn't got a/any...</i> ● Mluví o tom, co má kdo rád/a. Pokládá odpovídající otázky ○ <i>Do you like...?</i> ○ <i>I like...I don't like...</i> ○ <i>Does he/she like...?</i> ○ <i>He/shelikes/doesn't like...</i> ● Mluví o tom, kolik co stojí. Pokládá odpovídající otázky. ○ <i>How much is/are....?</i> ○ <i>It's...They're...</i> ● Používá vazbu <i>there is/are</i>. Pokládá odpovídající otázky. ● Používá struktury přítomného času prostého i průběhového. ● Vyjadřuje děj v minulosti s pomocí sloves <i>was/were</i>.
--	--

5. ročník

Okruh učiva	Výstupy
Poslech CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	● Reaguje na pokyny a otázky učitele. ● Rozumí slovům a jednoduchým větám pronášeným pomalu a zřetelně. ● Rozpozná jednoduché charakteristiky osob, předmětů a míst. ● Rozumí základním otázkám, odpovědím a pokynům. ● Rozumí smyslu a obsahu delšího poslechového textu. ● Porozumí sdělení obsahujícímu více informací. ● Rozumí jednoduchému popisu cesty a dokáže jej následovat. ● Začíná rozumět poslechu bez vizuální opory.
Mluvení CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	● Rozlišuje psanou a zvukovou podobu písmen/hlásek a slov. ● Hláskuje své jméno a některá slova ze své slovní zásoby. ● Srozumitelně vyslovuje slova širší slovní zásoby. ● Vede rozhovor se svými vrstevníky na známá témata. ● Odpovídá na otázky a pokládá otázky, které se týkají probíraných témat. ● Rozumí a nebojí se použít základní

	slovní zásobu probíraných témat. ● K vybraným tématům se dokáže vyjádřit v alespoň 5 na sebe navazujících souvislých větách. ● Zpívá ve skupině, reprodukuje říkadla a rozumí klíčovým slovům.
Čtení CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	● Při hlasitém čtení začíná používat základní interpunkci. ● Rozumí jednoduchým krátkým textům vztahujícím se k osvojeným tématům. ● Vyhledá si potřebnou informaci v jednoduchém textu vztahující se k osvojeným tématům. ● V textu najde jednoduchou otázku či odpověď. ● Rozumí textu obsahujícímu více informací. ● Rozumí základním slovům a frázím v textu, vyrovnává se s neznámými slovy v textu. ● Pracuje s dvojjazyčným slovníkem.
Psaní CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	● Správně píše slova, která zná. ● Píše gramaticky správně jednoduchý text. ● Pracuje se slovy tak, aby tvořila správnou větu. ● Vyplní osobní údaje do formuláře. ● Napíše jednoduchý pozdrav či přání. ● Napíše stručný popis osoby, místa či

	zvířete. ● Zkouší napsat stručný popis události. ● Jednoduchými větami napíše popis obrázku.
Tematické okruhy	● Opakuje slovní zásobu z těchto okruhů: ○ Dny v týdnu. ○ Měsíce v roce. ○ Čas a denní doba. ● Seznámí se se základní slovní zásobou z těchto okruhů: ○ Počasí. ○ Zaměstnání. ○ Zdraví. ○ Školní předměty. ● Rozšiřuje svou slovní zásobu v těchto okruzích: ○ Aktivita (slovesa). ○ Doprava. ○ Lidské tělo. ○ Číslo (stovky, tisíce). ○ Jídlo. ○ Zvířata.
Fráze a jazykové struktury CJ-5-2-02sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky	● Používá výrazy se slovesy <i>go/play</i>. ○ <i>go climbing/fishing/sailing...</i> ○ <i>play tennis/football/hide and seek...</i> ● Používá slovesné vazby s infinitivem. ○ <i>want to + verb</i> ○ <i>Let's + verb</i> ● Používá modální slovesa. Tvoří s nimi otázky a krátké odpovědi.

pokládá	○ <i>Can/Can't</i> ○ <i>Must/Mustn't</i> ● Vyjádří radu a doporučení. ○ <i>You should/shouldn't...</i> ● Řekne, co ho/ji trápí/bolí. ○ <i>I've got (+illness).</i> ● Používá předmětová zájmena <i>us, them, him, her, you, me.</i> ● Rozlišuje a správně používá slova <i>some</i> a <i>any</i>. ● Stupňuje přídavná jména. ● Tvoří otázky se zájmenem <i>which</i>. ○ <i>Which do you prefer, ...or...?</i> ● Používá struktury přítomného času prostého i průběhového. ● Vyjadřuje děj v minulosti s pomocí sloves <i>was/were</i>. ○ <i>I/he/she/it was...</i> ○ <i>I/he/she/it wasn't...</i> ○ <i>Were you/we/they...?</i> ○ <i>Was I/he/she/it...?</i> ○ <i>Yes, I/he/she/it was.</i> ○ <i>Yes, you/we/they were.</i> ○ <i>No, I/he/she/it wasn't.</i> ○ <i>No, you/we/they weren't...</i> ● Vyjadřuje děj v minulosti pomocí pravidelných a vybraných nepravidelných sloves. Tvoří otázky a krátké odpovědi.
---------	--

Poznámka k vzdělávacímu obsahu předmětu Anglický jazyk: Žáci, kteří nastoupili ke studiu před školním rokem 2023/2024 se vzdělávají podle upraveného učebního plánu. Aktuální výstupy pro 1. ročník jsou pro ně závazné v 2. ročníku, aktuální výstupy pro 2. ročník jsou

pro ně závazné v 3. ročníku, aktuální výstupy pro 3. ročník jsou pro ně závazné ve 4. ročníku, aktuální výstupy pro 4. ročník jsou pro ně závazné v 5. ročníku. Výstupy pro 5. ročník pro tyto žáky neplatí.

9.3 OBOR: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
4	5	5	5	5	24
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Matematika
----------------	-------------------

Charakteristika předmětu

Cílem výuky matematiky je vychovávat zvědavého člověka, který umí používat různá matematická schémata v reálném životě. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v založena především na aktivních činnostech typických pro práci s matematickými objekty a pro aplikaci matematiky v reálných situacích. Výuka probíhá nejen ve třídách, ale i ve venkovním prostředí, kde děti využívají řady pomůcek včetně přírodnin. Hodiny matematiky jsou vedeny partnerským přístupem. Hlavní aktivní složkou jsou žáci, v doprovodu učitele se učí objevovat a chápat matematické jevy a souvislosti prostřednictvím vlastních úvah.

Výchovně-vzdělávací cíle

- **Osvojit si základní matematické pojmy** na základě aktivních činností žáků.
- **Porozumět základním matematickým pojmům** v souvislosti s reálným životem a pochopit matematické vztahy v kontextu.
- **Učit žáky nacházet vlastní řešitelské strategie** a uplatňovat při výuce partnerský přístup.
- **Vést žáky k přemýšlení a zkoumání matematických jevů** tak, aby byli schopni učinit poznatek vlastní úvahou.

- Prostorem pro vlastní objevování a radostí z vlastního úspěchu **motivovat k dalšímu poznávání a experimentům.**
- **Umět pracovat s chybou**, najít ji a konstruktivně ji využít.

Cíle výuky matematiky jsou naplněny v těchto oblastech:

Číslo a početní operace

Žáci porozumí pojmu číslo, osvojí si základní operace s dovednostmi pamětného i písemného počítání. Seznámí se s odhadem a s prací s chybou. Dokáží vyřešit slovní úlohy a také je dokáží v kontextu vlastních zkušeností vytvářet.

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci postupně získávají dovednosti se zpracováním dat a jejich využitím. Seznamují se se závislostmi a jejich použitím v kontextu reálného života. Učí se pracovat s tabulkami a grafy a vyhodnocovat příslušná data.

Geometrie a práce v prostoru

Prožitkem mnoha smysly vstupují žáci do světa geometrie. Učí se orientovat v rovině i prostoru, poznávat, modelovat a znázorňovat geometrické tvary.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

1. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Počet a číslo M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Rozšiřující učivo:</i> M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose Početní operace	● Označí správným číslem počet předmětů ○ do 10 ○ do 20 ● Vytvoří skupinu předmětů se správným počtem ○ do 10 ○ do 20 ● Piše správně čísla ○ do 10 ○ do 20 ● Čte správně čísla ○ do 10 ○ do 20 ● Zná symboly pro porovnávání čísel ($=$, $<$, $>$). ● Porovnává čísla ○ do 10 ○ do 20 ○ ● <i>Rozloží číslo na desítky a jednotky.</i> ● Chápe pojmy <i>vlevo, vpravo, před, za</i> a pracuje s číselnou osou. ● Orientuje se v číselné řadě ○ do 10. ○ do 20. ● Na číselné ose ukáže číslo ○ do 10. ○ do 20. ● Zná symboly pro sčítání a odčítání. ● Sčítá do 10 ○ s pomůckou. ○ z paměti.

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Slovní úlohy M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Sčítá do 20 ○ s pomůckou. ○ z paměti. • Odčítá do 10 ○ s pomůckou. ○ z paměti. • Odčítá do 20 ○ s pomůckou. ○ z paměti. • Zná schéma aditivní triády a umí je používat. • Řeší slovní úlohy přiměřené úrovni: ○ Rozumí zadání. ○ Udělá grafický nebo slovní záznam. ○ Zapiše postup při řešení jako příklad. ○ Odpoví celou větou. • Vymyslí slovní úlohu.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času <i>Rozšiřující učivo</i> Tabulky, schémata, práce s daty M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti	• Orientuje se v kalendáři (dny, měsíce, roky). • Na ručičkových hodinách pozná celou, půl, čtvrt a třičtvrtě. • <i>Rozumí časové posloupnosti stárnutí.</i> • Orientuje se v mapě/nákresu reálné oblasti. • Tvoří slova pomocí jednoduché šifry. • Vyčte z tabulky potřebné informace. • Doplní do tabulky chybějící informace. • Dokreslí vzor.

<i>Rozšiřující učivo:</i>	• <i>Orientuje se v 1. úrovni rodokmenu (otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra).</i> • <i>Podle počtu lidí a zvířat určí počet částí těla a naopak.</i> • <i>Třídí objekty do skupin podle různých vlastností.</i>
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Geometrie v rovině M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 rozděluje a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Měření M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky Geometrie v prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci <i>rozšiřující učivo:</i>	• Určí, kde je vlevo a vpravo. • Určí, kde je pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. • Poznává a pojmenuje ○ čtverec ○ obdélník ○ trojúhelník ○ kruh • Vymodeluje/nakreslí ○ čtverec ○ obdélník ○ trojúhelník ○ kruh • Manipulativními činnostmi (např. s papírem) poznává vlastnosti osově souměrnosti čtverce, a dalších jednoduchých rovinných útvarů. • Porovná velikosti předmětů s pomůckou (provázek, dřívko, dlaň...) • Vytvoří krychlovou stavbu podle ○ 3D nákresu. ○ plánu. • Určí počet krychlí v dané stavbě. • <i>Znázorní krychlovou stavbu plánem.</i>

FINANČNÍ GRAMOTNOST M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Rozlišuje počet mincí a jejich hodnotu. • Správně zaplatí a vrátí částku do 20 Kč.
--	---

2. ročník	
Okruh učiva:	Výstupy:
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Počet a číslo M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků <i>rozšiřující učivo</i> M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Vytvoří skupinu předmětů se správným počtem do 100. • Označí počet předmětů do 100 správným číslem. • Ví, kolik částí (polovin, čtvrtin) tvoří jeden celek. • Znázorní polovinu a čtvrtinu na kruhovém modelu a skupině předmětů. • <i>Ví, kolik částí (třetin, pětin šestin) tvoří jeden celek.</i> • <i>Znázorní polovinu, čtvrtinu, pětinu a šestinu na různých typech modelů (kruhovém, tyčovém, obdélníkovém, skupině předmětů).</i> • Píše správně čísla do 100. • Čte správně čísla do 100. • Porovnává čísla do 100. • Rozloží číslo na desítky a jednotky. • Ukáže číslo do 100 na číselné ose.

Rozšiřující učivo:

Početní operace

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

- Orientuje se v číselné řadě do 100.
- *Zaokrouhluje čísla na desítky.*

Sčítání

- Sčítá do 100 s pomocí.
 - Desítky ($10 + 30$)
 - Desítku a jednociferné číslo ($20 + 7$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo bez přechodu desítky ($35 + 2$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo s přechodem desítky ($35 + 7$)
 - Dvě dvouciferná čísla bez přechodu desítky ($44 + 54$)
 - Dvě dvouciferná čísla s přechodem desítky ($56 + 18$)
- Sčítá do 100 z paměti.
 - Desítky ($10 + 30$)
 - Desítku a jednociferné číslo ($20 + 7$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo bez přechodu desítky ($35 + 2$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo s přechodem desítky ($35 + 7$)
 - Dvě dvouciferná čísla bez přechodu desítky ($44 + 54$)
 - Dvě dvouciferná čísla s přechodem desítky ($56 + 18$)

Odčítání

- Odčítá do 100 s pomocí.
 - Desítky ($60 - 40$)
 - Desítku a jednociferné číslo ($80 - 5$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo bez přechodu desítky ($72 - 1$)
 - Jednociferné a dvouciferné číslo s přechodem desítky ($63 - 8$)
 - Dvě dvouciferná čísla bez přechodu desítky ($78 - 54$)
 - Dvě dvouciferná čísla s přechodem desítky ($56 - 18$)
- Odčítá do 100 z paměti.
 - Desítky ($60 - 40$)
 - Desítku a jednociferné číslo ($80 - 5$)

<i>Rozšiřující učivo</i> Slovní úlohy M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <i>Rozšiřující učivo</i>	○ Jednociferné a dvouciferné číslo bez přechodu desítky (72 - 1) ○ Jednociferné a dvouciferné číslo s přechodem desítky (63 - 8) ○ Dvě dvojciferná čísla bez přechodu desítky (78 - 54) ○ Dvě dvojciferná čísla s přechodem desítky (56 - 18) <u>Násobení</u> ● Zná symbol/y pro násobení. ● S pomůckou počítá malou násobilku (0 - 10). ● Vyjmenuje řady násobků 1 - 10. ● Zpaměti počítá malou násobilku (0 - 10). ● Zná symbol pro dělení. ● Dělí v oboru malé násobilky. ● Zná a dodržuje pravidlo o přednosti závorek v početních výrazech. ● Řeší slovní úlohy přiměřené úrovně: ○ Rozumí zadání. ○ Udělá grafický nebo slovní záznam. ○ Zapiše postup při řešení jako příklad. ○ Odpoví celou větou. ● Vymyslí slovní úlohu. ● Řeší slovní úlohy ○ s mincemi ○ se zlomky ○ o věku ○ s časem
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	● Na ručičkových hodinách pozná, kolik je přibližně hodin. ● Digitální čas:

<i>Rozšiřující učivo</i> Tabulka, schémata, práce s daty M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti <i>Rozšiřující učivo:</i>	○ Přečte čas na digitálních hodinách. ○ Podle času určí denní dobu. ○ Převéde čas z 12h na 24h model a naopak. ● Orientuje se v jednotkách času: ○ Ví, kolik minut má jedna hodina, půl, čtvrt a třičtvrtě hodiny. ○ Ví, kolik hodin má jeden den. ● <i>Na ručičkových hodinách pozná přesně kolik je hodin a minut.</i> ● <i>Na hodinách vyznačí zadaný čas.</i> ● <i>Převádí jednotky času (minuty na hodiny a hodiny na minuty).</i> ● Vytvoří vlastní srozumitelnou tabulku pro evidenci dat. ● Pomocí tabulky eviduje reálnou situaci. ● Orientuje se mapě/nákresu reálné oblasti. ● K danému úseku/vzdálenosti na mapě přiřadí časový údaj. ● Vyčte z tabulky potřebné informace. ● Doplní do tabulky chybějící informace. ● Podle počtu lidí a zvířat určí počet částí těla a naopak. ● Doplní další člen logické řady čísel/barev/obrázků/symbolů. ● <i>Orientuje se v 2. úrovni rodokmenu (babička, děda, vnuk, vnučka, strýc, teta, bratranec, sestřenice).</i> ● <i>Zadané objekty třídí do více vzájemně se překrývajících skupin.</i> ● <i>Vyčte informace z grafu.</i>
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Geometrie v rovině	● U rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník) určí

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-03 rozděluje a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině <i>Rozšiřující učivo:</i> Měření a rýsování M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Rozšiřující učivo</i> M-3-3-02 poznává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky Geometrie v prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Rozšiřující učivo</i> M-3-3-03 rozděluje a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	○ počet vrcholů ○ počet stran ● Určí, zda jsou tvary/geometrické obrazce souměrné. ● Dokreslí druhou polovinu souměrného obrazce. ● <i>U rovinných útvarů ve čtvercové síti určí:</i> ○ obvod ○ obsah ● <i>Rozezná rovnoběžky a různoběžky.</i> ● Označí si body a spojí je rovnou čarou podle pravítka. ● K rýsování používá správné pomůcky: ○ ořezanou tužku ○ čisté a nepoškozené pravítko. ● <i>Narýsuje úsečku podle pravítka.</i> ● Změří předměty a lidi pomocí pravítka/metru. ● Rozezná a pojmenuje krychli. ● Znázorní krychlovou stavbu plánem. ● <i>Rozezná a pojmenuje další tělesa (kvádr, jehlan, kouli, kužel, válec)</i> ● <i>Přemění krychlovou stavbu přemístěním krychlí.</i> ● <i>Vytvoří různé sítě krychle.</i> ● Rozhodne, zda jsou krychlové stavby shodné.
FINANČNÍ GRAMOTNOST	

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Vypočítá si cenu nákupu do 100 Kč. • Správně zaplatí a vrátí částku do 100 Kč.
---	---

3. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Počet a číslo M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti <i>Rozšiřující učivo</i> M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose Početní operace	• Čte správně čísla do 1000. • Píše správně čísla do 1000. • Porovná čísla do 1000. • Rozloží číslo na stovky, desítky a jednotky. • Rozliší sudá a lichá čísla. • Ví, kolik částí (třetí, pětina, šestina...) tvoří jeden celek. • Znázorní třetinu, pětinu a šestinu na různých modelech (kruhovém, tyčovém, modelu čokolády, skupině předmětů). • Z celku určí hodnotu jeho poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, šestiny. • Určí velikost celku z hodnoty jeho poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, šestiny. • <i>Určí velikost celku z hodnoty jeho části (ze dvou třetin, třech čtvrtin...)</i> • Orientuje se v číselné řadě do 1000. • Ukáže číslo do 1000 na číselné ose.

	• Řeší slovní úlohy ◦ s mincemi. ◦ se zlomky. ◦ o věku. ◦ s časem.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času <i>Rozšiřující učivo</i> Tabulka, schémata, práce s daty M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti <i>Rozšiřující učivo</i>	• Určí čas podle ručičkových hodin. • Určí čas podle digitálních hodin. • Na hodinách vyznačí zadaný čas. • Daný čas vyjádří různými způsoby. (10:25, za pět minut půl jedenácté, čtvrt na jedenáct a 10 minut...) • Spočítá jak dlouho něco trvá. • Spočítá za jak dlouho se něco uskuteční. • Převádí jednotky času - minuty na hodiny a hodiny na minuty. • Převádí jednotky času - vteřiny na minuty a minuty na vteřiny. • Orientuje se v plánu. • Orientuje se v jízdním řádu. • Vyčte z tabulky potřebné informace. • Doplní do tabulky potřebné informace. • Vytvoří vlastní jednoduchou tabulku pro evidenci dat. • Najde a doplní další člen v číselné řadě. • Orientuje se v 3. úrovni rodokmenu (švagr, švagrová, tchýně, tchán, synovec, neteř). • Dopočítá informace z grafu.

	• Ze skupin objektů vybere objekty podle zadání.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Geometrie v rovině M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci Měření a rýsování M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 poznává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí. • Rozezná úsečku a přímku. • Rozliší rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník. • Rozumí pojmům <i>obvod</i> a <i>obsah</i>. • U rovinných útvarů ve čtvercové síti určí jejich obvod a obsah. • Dodržuje zásady správného rýsování. ○ Rýsuje s ořezanou tužkou. ○ Rýsuje podle pravítka. ○ Používá čisté a nepoškozené pravítko. ○ Pravítko drží pevně celou plochou dlaně. ○ Tužku a kružítko vede lehce. • Narýsuje úsečku dané délky. • Narýsuje zadaný útvar do čtvercové mříže. • Narýsuje kružnici se zadaným poloměrem. • Odhadne vzdálenost 10 cm. • Odhadne délku strany mnohoúhelníku. • Změří délku strany mnohoúhelníku s přesností na mm. • Zná základní měrné jednotky hmotnosti, délky a objemu. • Zapiše zkratky těchto jednotek.

<i>Rozšiřující učivo</i> Geometrie v prostoru M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci <i>Rozšiřující učivo</i>	• <i>Rýsuje přímky a polopřímky.</i> • <i>Označí body, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek.</i> • <i>Pomocí kružítka přenese vzdálenost.</i> • <i>Převádí cm na mm a naopak.</i> • Rozpozná a pojmenuje tělesa: krychli, kvádr, hranol, kouli, válec, kužel, jehlan. • Vymodeluje tělesa: krychli, kvádr, hranol, kouli, válec, kužel, jehlan. • Ve svém okolí hledá reprezentanty těles. (krychle, kvádr, hranol, koule, válec, kužel, jehlan). • S využitím modelu těles popíše jejich základní vlastnosti (počet vrcholů, stěn, hran). • <i>Překlopí krychlovou stavbu a zapíše její plán.</i> • <i>Ke krychlové stavbě zakreslí pohled shora (půdorys) a pohled zepředu (nárýs).</i>
FINANČNÍ GRAMOTNOST M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Spočítá peníze do 1000 Kč. • Správně zaplatí a vrátí do 1000 Kč. • Spočítá si cenu nákupu do 1000 Kč.

4. ročník	
Okruh učiva	Výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

Rozšiřující učivo:

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

- Při sčítání a násobení využívá asociativnost.
- Při sčítání a násobení využívá komutativnost.
- Bezpečně používá pořadí početních výkonů.
- Umí používat závorky.
- Provádí písemné početní operace v oboru do 1 000 000.
- Písemně sčítá do 1 000 000.
- Písemně odčítá do 1 000 000.
- Písemně násobí do 1 000 000.
- Písemně dělí
 - jednomístným dělitelem.
 - bez zbytku i se zbytkem.
- Porovnává čísla do 1 000 000.
- Umístí čísla na číselnou osu.
- Zaokrouhluje přirozená čísla do 1000 000.
- Odhadne, jaký bude řádově výsledek.
- Provádí kontrolu svých výpočtů.
- *Rozliší sudá a lichá čísla.*
- Vymyslí úlohu na základě zadaných podmínek.
- Zadanou úlohu slovně či graficky zaznamená.
- K zadané úloze se učí vytvořit rovnici.
- Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem. Rozumí pojmu polovina, třetina, čtvrtina, pětina a desetina.
- Umí zapsat zlomek $1/n$.
- Umí zapsat zlomek x/n .
- Ví, kolik částí (třetí, pětina, šestina...) tvoří jeden celek.
- Znázorní třetinu, pětinu a šestinu na různých modelech (kruhovém,

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase Tabulky, schémata M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Bezpečně se orientuje v čase a zná jeho jednotky. • Čte a hledá v jednoduchých tabulkách a grafech, které popisují skutečné situace. • Rozumí údajům z tabulek a grafů a volí nejlepší způsob jejich záznamu či zobrazení. • Zapisuje data do tabulek a grafů.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>Rozšiřující učivo:</i> M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Narýsuje a znázorní jednoduché rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice). • Spočítá obvod čtverce a obdélníku. • Určí obvod mnohoúhelníku. • Vypočítá délku strany obdélníku nebo pravidelného mnohoúhelníku, když zná jeho obvod (popř. délku jedné strany). • Graficky sčítá a odčítá úsečky. • <i>Načrtne a označí pravý úhel, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý a obecný trojúhelník.</i> • <i>Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed.</i> • Spočítá obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě.

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• Ve čtvercové síti se učí rozpoznávat jednoduché osově souměrné útvary,
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• Učí se řešit praktické slovní úlohy a problémy, se kterými se v životě setkává.
FINANČNÍ GRAMOTNOST ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• Používá peníze v běžných situacích. • Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.

5. ročník

Okruh učiva	Výstupy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel <i>Rozšiřující učivo:</i> M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. • Zaokrouhluje přirozená čísla. • Kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. • Řeší a tvoří úlohy v oboru přirozených čísel. • Vymodeluje a určí část celku. • Používá zápis ve formě zlomku. • Ví, kolik částí (třetí, pětina, šestina...) tvoří jeden celek. • Znázorní třetinu, pětinu a šestinu na různých modelech (kruhovém, tyčovém, modelu čokolády, skupině předmětů). • Z celku určí hodnotu jeho poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, šestiny. • Určí velikost celku z hodnoty jeho poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, šestiny. • Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem. • Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem. • Odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. • Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem. • <i>Určí velikost celku z hodnoty jeho části (ze dvou třetin, třech čtvrtin...)</i> • Zná řady desetin, setin, tisícín a desetitisícín.

M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Umí přečíst zápis desetinného čísla. • Vyznačí desetinná čísla na číselné ose. • Porovnává desetinná čísla. • Umí zaokrouhlit desetinná čísla na jednotky. • Umí zapsat celé záporné číslo pomocí -. • Umí vyznačit celé záporné číslo na číselné ose.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase Tabulky, schémata M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Bezpečně se orientuje v čase a zná jeho jednotky. • Čte a hledá v jednoduchých tabulkách a grafech, které popisují skutečné situace. • Rozumí údajům z tabulek a grafů a volí nejlepší způsob jejich záznamu či zobrazení. • Zapisuje data do tabulek a grafů.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Narýsuje a znázorní jednoduché rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice). • Učí se zapsat postup konstrukce. • Užívá jednoduchých konstrukcí pro rýsování základních rovinných útvarů. • Graficky sčítá a odčítá úsečky. • Určí délku lomené čáry. • Spočítá obvod čtverce a obdélníku. • Určí obvod mnohoúhelníku. • Vypočítá délku strany obdélníku nebo pravidelného mnohoúhelníku, když zná jeho obvod (popř. délku jedné strany).

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice <i>Rozšiřující učivo:</i> M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru <i>Rozšiřující učivo:</i>	● Umí sestrojit kolmice. ● Umí sestrojit rovnoběžky. ● <i>Rozezná rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý a obecný trojúhelník.</i> ● <i>Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed.</i> ● Spočítá obsah čtverce a obdélníku. ● Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě. ● Zná základní jednotky obsahu. ● Učí se převádět jednotky obsahu. ● Ve čtvercové síti rozpoznává jednoduché osově souměrné útvary. ● Překládáním papíru určí osu souměrnosti útvaru. ● <i>Spočítá obvod a obsah složitějších tvarů složených ze čtverců a obdelníků (i na základě vzorce).</i> ● <i>Jednotky obsahu mezi sebou umí převádět.</i> ● <i>Určuje vzájemné polohy přímek a polopřímek v rovině i v prostoru.</i> ● <i>Řeší úlohy, při kterých kombinuje známé útvary a jejich vlastnosti.</i> ● <i>Spočítá povrch kvádru a krychle.</i> ● <i>Spočítá objem kvádru a krychle.</i>
---	--

FINANČNÍ GRAMOTNOST ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• Používá peníze v běžných situacích. • Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. • Orientuje se v základních formách vlastnictví. • Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů. • Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.
--	--

9.4 OBOR: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
0	0	0	1	1	2
			povinný	povinný	

název předmětu	Informatika
----------------	--------------------

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Je postavena na aktivních činnostech, při kterých žáci používají informatické postupy a pojmy, zkoumají řešitelnost problémů, hledají optimální řešení, zpracovávají data a interpretují je. Žáci se vzdělávají prostřednictvím her, experimentů a diskusí, vytvářejí si první představy o zaznamenávání dat a informací a objevují informatické aspekty světa kolem sebe. Postupně rozvíjejí schopnost popisovat problémy, analyzovat je a hledat řešení, ověřují algoritmické postupy ve vhodném programovacím prostředí a osvojují si základní uživatelské dovednosti. Důraz je kladen na rozvoj abstraktního, pojmového, analyticko-syntetického a kritického myšlení. Dětem je

zprostředkováváno pochopení fungování digitálních technologií, což je předpokladem k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Prostor je věnován i prevenci rizikového chování.

Vzdělávání v oblasti informatiky je realizováno ve čtvrtém a pátém ročníku tzv. spirálovou formou. V průběhu obou ročníků se témata několikrát zopakují. Zadávané úlohy jsou postupně gradovány, tedy vedou žáka od nejjednodušších ke komplikovanějším a komplexnějším typům úloh.

Vzdělávání v oblasti informatiky směřuje k tomu, aby žáci:

- **rozdvíjeli informatické myšlení:** Osvojí si základní principy digitálních technologií a aplikují je prostřednictvím aktivních činností a informatických postupů.
- **porozuměli reálným aplikacím:** Pochopí matematické a informatické pojmy v kontextu reálného života a vztahů mezi nimi.
- **podporovali vlastní řešitelské strategie:** Naučí se nacházet vlastní řešení a využívat partnerský přístup, který podporuje týmovou práci a vzájemné učení.
- **rozdvíjeli analytické a kritické myšlení:** Přemýšlejí a zkoumají informatické jevy, čímž posilují své analytické a kritické schopnosti.
- **podporovali objevování a experimentování:** Mají prostor pro objevování a radost z úspěchů, což je motivuje k dalšímu poznávání a experimentům.
- **osvojovali si bezpečné používání technologií:** Učí se používat digitální technologie bezpečně a eticky a rozvíjejí dovednosti vedoucí k prevenci rizikového chování.
- **systémově přistupovali k analýze:** Analyzují situace a jevy světa kolem nich a nacházejí různá řešení, přičemž vybírají to nejvhodnější pro danou situaci.
- **rozuměli týmové práci:** Chápou přínosy týmové práce s technologiemi oproti samostatné práci.
- **porozuměli kódování a organizaci informací:** Rozumí různým přístupům kódování informací a jejich organizaci.
- **rozhodovali na základě dat:** Učí se rozhodovat na základě relevantních dat a obhajovat své názory věcnými argumenty.
- **komunikovali formálními jazyky:** Používají formální jazyky, kterým rozumí i stroje.
- **standardizovali pracovní postupy:** Využívají standardizované pracovní postupy tam, kde to usnadňuje práci.

- **posuzovali technická řešení:** Hodnotí technická řešení z různých perspektiv a v různých souvislostech.
- **otevřeně přistupovali k novým nástrojům:** Snaží se o zlepšování známých postupů a otevřeně přistupují k novým cestám a nástrojům.

v rámci čehož rozvíjejí své klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žák si uvědomuje smysl svého vzdělávání. V takovém případě je zajištěn předpoklad pro jeho trvalou motivaci poznávat, zdokonalovat se a intelektuálně se realizovat.

Kompetence k řešení problémů

- Žák má příležitost získat schopnost budovat vlastní řešitelské strategie, které může dále obohacovat a rozvíjet.
- Žák pracuje s chybou, jako příležitostí ke zlepšení.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou podporováni k vzájemné interakci, schopnosti porozumět druhému.
- Žák se učí ptát, umět vysvětlit svůj postoj, argumentovat a efektivně spolupracovat.

Kompetence sociální a personální

- Radost a úspěch při řešení problémů vede žáka k sebedůvěře.
- Žák je efektivní spoluprací veden k poznání, že radost a úspěch poznávání záleží na klimatu třídy, což ho motivuje k sociálně pozitivnímu chování.

Kompetence občanské

- Žák si osvojuje schopnost argumentovat nezávisle na přesvědčení ostatních.
- Žák v rámci spolupráce získává schopnost empatie a možnost spolužákům účinně pomáhat.

Kompetence pracovní

- Efektivní učení vede žáka ke smysluplné práci a k poznání, že vzdělávání je nástroj nezbytný pro úspěšný profesní život.

Kompetence digitální

- Žák získává kompetence ve vztahu k digitální gramotnosti, které zahrnují vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty potřebné pro efektivní, kritické a tvořivé používání digitálních technologií a informačních a komunikačních technologií (ICT) ve všech aspektech života. Žák se učí vyhledávat, ověřovat, vytvářet a sdílet informace, řešit problémy, komunikovat a spolupracovat bezpečně a eticky při práci, učení, volném čase a zapojení do společnosti.

Cíle výuky informatiky jsou naplněny v těchto oblastech:

Data, informace a modelování

V této oblasti se žáci seznámí s pojmy data a informace, pochopí jejich význam a naučí se, jak s nimi efektivně pracovat a využívat je. Prostřednictvím piktogramů a symbolů se naučí kódovat a dekódovat potřebné informace a zároveň si uvědomí, v jaké podobě se data kolem nich vyskytují a proč tomu tak je. Žáci se rovněž seznámí s modely a schématy, které jim umožní zkoumat a analyzovat jevy, které je běžně obklopují.

Algoritmizace a programování

V části učiva zaměřené na algoritmizaci a programování se žáci seznámí s metodou řešení problémů prostřednictvím systematického rozdělení úkolu na jednotlivé kroky. Po absolvování tohoto učiva budou žáci schopni sestavit algoritmy pomocí zápisu symbolů, obrázků nebo textu, což jim umožní efektivně řešit jednoduché problémy. Naučí se přizpůsobovat algoritmy různým situacím a uzpůsobit je novým podmínkám. Děti se naučí rozpoznat chyby v navržených postupech a zjistit, jak je opravit, což jim pomůže zlepšit své schopnosti v řešení problémů a efektivním programování.

Informační systémy

Část Informační systémy je naplňována učivem o systémech, které jsou žákům často blízké. Získají informace o jejich jednotlivých částech a vzájemných vztazích. V návaznosti na učivo o datech rozhodují o rozdílnostech objektů, vytvářejí nejrůznější seznamy a orientují se v jednoduchých tabulkách.

Digitální technologie

Část Digitální technologie přináší žákům nové informace ze světa počítačů a dalších digitálních technologií. Žáci se naučí odlišovat hardware a software. Zjistí, jak funguje internet, a především si přiblíží pravidla bezpečného internetu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

4. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Data, informace a modelování I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	• Uvádí příklady dat a systémů ze svého blízkého okolí. • Učí se na základě dat vyslovovat odpovědi. • Učí se realizovat sběr dat např. pozorováním, jednoduchým dotazníkem, průzkumem. • Učí se vytvářet záznam dat – využívá textu, značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam. • Učí se pomocí grafu/schématu znázornit vztahy mezi objekty. • Učí se vyhodnocovat získaná data, vyvozuje závěry. • Učí se využívat model jako zjednodušené znázornění skutečnosti (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem sebe. • Učí se vyčíst informace ze zadaného modelu.

Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• Učí se vytvářet záznam dat – využívá textu, značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam. • Pomocí grafu/schématu znázorní vztahy mezi objekty. • Testuje zápisy postupů praktickou zkouškou. • Navrhne jednotlivé kroky řešení zadané situace. • V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání pohybu. • Rozpozná opakující se vzory, • Používá opakování a stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. • Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. • Porovnává různé postupy, diskutuje o nich. • Ověřuje funkčnost programu a jeho částí opětovným spuštěním. • Nachází případné chyby a opravuje kód programu.
Informační systémy I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• Zná části e-mailové zprávy. • Pracuje s texty, obrázky a tabulkami. • Doplní posloupnost prvků. • Umístí data správně do tabulky. • Doplní prvky v tabulce. • V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný prvek za správný. • Pracuje s číslovaným a nečíslaným seznamem a s víceúrovňovým seznamem.

	• Pracuje s tabulkou a její strukturou.
Digitální technologie I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje a vysvětlí, k čemu slouží. • Najde a spustí příslušnou aplikaci. • Přehraje zvuk či video. • Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem. • Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením. • Umí použít různá digitální zařízení, pokud jsou správně nakonfigurována. • Zná pravidla bezpečného a etického chování v digitálním světě. • Umí bezpečně využívat účty a hesla. • Zná rizika uvádění citlivých údajů. • Zná rizika spojená s nepříjemným chováním a šikanou na sítích • Zná pravidla zdvořilé komunikace a etického chování v digitálním světě. • Je si vědom vlastnických práv.

5. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Data, informace a modelování I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	• Na základě dat vyslovuje odpovědi. • Realizuje sběr dat. • Vytváří záznam dat. • Pomocí grafu/schématu znázorní vztahy mezi objekty. • Vyhodnocuje získaná data, vyvozuje závěry.

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	• Využívá modelů ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem sebe. • Vyčte informace ze zadaného modelu.
Algoritmizace a programování I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• Vytváří záznam dat pomocí kódů pro záznam. • Testuje zápisy postupů praktickou zkouškou. • Navrhne jednotlivé kroky řešení zadané situace. • V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání pohybu. • Rozpozná opakující se vzory. • Používá opakování a stanoví, co se bude opakovat a kolikrát. • Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj. • Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky. • Upraví program pro obdobnou situaci. • Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky. • Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. • Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů. • Porovnává různé postupy, diskutuje o nich.

	• Ověřuje funkčnost programu a jeho částí opětovným spuštěním. • Nachází případné chyby a opravuje kód programu.
Informační systémy I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• Zná části e-mailové zprávy. • Pracuje s texty, obrázky a tabulkami. • Doplní posloupnost prvků. • Umístí data správně do tabulky. • Doplní prvky v tabulce. • V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný prvek za správný. • Pracuje s číslovaným a nečíslaným seznamem a s víceúrovňovým seznamem. • Pracuje s tabulkou a její strukturou.
Digitální technologie I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• Najde a spustí příslušnou aplikaci. • Edituje digitální text, vytvoří obrázek. • Uloží svoji práci do souboru. • Používá krok zpět, zoom. • Řeší úkol použitím schránky. • Vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem. • Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením. • Umí použít různá digitální zařízení, pokud jsou správně nakonfigurována. • Umí propojit dvě digitální zařízení, pokud jsou správně nakonfigurována a zná možná rizika takového propojení • Zná pravidla bezpečného a etického chování v digitálním světě. • Umí bezpečně využívat účty a hesla. • Zná rizika uvádění citlivých údajů.

	• Zná rizika spojená s nepříjemným chováním a šikanou na sítích. • Zná pravidla zdvořilé komunikace a etického chování. • Je si vědom vlastnických práv.
--	--

9.5 OBOR: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je tvořen dvěma předměty. V 1. - 5. ročníku integrovaným předmětem Projekt, který propojuje vybraná témata z oboru Člověk a jeho svět se vzdělávacím oborem Výtvarná a filmová výchova. V 4. - 5. ročníku pak navíc předmětem Vlastivěda. Předmět Projekt má ve všech ročnících dotaci 4 hodiny týdně, předmět Vlastivěda pak 2 hodiny týdně.

PROJEKT

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
4	4	4	4	4	20
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Projekt
----------------	----------------

Charakteristika předmětu

Pojetí předmětu

V předmětu Projekt propojujeme poznávání člověka, přírody a společnosti s výtvarnou a polytechnickou tvorbou. Vycházíme z toho, že dítě si poznatek osvojí lépe, když s ním pracuje — zpracování informací do vlastního výstupu vnímáme jako další cestu k porozumění tématu, ne jako doplněk. Výuka je uspořádána do témat a práce na každém z

nich má tři části, které se mohou prolínat. Při poznávání tématu děti zjišťují, třídí a zpracovávají informace, a to prostřednictvím vlastního bádání, vyhledávání ve zdrojích, exkurze nebo výkladu učitele. Osvojují si tak pojmy a souvislosti daného tématu a učí se klást otázky, hledat na ně odpovědi ve více zdrojích a posuzovat, odkud informace pochází. Při zpracování tématu do zadaného výtvarného nebo polytechnického výstupu poznatek upevňují a tam, kde to téma dovoluje, ho uplatňují v praxi. Seznamují se s výtvarnými a pracovními postupy a rozvíjejí svou zručnost a tvořivost. Některá témata děti skrze výtvarné prostředky dále objevují a řeší je jako součást vlastního tvůrčího záměru. Při prezentaci hotové práce ji ukazují ostatním a přijímají jejich reakci. Učí se sdělit výsledek vlastní práce a naslouchat druhým. Práce na tématu trvá několik týdnů, a děti se tak učí naplánovat si ji, zorganizovat, dokončit a zhodnotit, a to samostatně i v týmu. Poznávaná témata zároveň utvářejí vztah dítěte k místu, kde žije, k přírodě a k lidem kolem něj. Převažujícími metodami jsou projektová výuka, badatelsky orientovaná výuka, zážitková pedagogika, kooperativní učení, práce s informačními zdroji, kritické myšlení, řešení modelových i reálných situací, hra, dramatizace a hraní rolí.

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vychází z očekávaných výsledků učení oborů Člověk a jeho svět, Výtvarná a filmová výchova a Polytechnická výchova a praktické činnosti. V 1. až 3. ročníku zahrnuje Projekt obor Člověk a jeho svět v plném rozsahu. Ve 4. a 5. ročníku jsou do předmětu zařazena přírodovědná témata, tedy především okruhy Rozmanitost přírody a Člověk, jeho zdraví a bezpečí. Obory Výtvarná a filmová výchova a Polytechnická výchova a praktické činnosti jsou v Projektu zastoupeny v plném rozsahu ve všech ročnících. Očekávané výsledky učení nejsou v osnovách řazeny po oborech, ale spojeny do témat, v nichž poznávání a zpracování do výstupu tvoří jeden celek. Témata a jejich rozvržení do ročníků stanovují učební osnovy předmětu.

Organizace výuky předmětu

Předmět je vyučován v blocích po čtyřech vyučovacích hodinách jednou týdně. Práce na jednom tématu zabere obvykle čtyři až pět bloků. Výuka probíhá ve škole i mimo školu, v přírodě, v muzeích, galeriích a dalších vzdělávacích institucích.

Podmínky pro výuku předmětu

Výuka probíhá zčásti v kmenových třídách a zčásti mimo ně. Pro pozorování a výuku v přírodě využíváme především prostředí Tichého údolí a lesní hřiště v blízkosti školy. Pro poznávání témat v kontextu dalších vzdělávacích institucí navštěvujeme pravidelně Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, či muzea, galerie a další instituce dostupné městskou hromadnou dopravou. Pro činnosti, které vyžadují specializované zázemí, využíváme příležitostně ateliéry a dílny partnerských organizací v místě. Pro poznávání pěstitelské práce a péče o rostliny děti nejméně jednou ročně pracují na zemědělském pozemku v okolí školy.

Pro poznávání témat mají děti k dispozici odbornou literaturu, atlasy, mapy a tablety pro vyhledávání informací a záznam vlastní práce. Při zpracování témat pracují s různým výtvarným a technickým materiálem jako je papír, lepenka, textil, dřevo a další přírodniny, modelovací hmota, plast, kov či odpadový materiál a postupně se seznamují s nástroji, náradím a pracovními operacemi, jejichž kvalita se opakováním zvyšuje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Projekt

1. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Moje škola Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• Orientuje se v budově školy. • Poznává své spolužáky. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. • Rozpoznává, co prospívá učení a spokojenému soužití ve třídě, a jaké faktory učení a soužití naopak brání. • Podílí se na tvorbě třídních pravidel.

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• Seznamuje se s Kodexem Sedmihlásku. • Pojmenuje povolání lidí ve škole. Popíše přiměřeně náplň jejich práce. • Vysvětlí účel vyučovací hodiny a přestávky. Pojmenuje činnosti, které dělá při vyučování. • Sžívá se s rolí žáka a seznamuje se se školním řádem. • Poznává rytmus a zvyklosti školy.
Kde bydlím Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• Uvede svou adresu. • Na jednoduchém plánu vyznačí místo svého bydliště a školy. • Uvede názvy služeb v okolí školy a místa svého bydliště. (Knihovna, pošta...) U vybraných služeb uvede příklady využití. • Podle obrázku/plánu popíše cestu do školy. • Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).
Orientace v čase Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<u>Měsíce a roční období</u> • Odříká/seřadí názvy ročních období a měsíců tak, jak jdou za sebou. • Dokáže říci, které roční období je před/po určitém ročním období. • S pomocí seznamu měsíců dokáže říci, který měsíc je před/po určitém ročním období. <u>Dny v týdnu</u> • Odříká dny v týdnu tak, jak jdou za sebou. • Odliší pracovní dny v týdnu a víkend. • Určuje, který den v týdnu je před/za jiným dnem. <u>Kalendář</u> • Uvede název aktuálního měsíce v roce.

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• Označí aktuální datum. • Ke dnům aktuálního týdne přiřadí odpovídající události. Uvede své/školní plány na nadcházející dny. • Vlastními slovy vysvětlí, k čemu se používá kalendář. • Dokáže číst z kalendáře. <u>Hodiny</u> • K časovým údajům přiřadí typické denní činnosti. • Na hodinách s ciferníkem nastaví a přečte čas (celé hodiny). • Na hodinách s ciferníkem se učí nastavit a číst čtvrt, půl, třičtvrtě. • Uspořádá události podle časové souslednosti. • Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
Roční období a proměny krajiny Lidé a čas ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Uvede příklady činností typických pro jednotlivá roční období. • Přiřadí charakteristické události k jednotlivým obdobím v roce. • Vyjmenuje a popíše některé lidové tradice. (Dušičky, Vánoce, masopust, vynášení Morany, Velikonoce...) • Vyjmenuje základní rysy podzimu, zimy, jara, léta. • Vysvětlí změny, které se v přírodě na podzim, v zimě, na jaře, v létě odehrávají. • Uvede příklady podzimních a letních plodin. • U konkrétních živočichů popíše odlišné strategie pro trávení zimního období.

<i>Rozšiřující učivo</i>	• Vyjmenuje způsoby, jakými lze jednotlivým živočichům pomoci překonat zimu. • Vysvětlí fáze ročního cyklu v životě stromů. • <i>Rozpozná výrazné druhy zimujících ptáků podle výrazných rysů.</i> • <i>Rozhodne, jaký typ příkrmu je pro ptáky v zimě vhodný a jaký nevhodný.</i>
Rostliny kolem nás Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě <i>Rozšiřující učivo</i> <i>Rozšiřující učivo</i>	<u>Stromy</u> • Pojmenuje části stromu. • K běžným listnatým stromům přiřadí listy a plody. • Vysvětlí hlavní rozdíl mezi listnatými a jehličnatými stromy. • Zaznamenává svá pozorování vybraného stromu. • S pomocí obrázku popíše rozdíl mezi dvěma druhy stromů. • <i>Rozezná strom a keř.</i> <u>Jarní rostliny</u> • Uvede příklady jarních květin typických pro lokalitu svého bydliště. • <i>Popíše základní stavbu cibulovitých rostlin.</i> • <i>Podle obrázku popíše životní cyklus cibulovitých rostlin.</i>
Ekosystém lesa Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• U vybraných zvířat žijících v lese popíše, čím se živí, kde přebývají a jaké stopy po sobě zanechávají. • Uvede typické živočichy a rostliny, které jsou součástí ekosystému lesa.

Výtvarná složka VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• Vytváří a objevuje linie, tvary a barvy. • Objevuje tvůrčí práci s různými prostředky, nástroji a materiály, získává dovednosti k jejich bezpečnému užívání. • Spontánně nebo na výzvu učitele vypráví o výsledcích své tvůrčí činnosti – popisuje zachycený děj, zdůvodňuje výběr barev, velikost tvarů apod. • Spontánně i na základě zadání se vyjadřuje různými kresebnými a malířskými prostředky. • Pozoruje výtvarné či audiovizuální dílo v autentickém prostředí (např. umělecké dílo ve veřejném prostoru, v galerii či muzeu). • Označí (slovem, gestem, mimikou), co je na vlastním či díle někoho druhého pro něj významné.
Polytechnická složka	• Poznává a pojmenuje základní technické materiály na základě smyslového vnímání, uplatní vlastní vůli a tvořivost při jeho výběru z nabídky. • Realizuje základní a tradiční postupy práce s technickým materiálem dle instrukcí i samostatně, s využitím základních pomůcek, nástrojů a nářadí k ručnímu zpracování technického materiálu, osvojuje si zásady hygieny a bezpečnosti práce, řízeně reflektuje vlastní činnosti. • Poznává a pojmenuje základní nástroje, nářadí, pomůcky a vybavení domácnosti a zahrady na základě vlastní zkušenosti. • Používá samostatně nebo ve spolupráci vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost,

	zeleň a zahradu dle instrukcí, osvojuje si zásady bezpečnosti a hygienická pravidla. Realizuje samostatně nebo ve spolupráci jednoduché pracovní úkony a postupy práce v různých učebních situacích dle instrukcí.
--	---

2. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Česká Republika Místo, kde žijeme ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé a čas ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- Ví, v jakém státě žijeme. - Vyjmenuje státy, se kterými ČR sousedí. - Zná některé státní symboly a hymnu. - Zná Prahu a její dominanty. - Zná významné osobnosti ze svého okolí. - Zná významné kulturní či historické památky v okolí místa svého bydliště.
Pozorujeme počasí Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- Rozezná a charakterizuje základní typy počasí. - Charakterizuje počasí v jednotlivých ročních obdobích. - Pozoruje aktuální stav počasí. Výsledky svého pozorování zaznamenává.
Lidské tělo Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;	- Pojmenuje části lidského těla. - Pojmenuje a lokalizuje základní orgány odpovědné za životní funkce (mozek, plíce, srdce).

projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Vysvětlí k čemu slouží mozek, plíce a srdce. • Popíše základní životní funkce, přiřadí k nim orgány za ně odpovědné. • Chápe a vysvětlí roli kostry v lidském těle. • Vyjmenuje smysly. Uvede příklady vnímání světa pomocí jednotlivých smyslů. • Uvede zásady dobré péče o své zdraví. • Dokáže zhodnotit základní projevy životních funkcí. • Zná kontakt na rychlou záchrannou pomoc a dokáže komunikovat při tísňovém volání.
Rodina Lidé kolem nás ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Lidé a čas ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Vysvětlí význam rodiny pro její členy. • Popíše rozdělení rolí v(e své) rodině. • Vyjmenuje několik věcí, které mu přináší jeho rodina. • Pojmenuje příbuzenské vztahy: otec (táta), matka (máma), dcera, syn, babička, dědeček, vnuk, vnučka, rodiče, vnoučata. • Vyjádří, kdo patří do jeho rodiny. • Uvede příklad dvou- až pětičlenné rodiny. • Seřadí jednotlivé fáze vývoje člověka tak, jak jdou za sebou. Uvede rozdíly mezi dětstvím a stářím.

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• Přiřadí typické činnosti k jednotlivým životním obdobím. • Na příkladech života členů své rodiny porovnává minulost a současnost.
Ekosystém sladkých vod Rozmanitost přírody ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Pojmenuje vybrané živočichy stojatých a tekoucích vod. • Na příkladech popíše vztahy mezi organismy vodních ekosystémů. • Popíše roli rostlin ve vodním ekosystému.
Orientace v čase ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Vyjmenuje měsíce v roce tak, jak jdou za sebou • Dokáže říci, který měsíc je před/po určitém ročním období. • Přiřadí měsíce k danému ročnímu období. <u>Hodiny</u> • Na hodinách s ciferníkem nastaví a přečte čas (celé hodiny, čtvrt, půl, třičtvrtě). • Učí se číst a nastavovat na hodinách s ciferníkem časové údaje s přesností na minutu. • Přečte a zaznamená časový údaj v digitálním vyjádření. • Učí se určovat časové údaje ve dvanácti- a čtyřiaadvacetihodinovém systému.
Výtvarná složka VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Různými prostředky vytváří linie, tvary, barvy a objekty, kombinuje je na základě hry, vlastního nápadu nebo zadání. • Vybírá si prostředky a materiály, se kterými chce pracovat, různě je kombinuje na základě hry a experimentu, při samostatné i skupinové práci. • Objevuje, jak s pomocí prostředků prostorové tvorby (práce s modelovací hmotou, tvorba objektů z papíru, instalace z předmětů běžné denní potřeby apod.) vyjádřit své vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti.

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• Objevuje, jak mohou kresebné a malířské prostředky, které mu nabízí učitel (pastelky, tempery, tužka, tuš, uhl, akvarelové barvy – vodovky, anilinové barvy), pomoci k vyjádření jeho vjemů, pocitů, prožitků, myšlenek, představ a zkušeností. • Učí se na svou tvorbu nebo tvorbu ostatních reagovat (pohybem, gestem nebo zvukem) bezprostředně i s časovým odstupem. • Aktivně pracuje s výtvarným nebo audiovizuálním dílem v rámci vzdělávacího programu v muzeu, galerii či jiné kulturní instituci. • Svými slovy pomocí jednoduchých pojmů (barevný vs. černobílý, velký vs. malý, veselý vs. smutný) popíše, co vidí na vybraném uměleckém díle, a vyjádří svůj názor na dílo na škále líbí–nelíbí.
Polytechnická složka	• Poznává a pojmenuje základní technické materiály na základě smyslového vnímání, uplatní vlastní vůli a tvořivost při jeho výběru z nabídky. • Realizuje základní a tradiční postupy práce s technickým materiálem dle instrukcí i samostatně, s využitím základních pomůcek, nástrojů a nářadí k ručnímu zpracování technického materiálu, osvojuje si zásady hygieny a bezpečnosti práce, řízeně reflektuje vlastní činnosti. • Poznává a pojmenuje základní nástroje, nářadí, pomůcky a vybavení domácnosti a zahrady na základě vlastní zkušenosti. • Používá samostatně nebo ve spolupráci vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu dle instrukcí, osvojuje si zásady bezpečnosti a hygienická pravidla. • Realizuje jednoduché pracovní úkony a postupy práce v různých učebních situacích dle instrukcí.

3. ročník

Okruh učiva	Výstupy
Získávání obživy - zemědělství, průmysl, obchod Rozmanitost přírody ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Lidé kolem nás ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Rozmanitost přírody ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• Uvede příklady plodin, vysvětlí způsob jejich pěstování a uchovávání. • Uvede příklady zemědělských plodin pěstovaných na poli, vysvětlí jejich užitek pro člověka. • Rozdělí plodiny na ovoce a zeleninu. • Na vybraných rostlinách označí části, které jíme. Části pojmenuje. • Rozliší ve skupině vybraných plodin plodiny lokální a dovozové. • Uvede příklady hospodářských zvířat. • Na konkrétních příkladech popíše, co lidem hospodářská zvířata poskytují. • Zná běžná zaměstnání. Uvědomuje si jejich prospěšnost . • Uvažuje o výrobních postupech řemeslných výrobků, vyvozuje jaké nástroje a dovednosti výrobní postup vyžaduje. • Popíše výrobní proces vybraného výrobku v současnosti. Porovná výrobu dříve a nyní. • Pochopí některé z důsledků průmyslové výroby. Uvědomuje si hodnotu věcí a lidské práce. • Pojmenuje a používá jednoduchá měřidla. • Uvádí veličiny, které je možné u vybraných předmětů měřit. • Provede měření pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. • Zkouší odhadovat některé vlastnosti materiálů (tvrdost, pevnost, pružnost...) a správnost odhadu experimentálně ověřit.

Živly - život na zemi Rozmanitost přírody ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Lidé kolem nás ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Voda</u> • Vysvětlí malý vodní oběh. • Popíše koloběh vody v domácnosti. • Navrhne realizovatelné postupy při šetření vodou v domácnosti. <u>Vzduch</u> • Popíše základní vlastnosti vzduchu. • Vyjmenuje nejdůležitější složky vzduchu a naznačí jejich význam pro člověka. • Uvede způsoby měření teploty. Odečte teplotu vzduchu na stupnici. • Vysvětlí, jak se voda. chová při 100 a 0 stupních Celsia. <u>Oheň</u> • Vyjmenuje. podmínky pro vznik ohně. • Vysvětlí, jakým způsobem je možné oheň uhasit. • Popíše roli hasičů při nehodách, požárech a přírodních neštěstích. • Ví, jak ohlásit požár. Dodržuje zásady pro správnou komunikaci s tísňovou linkou. <u>Půda</u> • Popíše složení půdy, vyjmenuje její jednotlivé složky. • Uvede základní půdní organismy. • Vysvětlí význam žíhal pro kvalitu půdy. • Popíše a vysvětlí chování půdních živočichů na světle. • Vysvětlí pojmy humus a zvětrávání. <u>Pokusy</u> • Vytváří předpoklady výsledků jednoduchých pokusů. • Dle návodu realizuje jednoduchý pokus. • Zaznamenává výsledky svého pozorování. Prezентuje je spolužákům.
Ekosystém pole a louky Rozmanitost přírody	• Vysvětlí význam polí pro člověka

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• Vyjmenuje vybrané polní živočichy, charakterizuje jejich společné znaky. • Charakterizuje ekosystém louky. • Vyjmenuje vybrané luční rostliny a živočichy. • Určuje běžné rostliny pomocí atlasu či určovací aplikace. <u>Opylování a rozmnožování rostlin</u> • Vysvětlí význam plodu a semene pro rozmnožování rostliny. • Popíše základní způsoby šíření plodů v krajině, uvede konkrétní příklady. • Popíše proces klíčení rostliny. • Popíše proces opylení a oplození kvetoucí rostliny.
Orientace v mapě a plánu Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• Vybere v konkrétním prostředí orientační body a s jejich využitím popíše cestu. • Najde na plánu orientační body a popíše jejich polohu. Podle plánu a popisu ulic popíše cestu. • Orientuje se v mapách, pozná základní mapové značky standardní turistické mapy. • Vysvětlí význam určování světových stran. • Při znalosti východu určí i ostatní světové strany v prostoru. • Určí světové strany na mapě podle směrové růžice. • Orientuje se v mapě nebo plánu pomocí určení světových stran. Umí rozhodnout, kterým směrem leží na mapě požadovaný objekt.
Doprava Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka	• Rozpozná a popíše rizikové chování chodců. • Z pohledu bezpečnosti silničního provozu rozpozná a popíše riziková místa v okolí své školy.

silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Místo, kde žijeme ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• Uvede základní pravidla pro chůzi na chodníku. • Zná a využívá znalosti o bezpečné chůzi po kraji silnice. • Zná povinnost přednostně přecházet na vyznačených přechodech a respektuje ji. • Má návyky správného postupu při přecházení vozovky na přechodu bez světelného značení. • Uvede povinnou výbavu jízdního kola a bezpečnostní prvky výbavy pro cyklisty. • Zná základní pravidla bezpečného chování cyklistů v silničním provozu. Vysvětlí, koho daná pravidla chrání a jak. • Správně pojmenuje vybrané dopravní značky. • Popíše možnosti veřejné dopravy ve svém okolí. • Vyhledá informace o veřejné dopravě v jednoduchém plánu. • Přemýšlí o výhodách a nevýhodách různých druhů dopravy.
Výtvarná složka VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Různými prostředky vytváří linie, tvary, barvy a objekty, kombinuje je na základě hry, vlastního nápadu nebo zadání. • Vybírá si prostředky a materiály, se kterými chce pracovat, různě je kombinuje na základě hry a experimentu, při samostatné i skupinové práci. • Objevuje, jak s pomocí prostředků prostorové tvorby (práce s modelovací hmotou, tvorba objektů z papíru, instalace z předmětů běžné denní potřeby apod.) vyjádřit své vjemy, pocity, prožitky, myšlenky, představy a zkušenosti. • Objevuje, jak mohou kresebné a malířské prostředky, které mu nabízí učitel (pastelky, tempery, tužka, tuš, uhl, akvarelové barvy – vodovky, anilinové barvy), pomoci k vyjádření jeho vjemů,

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	pocitů, prožitků, myšlenek, představ a zkušeností. • Učí se na svou tvorbu nebo tvorbu ostatních reagovat (pohybem, gestem nebo zvukem) bezprostředně i s časovým odstupem. • Aktivně pracuje s výtvarným nebo audiovizuálním dílem v rámci vzdělávacího programu v muzeu, galerii či jiné kulturní instituci. • Svými slovy pomocí jednoduchých pojmů (barevný vs. černobílý, velký vs. malý, veselý vs. smutný) popíše, co vidí na vybraném uměleckém díle, a vyjádří svůj názor na dílo na škále líbí–nelíbí.
Polytechnická složka	• Poznává a pojmenuje základní technické materiály na základě smyslového vnímání, uplatní vlastní vůli a tvořivost při jeho výběru z nabídky. • Realizuje vybrané tradiční a inovativní postupy práce včetně znovuvyužití technického materiálu dle instrukcí i samostatně, s využitím základních pomůcek, nástrojů a nářadí k ručnímu zpracování technického materiálu, na pokyn dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, řízeně reflektuje průběh i výsledek praktických činností, řízeně realizuje sebehodnocení i vzájemné hodnocení pomocí škál a symbolů. • Čte jednoduché návody a postupy práce. • Poznává a pojmenuje základní nástroje, nářadí, pomůcky a vybavení domácnosti a zahrady na základě vlastní zkušenosti. • Dle instrukcí používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, na pokyn dodržuje zásady bezpečnosti a hygienická pravidla. • Samostatně nebo ve spolupráci realizuje jednoduché pracovní úkony a postupy práce v modelových situacích.

4. ročník

Okruh učiva	Výstupy
Vesmír Místo, kde žijeme ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Rozmanitost přírody ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Ukáže na růžici i na modelu Země šest směrů (nahoru, dolů, sever, jih, východ, západ). • Vysvětlí příčiny střídání dne a noci. • Na glóbu ukáže, na kterých místech je v určitém okamžiku den a noc. • Pomocí mapy časových pásem vyhledá státy, ve kterých je čas rozdílný oproti času v Česku. • Pojmenuje tělesa viditelná na noční obloze. • Vysvětlí souvislost mezi pohyby Měsíce vůči Zemi, jeho viditelností na obloze a časovou jednotkou měsíc. • Vlastními slovy charakterizuje Slunce. • Vyjmenuje planety sluneční soustavy, rozliší planety kamenné a plynné obry. • Popíše postavení Země, Slunce a Měsíce při zatmění Slunce a zatmění Měsíce. • Pomocí modelů Země a Slunce předvede pohyb Země kolem Slunce se stálým nakloněním zemské osy. • Pojmenuje začátky astronomických ročních období. • Vysvětlí střídání ročních období v oblasti mírného podnebného pásu.
Horniny a minerály Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a	• Pojmenuje jednotlivé části vnitřní struktury Země. • Popíše podobu kamenného obalu Země.

nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Uvádí příklady procesů souvisejících s pohyby zemských desek. • Porovná způsob vzniku pohoří vrásněním a sopečnou činností. • Charakterizuje pojmy minerál a hornina. • Porovná základní druhy hornin a způsob jejich vzniku. • Třídí vybrané horniny do skupin podle způsobu jejich vzniku. • Určí nejběžnější druhy minerálů pomocí jejich fyzikálních a chemických vlastností. • Vyjmenuje jednotlivé složky půdy. • Popíše proces vzniku humusu, zdůvodní význam půd a minerálů obsažených v půdách. • Porovná a popíše vybrané půdní druhy. • Uvede příklady zúrodnování půdy a znehodnocování úrodné půdy. • Zkoumá konkrétní způsob vzniku minerálů. • Založí jeden z následujících jednoduchých pokusů: • Založí pokus krystalizace kuchyňské soli. • Pokusem oddělí humus od zvětralých hornin. • Porovná rychlost rozpadu listů na humus za sucha a za mokra.
Voda Místo, kde žijeme ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,	• Třídí vodu na Zemi dle výskytu (slaná x sladká, podzemní x ledovcová x povrchová). • Popíše oběh vody na Zemi a faktory, které jej ovlivňují. • Uvádí příklady výskytu vody ve své obci včetně původu a využití různých typů vody.

hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Uvádí příklady vody v různých skupenstvích. • Vlastními slovy vysvětlí princip změny skupenství vody včetně rozdílu mezi varem a vypařováním. • Uvádí příklady významu vody pro zajištění životních potřeb vodních organismů. • Uvádí příklady organismů žijících v mořích a oceánech. • Podle vnější stavby těla rozlišuje ryby, paryby a mořské savce, kytovce. • Na příkladu své obce charakterizuje nakládání s vodou (pitnou i znečištěnou). • Uvádí příklady využívání vody člověkem, zdůvodní nutnost využívání vody pitné ve specifických příkladech a naopak možné využívání vody užitkové. • Navrhne způsoby, jak šetřit vodou ve své domácnosti, a vysvětlí důvody šetření pitnou vodou. • Definuje vlastními slovy pojem <i>objem</i>, vyjmenuje jednotky a měřidla objemu, uvádí příklady situací, kdy tato měřidla využíváme. • Měří objem látek v kapalném a pevném skupenství, k měření volí vhodná měřidla.
Podnebí a počasí Místo, kde žijeme ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení,	• Vlastními slovy charakterizuje pojem podnebí. • Popíše rozložení podnebných pásem na Zemi. • Charakterizuje podnebí v Česku. • Vlastními slovy charakterizuje pojem počasí. • Vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím.

hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• Vysvětlí příčiny rozdílů v podnebí na území Česka. • Jmenuje podnebné oblasti Česka, charakterizuje podnebnou oblast, ve které se nachází jeho bydliště. • Vyjmenuje vybrané meteorologické prvky a měřidla, kterými tyto prvky měříme. • Pomocí meteorologických prvků popíše počasí dle skutečnosti či dle zápisu. • Uvádí příklady živelních pohrom. • Rozlišuje živelní pohromy způsobené počasím a živelní pohromy z jiných příčin. • Vysvětlí, jak a proč se zachovat v situaci vyhlášení výstrahy před živelní pohromou.
Světové biomy Místo, kde žijeme ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozmanitost přírody	• Vlastními slovy vysvětlí souvislost mezi typem krajiny a jeho výskytem na Zemi. • Jednoduše charakterizuje vybrané biomy světa (typy krajin) - charakter jejich podnebí, typické rostliny a živočichy. • Uvádí příklady rostlin a živočichů z odlišných typů krajiny a kde se s nimi můžeme u nás setkat. • Vysvětlí funkce botanických a zoologických zahrad.

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	
Živé organismy a jejich třídění Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Rozlišuje přírodniny na živé a neživé. • Vyjmenuje vlastnosti živých organismů, porovná je s vlastnostmi přírodnin neživých. • Vlastními slovy definuje pojem <i>rostlina</i>. • Vlastními slovy vysvětlí, proč rostliny řadíme mezi živé organismy. • Třídí rostliny podle stonku, podle užitku a podle způsobu rozmnožování. • Vlastními slovy definuje pojem <i>živočich</i>. • Vlastními slovy vysvětlí, proč živočichy řadíme mezi živé organismy. • Třídí živočichy na obratlovce (ryby, obojživelníky, plazy, ptáky, savce) a bezobratlé. • Popíše stavbu těla houby. • Vlastními slovy vysvětlí způsob získávání energie u hub. • Uvádí příklady využití hub člověkem. • Na příkladech popíše vzájemné vztahy mezi organismy. • Vlastními slovy vysvětlí pojem <i>potravní řetězec</i> a vytvoří příklad potravního řetězce ze známých organismů.
Přírodní společenstva Rozmanitost přírody	• Vlastními slovy definuje pojem společenstvo. • Třídí společenstva na přírodní a umělá.

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• Charakterizuje společenstvo lesa - funkci, typické organismy, potravní vztahy a zásahy člověka. • Charakterizuje společenstvo louky - funkci, typické organismy, potravní vztahy a zásahy člověka. • Charakterizuje společenstvo potoka a řeky - funkci, typické organismy, potravní vztahy a zásahy člověka.
Ochrana přírody Místo, kde žijeme ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• Uvádí příklady maloplošných chráněných území a památných stromů ve svém okolí, u vybraných památných stromů či chráněných území zná jejich lokalizaci a význam. • Uvádí příklady ohrožených druhů živočichů a rostlin, na obecné úrovni jmenuje příčiny úbytku rostlin a živočichů v krajině. • Uvádí příklady velkoplošných chráněných území NP Česka a CHKO svého kraje. • Vysvětlí význam ikon znázorňujících žádoucí a nežádoucí chování v chráněných územích, navrhne způsob chování v chráněných územích i přírodě jako takové.
Výtvarná složka	• Porovnává a pojmenovává odlišnosti linií, tvarů, barev a objemů, které vytvořil sám nebo jeho spolužáci, nebo je objevil kdekoli kolem sebe (v interiéru i exteriéru).

	• Vnímá a rozlišuje možnosti různých prostředků a materiálů a záměrně je ve své tvorbě kombinuje. • Experimentuje s výtvarnými prostředky plošné i prostorové tvorby, a to tak, aby co nejvýstižněji vyjádřil to, co vychází z jeho fantazie, smyslových vjemů, pocitů. • Učí se na svou tvorbu nebo tvorbu ostatních reagovat (pohybem, gestem nebo zvukem) bezprostředně i s časovým odstupem. • Aktivně pracuje s výtvarným nebo audiovizuálním dílem v rámci vzdělávacího programu v muzeu, galerii či jiné kulturní instituci. • Svými slovy popíše, co vidí na vybraném uměleckém díle, a vyjádří svůj názor na dílo na škále líbí–nelíbí.
Polytechnická složka	• Uplatní vlastní vůli a tvořivost při výběru technického materiálu, jeho kombinaci nebo postupu práce. • Realizuje vybrané tradiční a inovativní postupy práce včetně znovuvyužití technického materiálu dle instrukcí i samostatně, s využitím základních pomůcek, nástrojů a nářadí k ručnímu zpracování technického materiálu, na pokyn dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, řízeně reflektuje průběh i výsledek praktických činností, řízeně realizuje sebehodnocení i vzájemné hodnocení pomocí škál a symbolů. • Čte jednoduché návody a postupy práce. • Poznává pojmenuje základní nástroje, nářadí, pomůcky a vybavení domácnosti a zahrady na základě vlastní zkušenosti. • Účelně používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, dodržuje zásady bezpečnosti a hygienická pravidla.

	Realizuje jednoduché pracovní úkony a postupy práce v modelových situacích.
--	---

5. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Vývoj člověka, člověk jako živočich Lidé kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- Charakterizuje specifické projevy každodenního života člověka. - Porovná a popíše vlastními slovy rozdíl mezi lidoopy a člověkem dnešního typu. - Popíše život lidí v pravěku, uvádí příklady používaných předmětů a materiálů, ze kterých byly vyrobeny. - Uvádí příklady sociálního chování na příkladu své rodiny, ale i společnosti. - Uplatňuje ohleduplné chování k osobám starým, nemocným či jinak znevýhodněným. - Charakterizuje člověka jako druh jedinečný svými projevy v oblasti umění a ve vlastní realizaci jak v práci, tak ve volném čase.
Stavba lidského těla Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<u>Kůže</u> - Vyjmenuje základní funkce kůže lidského těla. - Vysvětlí příčiny rozdílnosti kůže u lidí různého věku, pohlaví, či etnicity. - Popíše, jak správně pečovat o kůži, především v letním období. <u>Kostra</u> - Svémi slovy charakterizuje základní funkce kostry. - Rozlišuje jednotlivé části kostry, pojmenuje vybrané kosti. - Rozlišuje chrup stálý, smíšený a mléčný. - Popíše základní stavbu zubu.

	• Uvádí základní hygienická pravidla při péči o chrup a zdůvodní jejich význam pro zdraví chrupu. <u>Svaly</u> • Rozlišuje svaly, kterými pohybujeme podle vůle a které pracují nezávisle na naší vůli. • Uvede příklady činností, které přispívají ke správné funkci svalů. <u>První pomoc</u> • Uvádí příklady běžných úrazů kostí, svalů a kůže. • Navrhne postup ošetření odřeniny, opařeniny a zlomeniny. • Adekvátním způsobem přivolá rychlou lékařskou pomoc.
Funkce lidského těla Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<u>Trávicí soustava</u> • Svými slovy vysvětlí význam tuků, sacharidů, bílkovin, minerálů a vitaminů pro naše tělo. • Svými slovy charakterizuje funkci trávicí soustavy v našem těle. • Pozná, pojmenuje a stručně charakterizuje funkci některých orgánů trávicí soustavy. • Stručně popíše podíl trávicí soustavy na imunitě našeho těla. <u>Dýchací soustava</u> • Svými slovy charakterizuje funkci dýchací soustavy v našem těle. • Pozná, pojmenuje a stručně charakterizuje funkci některých orgánů dýchací soustavy. • Navrhne opatření omezující šíření respiračních onemocnění. <u>Oběhová soustava</u> • Svými slovy charakterizuje funkci oběhové soustavy v našem těle. • Jmenuje jednotlivé složky krve a stručně charakterizuje jejich funkci.

	• Pozná, pojmenuje a stručně charakterizuje funkci některých orgánů oběhové soustavy. • Popíše postup první pomoci při resuscitaci. <u>Vylučovací soustava</u> • Svými slovy charakterizuje funkci vylučovací soustavy v našem těle. • Pozná, pojmenuje a stručně charakterizuje funkci některých orgánů vylučovací soustavy. • Vysvětlí, jak se na vylučování látek z našeho těla podílí další orgány jako jsou kůže, plíce, játra a střeva s konečníkem. <u>Nervová soustava</u> • Svými slovy charakterizuje funkci nervové soustavy v našem těle. • Pozná, pojmenuje a stručně charakterizuje funkci orgánů nervové soustavy. <u>Rozmnožovací soustava</u> • Popíše primární a sekundární pohlavní znaky. • Svými slovy charakterizuje funkci rozmnožovací soustavy v našem těle. • Stručně charakterizuje funkci varlat, vaječníků a dělohy.
Vývoj člověka a zdravý životní styl Lidé kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• Uplatňuje ohleduplné a spravedlivé chování k druhým, bez rozdílu sexuální identity či orientace, a zdržuje se jakýchkoli projevů diskriminace.

Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	● Svými slovy popíše princip oplození a vznik nového člověka. ● Charakterizuje jednotlivá období vývoje člověka. ● Rozlišuje mezi nemocemi a příznaky nemocí, dále pak mezi nemocemi akutními a chronickými. ● Vyjmenuje základní složky imunitního systému člověka ● Popíše činnosti podporující zdraví člověka. ● Vyjmenuje pozitiva chůze a přiměřeného sportování na lidské zdraví. ● Rozlišuje chemické látky v domácnosti na potenciálně nebezpečné, návykové a bezpečné. ● U nebezpečných látek vyhledá informace o jejich rizikovitosti, používání, skladování a likvidaci. ● Uvádí příklady škodlivosti konzumace alkoholu a kouření na zdraví člověka.
Využití neživé přírody - nerostné suroviny, energetický průmysl Místo, kde žijeme ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka	● Definuje svými slovy pojem <i>nerostná surovina</i>. ● Popíše způsob získávání nerostných surovin. ● Uvádí příklady využívání energie ve svém okolí. ● Rozlišuje různé zdroje energie ve svém okolí. ● Popíše význam Slunce / slunečního záření pro oběh vody na Zemi, proudění větru, fotosyntézu. ● Popíše negativní dopady slunečního záření a způsoby ochrany proti tomuto záření. ● Svými slovy charakterizuje pojem energetická surovina. ● Stručně popíše vlastnosti, vznik, využití a vliv na životní prostředí u vybraných energetických surovin.

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Rozlišuje zdroje energie / energetické suroviny na obnovitelné a neobnovitelné. • Svými slovy vysvětlí princip vzniku elektrického napětí. • Uvádí příklady typů elektráren běžných na území Česka, třídí tyto elektrárny podle využívaných zdrojů energie (obnovitelné, neobnovitelné). • Uvádí příklady opatření vedoucích ke snížení spotřeby elektrické energie v domácnosti. • Rozliší situace bezpečného a nebezpečného zacházení s elektrospotřebiči a elektrickou rozvodnou sítí. • Uvádí zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem.
Využívání živé přírody - zemědělství Místo, kde žijeme ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• Vysvětlí souvislost mezi neolitickou revolucí (přechodem k zemědělství) a změnami v krajině. • Definuje uživatelské pojmy <i>ovoce</i>, <i>zelenina</i>, <i>polní plodiny</i> a <i>bylinky</i>. • Definuje pojem <i>polní plodina</i> a charakterizuje vybrané polní plodiny. • Třídí polní plodiny podle jejich pěstování či využití. • Pomocí mapy Zemědělství v Česku vysvětlí souvislost mezi pěstováním vybraných polních plodin a podnebnými oblastmi Česka. • Definuje pojem <i>ovoce</i> a na příkladech ovoce vysvětlí pojem <i>odruďa</i>. • Třídí ovocné dřeviny podle využívané části ovoce. • Definuje pojmy <i>zelenina</i> a <i>bylinka</i>, vysvětlí rozdíly mezi těmito dvěma pojmy.

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• Třídí zeleninu do skupin podle pěstované části. • Vysvětlí souvislost mezi podnebnými pásmy v Evropě a dovozem zeleniny ze států Evropy. • Vysvětlí svými slovy proces zdomácnování (domestikace). • Zdůvodní označení <i>domácí mazlíček</i> a <i>hospodářské zvíře</i> včetně zástupců. • Svými slovy definuje pojem <i>bioodpad</i>. • Vysvětlí význam kompostování a příklady odpadů vhodných pro kompostování.
Znečištění životního prostředí, ochrana přírody Rozmanitost přírody ČJS-5-4-0 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Člověk a jeho zdraví ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné	• Uvádí příklady znečištění ovzduší a opatření proti nim na úrovni své osoby či rodiny. • Svými slovy vysvětlí příčinu a důsledky skleníkového efektu. • Uvádí příklady zdrojů znečištění vody a půdy. • Vysvětlí vztah mezi znečištěním vody a půdy na jednom z příkladů. • Uvádí příklady zásahů člověka do krajiny, které vedou ke snížení její biodiverzity. • Vysvětlí svými slovy pojem invazní organismus včetně příkladů.

Výtvarná složka	• Porovnává a pojmenovává odlišnosti linií, tvarů, barev a objemů, které vytvořil sám nebo jeho spolužáci, nebo je objevil kdekoliv kolem sebe (v interiéru i exteriéru). • Zapojuje se podle svých schopností a nápadů do společné tvůrčí práce. • Vybere si cíleně prostředky pro svůj tvůrčí záměr a pro vyjádření vjemů, pocitů, prožitků, myšlenek, představy a zkušeností. • Záměrně si zvolí nonverbální prostředky, kterými bude reagovat na své dílo, nebo dílo ostatních. • Aktivně pracuje s výtvarným nebo audiovizuálním dílem v rámci vzdělávacího programu v muzeu, galerii či jiné kulturní instituci. • Svými slovy popíše, co vidí na vybraném uměleckém díle, a vyjádří svůj názor na dílo na škále líbí–nelíbí.
Polytechnická složka	• Uplatní vlastní vůli a tvořivost při výběru technického materiálu, jeho kombinaci nebo postupu práce. • Realizuje vybrané tradiční a inovativní postupy práce včetně znovuvyužití technického materiálu dle instrukcí i samostatně, s využitím základních pomůcek, nástrojů a nářadí k ručnímu zpracování technického materiálu, na pokyn dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, polořízeně reflektuje průběh i výsledek praktických činností, realizuje sebehodnocení i vzájemné hodnocení. • Čte jednoduché návody a postupy práce. • Poznává a pojmenuje základní nástroje, nářadí, pomůcky a vybavení domácnosti a zahrady na základě vlastní zkušenosti.

	• Účelně používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, dodržuje zásady bezpečnosti a hygienická pravidla. • Realizuje jednoduché pracovní úkony a postupy práce v modelových situacích.
--	--

VLASTIVĚDA

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
0	0	0	2 + 0	1 + 1	3 + 1
			povinný	povinný	

název předmětu	Vlastivěda
----------------	------------

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda navazuje na části Projektu a je realizován ve 4. a 5. ročníku. Buduje základy vědomostí a postojů, které jsou na druhém stupni školní docházky rozvíjeny v předmětech dějepis, zeměpis a občanská výchova. Jednotlivé složky tohoto předmětu, tj. dějepisná, zeměpisná a občanskovýchovná, jsou ve vyučování vzájemně provázané. Na konci tohoto období se dítě orientuje v základních pojmech a souvislostech a má vytvořeny základní postoje k okolnímu světu, a to na úrovních: rodina, škola, obec, region, vlast, Evropa, svět.

Výuka je doplňována výlety, exkurzemi, tematickými dny, besedami, návštěvami muzeí atd. Žáci jsou vedeni k zvládnutí práce s mapou, cvičí se ve schopnosti prostudovat krátký text, nalézt v něm podstatnou informaci, zapsat krátké poznámky, zhotovit záznam z vycházky či

exkurze. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů: 1. Místo, kde žijeme, 2. Lidé kolem nás, 3. Lidé a čas.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

4. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
Mapy a plány Místo, kde žijeme ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	• Určí světové strany v přírodě i podle mapy. • Popíše jak vzniká mapa. • Vyjmenuje různé druhy map. • Vyjmenuje povinné prvky mapy. • Vybere vhodnou mapu podle názvu a měřítka
Naše obec Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• Vymezí region své obce. • Orientuje se v plánu obce, vyhledá v něm vybrané budovy a popíše cestu. • Převypráví pověst ze svého regionu.

Lidé a čas ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik Rozmanitost přírody ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• Vysvětlí, proč lidé zakládali sídla. • Porovná vybavenost sídel podle jejich velikosti v minulosti. • Porovná sídla pomocí leteckých snímků. • Rozlišuje sídla podle velikosti a vybavenosti. • Pomocí mapy porovná vybavenost své obce a okolních obcí. • Porovná způsoby života ve městě a na vesnici.
Náš stát Místo, kde žijeme ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• Rozliší symboly našeho státu a popíše jejich význam. • Rozliší symboly své obce. • Vysvětlí, kdy se symboly používají a kde jsou umístěné. • Správně nakreslí vlajku České republiky. • Popíše polohu Česka v rámci střední Evropy a v rámci celého kontinentu. • Vysvětlí rozdíl mezi vnitrozemským, přímořským a ostrovním státem. • Porovná Česko se sousedními zeměmi z hlediska rozlohy a počtu obyvatel. • Popíše polohu Česka na mapě světa. • Vysvětlí význam zeměpisné sítě při orientaci v neznámém prostředí. • Použije GPS souřadnice k vyhledání konkrétního předmětu nebo osoby.
Povrch ČR Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• Používá výškopis v mapě k plánování cesty. • Zařadí krajinu ve svém okolí podle nadmořské výšky i relativní výškové členitosti. • Vyhledá na mapě česká pohoří včetně vrcholů a nížiny. • Porovná krajinu rovin s krajinou hornatin.

Řeky a vodní nádrže ČR Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• Pojmenuje části vodního toku • Vyhledá na mapě Česka významné vodní toky, vodní nádrže a jezera. • Přiřadí vodní toky k jednotlivým úmořím. • Porovná krajinu v okolí vodních nádrží, rybníků a jezer.
Kraje ČR, hlavní město Praha, krajská města Místo, kde žijeme ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• Vyhledá na mapě kraj, ve kterém leží jeho obec. • Vlastními slovy vyjádří, co je typické pro jeho kraj. • Popíše polohu svého kraje v rámci Česka. • Vysvětlí vztah mezi přírodními podmínkami a hospodářským využitím kraje. • Má přehled o dalších krajích ČR, vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury. • Popíše polohu hlavního města Prahy na mapě Česka a vzhledem ke své obci. • Vyjmenuje některé instituce a významné budovy sídlící v hlavním městě. • Popíše polohu svého krajského města na mapě Česka a vzhledem ke své obci. • Zná některá další krajská města a popíše jejich polohu na mapě Česka. • Roztřídí památky ve svém okolí na přírodní a kulturní. • Pojmenuje typy historických kulturních památek.
Obyvatelé ČR Lidé kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy	• Vysvětlí rozdíl mezi přirozeným a umělým pohybem obyvatelstva.

mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• Uvede konkrétní příklady umělého pohybu obyvatelstva. • Vysvětlí, proč je důležité sčítání obyvatelstva • Používá věkovou pyramidu ke zjištění věkové struktury obyvatelstva Česka. • Porovná velikost rodiny v polovině 20. století a v současnosti. • Rozlišuje příslušníky národnostních menšin podle viditelných znaků. • Vyjmenuje národnostní menšiny žijící na území Česka. • Rozlišuje příslušníky vybraných církví podl viditelných znaků. • Vyjmenuje náboženství, která vyznávají lidé na území Česka.
Dějiny a počítání času Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• Rozpozná různé prameny poznání minulosti. • Orientuje se v klíčových obdobích dějin. • Orientuje se na časové ose.
Pravěk Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Pojmenuje klíčové objevy pravěkého člověka (život ve skupině, řeč, oštěpy, oheň). • Objasní rozdělení pravěku podle upotřebeného výrobního materiálu. • Vysvětlí význam soužití lidí. • Vysvětlí význam archeologie. • Objasní různé činnosti člověka spojené se vznikem zemědělství. • Pojmenuje a popíše první řemesla v lidské historii.
Příchod Slovanů Lidé a čas	

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Vyjmenuje významná etnika z doby pravěku na našem území. • Rozpozná hlavní kulturní přínos Keltů.
Velkomoravská říše Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Vysvětlí význam křesťanství v raném středověku. • Objasní kulturní význam cyrilometodějské mise.
Přemyslovci Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Stručně převypráví vybrané příběhy z českých pověstí. • Vysvětlí rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. • Vypráví příběh o sv. Václavu. • Pojmenuje 2 nejvýznamnější panovníky z dynastie Přemyslovců. • Uvede příklady slavných činů přemyslovských králů. • Vysvětlí význam Českého království pro Evropu.
Lucemburkové a Karel IV. Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• Uvede příklady významných činů Karla IV. • Vysvětlí význam univerzity pro tehdejší i dnešní společnost. • Vysvětlí pojmy katedrála, univerzita, arcibiskupství.

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	
Husitství Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• Uvede příklad názorů Jana Husa. • Vysvětlí, jak bojovali husité. • Rozpozná různé husitské symboly (kalich, Žižkovu podobu, typické zbraně, vozovou hradbu...)
Jiří z Poděbrad Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• Vysvětlí význam návrhu Jiřího z Poděbrad na sjednocení Evropy proti společnému nepříteli. • Orientuje se na mapě Evropy. • Obecně vysvětlí podobu dnešní evropské organizace.

5. ročník

Okruh učiva	Výstupy
Habsburkové na českém trůnu Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Vysvětlí význam rudolfínské doby pro tehdejší i dnešní společnost. • Uvede příklady významných osobností na dvoře Rudolfa II. • Vypráví o událostech českého povstání a popravě 27 českých pánů. • Rozpozná klíčové osobnosti období třicetileté války. • Odhaduje význam dobových událostí pro budoucnost naší země (bitva na Bílé hoře, dědičné právo habsburků na český trůn). • Uvede příklady významných reforem Marie Terezie. • Vysvětlí význam povinné školní docházky pro tehdejší i dnešní společnost.
Národní obrození a průmyslová revoluce Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Uvede příklady osobností, staveb a uměleckých děl spojených s myšlenkou národního obrození. • Prezentuje různorodou práci obrozenců především v oblasti českého jazyka. • Konkretizuje průmyslovou revoluci s ohledem na vývoj ve svém regionu v 19. století. • Propojí historické poznatky s poznáním dějin každodennosti a technického pokroku v 19. století.

Vznik Československa Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• Interpretuje události roku 1918, vysvětlí podstatu a význam nové podoby státu. • Vypráví o osobnosti a činech T. G. Masaryka. • Pozná a uspořádá významné firmy z období 1. republiky, vysvětlí souvislost se současnou českou průmyslovou produkcí.
Druhá světová válka Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• Definuje nejzákladnější pojmy týkající se podstaty nacismu za II. světové války (<i>koncentrační tábory, holokaust, Mnichovská dohoda, Protektorát Čechy a Morava, odboj</i>). • Zná památky ve svém regionu týkající se druhé světové války. • Vytváří vazby a vysvětluje souvislosti mezi pojmy a událostmi této doby.
Komunistické Československo Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• Interpretuje symboly doby. • Vysvětlí projevy totality na projevech blízkých dětskému životu. • Uvede příklady hodnotných vědeckých, kulturních či sportovních výkonů tehdejších lidí.
Moderní dějiny České republiky Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v	• Vypráví o vzniku novodobého demokratického státu. • Rozpozná názvy a zaměření nejdůležitějších mezinárodních organizací dneška. • Odhaduje výhody našeho členství v mezinárodních organizacích.

minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík	
Evropa Místo, kde žijeme ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Popíše typické znaky příslušníků evropských národů. • Zařadí obyvatele, jídlo a stavby k odpovídajícím evropským státům. • Porovná příslušníky ostatních evropských států s obyvateli Česka a vyjmenuje podobné a odlišné znaky. • Popíše polohu Česka v rámci Evropy a pojmenuje sousední státy. • Vysvětlí historickou i geografickou příbuznost Česka s jeho sousedními státy. • Rozdělí státy Evropy do regionů a uvede konkrétní příklady podobných znaků států v rámci daného regionu. • Vysvětlí pojmy <i>ostrov, poloostrov, záliv, průliv, fjord</i>, vyhledá příklady v mapě Evropy.
Průmysl a hospodářství ČR Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v	• Pomocí obrázku krajiny pojmenuje lokalizační faktory průmyslu. • Porovná lokalizační faktory průmyslu v minulém století a v současnosti. Popíše změny. • Vysvětlí důvody pro změnu lokalizačních faktorů průmyslových odvětví. • Pomocí časové osy ukáže, jak se měnil průmysl v českých zemích. • Vyhledá v mapě místa, odkud pocházejí české výrobky. • Vyjmenuje alespoň dva typicky české tradiční výrobky, vyrábějící se na našem území a které jsou světově známé. • Definuje svými slovy pojem <i>nerostná surovina</i>. • Porovná změny v krajině způsobené povrchovou těžbou.

minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík Rozmanitost přírody ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Lidé a čas ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík	• Zaujme stanovisko k obnově místa zničeného povrchovou těžbou. • Porovná změny v krajině za posledních 100 let a vysvětlí, jak tyto změny ovlivnily české zemědělství. • Zdůvodní nutnost používání log k označení českých potravin. • Vybere v krajině Česka vhodná místa pro zemědělství a vysvětlí, proč tato místa zvolil. • Porovná zpracování potravin v Česku v polovině 20. století a v dnešní době. • Zdůvodní nutnost dovozu některých potravin (čaj, káva, kakao...) do Česka. • Vysvětlí pojem sezónní potravina a uvede konkrétní příklady.
Člověk a práce Lidé kolem nás ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• Uvede příklad pracovních oblastí v Česku včetně konkrétního zaměstnání. • Vysvětlí, proč lidé chodí do práce. • Vyhledá v mapě oblasti s nejvyšší a nejnižší mírou nezaměstnanosti. • Vysvětlí, co je to chudoba. • Zaujme stanovisko k možnostem pomoci lidem v existenciální nouzi.
Propojený svět Místo, kde žijeme ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Vybere konkrétní příklady globalizace ve svém okolí. • Vybere pozitivní a negativní dopad globalizace na obyvatele, zdůvodní a obhájí svá tvrzení.

Práva a povinnosti Místo, kde žijeme ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Lidé, kolem nás ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• Uvede příklady porušování lidských práv a svobod v Česku v minulosti a přiřadí je k odpovídajícím historickým obdobím. • Vysvětlí rozdíl mezi “mít právo” a “mít povinnost” a uvede konkrétní příklady svých práv a povinností. • Rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. • Vlastními slovy popíše, jak to chodí u voleb. • Vysvětlí rozdělení státní moci v Česku a uvede příklady. • Uvede příklady možností, jak se podílet na životě v obci. • Zdůvodní potřebu mít přehled o aktuálním dění v obci.
--	---

Pozn.: Následující oborové cíle jsou zcela nebo částečně naplňovány v rámci jiných předmětů.

Naplňováno v předmětu Matematika:

ČJS-5-2-03orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Naplňováno v předmětu Osobnostní rozvoj:

ČJS-5-5-03účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.

Naplňováno v předmětu Tělesná výchova:

ČJS-5-5-04uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.

9.6 OBOR: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 2	10
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Osobnostní rozvoj
----------------	--------------------------

Charakteristika předmětu

Pojetí předmětu

V předmětu Osobnostní rozvoj komplexně rozvíjíme znalosti, dovednosti, hodnoty a postoje, které podporují odolnost dítěte vedoucí ke zvládání běžných i náročných situací. Praktickými a zkušenostními přístupy rozvíjíme seberefektivní, seberegulační a psychohygienické dovednosti a spolupracující, komunikační a prosociální chování. Přispíváme k sebepoznání a seberozvoji dítěte a k jeho vztahu k celoživotnímu učení. Podporujeme jeho odpovědný přístup k sobě i k druhým a jeho zapojení do komunity a společnosti. Vytváříme bezpečné prostředí, ve kterém dítě může s oporou reflektovat, rozvíjet či regulovat způsoby svého prožívání a chování. Dáváme mu příležitost zkoušet a objevovat vhodné způsoby reagování na vnitřní i vnější svět.

Práce v předmětu má dvě části, které naplňují odlišnou úlohu. V řízené aktivitě děti pracují na tématu, které vychází z osnov předmětu, prostřednictvím činností a her, v nichž si zkoušejí konkrétní dovednost nebo získávají konkrétní zkušenost. V reflektivní části se děti ohlížejí za uplynulým týdnem jako celkem a sdílejí, co je bavilo, co pro ně bylo výzvou a co se naučily. Je zde prostor pro vztahová témata ve třídě, pro vzájemné ocenění a pro uzavření toho, co je potřeba dořešit. Zatímco v první části přináší téma učitel, ve druhé vychází z toho, co třída

sama prožila. Dovednosti, které v předmětu rozvíjíme soustředěně, se dítě učí i v běžných situacích během celého dne, při vzájemném naslouchání, při hodnocení vlastní práce i při řešení neshod. Osobnostní rozvoj se proto neodehrává jen ve vyučovacím bloku, ale i ve způsobu, jakým pedagogové ve škole i v družině na tyto situace reagují. Převažujícími metodami jsou zážitková pedagogika, aktivizační metody, dramatizace a hraní rolí, diskuse, komunitní kruh a reflexe.

Obsah předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je formulován podle očekávaných výsledků učení vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova z revidovaného RVP ZV z roku 2025.

Obsah je uspořádán do tří okruhů. Okruh Já zahrnuje sebepoznání a sebeuvědomění, seberegulaci a seberozvoj. Okruh Skupina zahrnuje vztahy, komunikaci a spolupráci. Okruh Komunita zahrnuje participaci, tedy porozumění instituci a jejím pravidlům, podíl na chodu třídy a školy, péči o okolí a hledání řešení problémů, kterých si dítě ve svém okolí všimne. Součástí tohoto okruhu je také poznávání pracovních činností v domácnosti a odpovědnosti za společné prostředí.

Součástí obsahu jsou také témata okruhu Lidé kolem nás ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, zejména soužití lidí, pravidla vzájemného chování a rozpoznání jednání, které porušuje práva druhých. Okruh je sdílený s předmětem Projekt.

Všechny tři okruhy se prolínají všemi ročníky a dovednosti se v nich postupně prohlubují. Okruh komunita se v nižších ročnících týká především zvykání si na roli školáka, poznávání školy jako instituce a sžívání se s vlastní třídou. S postupem do vyšších ročníků směřujeme k většímu zapojení dětí do života školy a k účasti na akcích přesahujících školní komunitu, nejprve z podnětu učitele a postupně s prostorem pro vlastní iniciativu.

Organizace výuky předmětu

Předmět je vyučován v blocích po dvou vyučovacích hodinách jednou týdně. Uspořádání se mění podle povahy činnosti, děti sedí v kruhu, pohybují se po prostoru nebo pracují v lavicích. Výuka probíhá ve třídě i venku, na školní zahradě a v přírodě v okolí školy. Předmět zpravidla vyučuje třídní učitel, který třídu zná a průběžně s ní pracuje. Některé hodiny vede školní metodička prevence, případně školní psychologka, zejména při náročnějších tématech.

Podmínky pro výuku předmětu

Předmět se opírá o bezpečné a respektující prostředí třídy, které je předpokladem sdílení vlastního prožívání i otevřeného pojmenování vztahů ve skupině. Jeho utváření a péče o třídní kolektiv jsou proto samy součástí předmětu.

Učitelé mají k dispozici metodické materiály osobnostní a sociální výchovy a pomůcky pro práci s dětmi, například karty emocí nebo zásobníky her a relaxačních aktivit. V jejich používání se průběžně vzdělávají. Sebezkušenostní aktivity osobnostní a sociální výchovy zařazujeme i do práce s pedagogickým sborem, protože učitel může s dětmi rozvíjet jen to, s čím má vlastní zkušenost. Při práci s náročnějšími tématy a situacemi ve třídě mají učitelé oporu ve školní metodice prevence a školní psycholožce a mohou využít supervizi i intervizi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Osobnostní rozvoj

1. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
JÁ: Sebepoznání	<u>Reflexe libostí, nelibostí, pocitů</u> • Popíše co se mu/jí líbí nebo nelíbí. Co mu/jí přináší radost, co je pro něj/ní snadné nebo obtížné. • Popíše své myšlenky a představy. <u>Poznávání osobnostních vlastností, dovedností a silných stránek</u> • Poznává na příkladech u postav v příběhu a v modelových situacích osobnostní vlastnosti, dovednosti a jejich projevy. • U fiktivních postav z příběhů a modelových situací rozpoznává jejich silné a slabé stránky. <u>Poznávání emocí</u> • Rozpozná a pojmenuje základní emoce (např. radost, štěstí, smutek, vztek, strach, nechuť, překvapení) a jejich projevy v

	neverbální i verbální komunikaci - v modelové situaci, na obrázku. • Diskutuje o tom, co na obrázku/v modelové situaci může základní emoce způsobovat.
JÁ: Seberegulace	<u>Prožívání na úrovni těla, emocí a myšlení</u> • Poznává projevy svého prožívání na úrovni těla, emocí a mysli. • Poznává různorodé náročné situace a jejich vliv na své prožívání. <u>Regulace prožívání</u> • Získává zkušenosti s různými technikami zaměřenými na snižování stresu (zklidnění a posílení koncentrace). Uvede příklady toho, co mu pomáhá snižovat stres. <u>Regulace chování</u> • Reguluje své chování na podnět a s pomocí učitele/dospělého.
JÁ: Seberozvoj	<u>Sebehodnocení</u> • Učí se zaznamenávat průběh a výsledky svého učení prostřednictvím symbolů i jednoduchou verbální formou. • Sdílí, co pro něj/ní bylo za poslední období snadné/obtížné. • Na příkladu popíše svůj pokrok ve vybrané oblasti zájmu. • • Ocení se za své úspěchy. <u>Přijímání zpětné vazby</u> • Učí se vnímat chybu jako přirozenou součást učení a života. • Učí se naslouchat názorům druhých na svou práci. <u>Plánování</u> • Učí se orientovat ve svých učebních cílech • S pomocí učitele vybírá činnost, která mu/jí pomůže v rozvoji oblasti svého zájmu.

SKUPINA: Vztahy a komunikace	<u>Sdílení a naslouchání</u> • Sdílí své myšlenky a nápady s ostatními. • V kruhu věnuje pozornost názorům a myšlenkám ostatních. <u>Čtení vztahů, situací; Empatie</u> • Všímá si, jak se emoce projevují ve výrazu tváře a těla druhých lidí. • Rozpoznává emoce ostatních. <u>Jinakost</u> • Seznamuje se se zájmy, názory a potřebami spolužáků. <u>Poskytování zpětné vazby</u> • Učí se ocenit druhé za jejich silné stránky a úspěchy. <u>Práce s konfliktem</u> • V modelové situaci a v příběhu rozpozná příčiny konfliktu. • S pomocí dospělého řeší konfliktní situace respektujícím způsobem. • S pomocí dospělého hledá řešení konfliktu.
SKUPINA: Spolupráce	<u>Zaujímání rolí ve skupině</u> • Pracuje ve dvojici či menší skupině na základě struktury dané učitelem. • Pracuje ve dvojici nebo malé skupině tak, aby přispěl/a ke splnění zadání. • Popíše role ve skupině. <u>Dávání/nabízení podpory</u> • Podporuje ostatní členy skupiny ve společném plnění úkolu <u>Reflexe skupiny</u> • Sdílí zkušenosti ze spolupráce ve skupině. <u>Kooperace vs. soutěžení</u> • Zná pravidla “fair play” oblíbených her. Stručně o nich mluví. <u>Říkání si o pomoc</u>

	• Označuje osoby, na které se může obrátit s žádostí o pomoc ve škole i v mimoškolním prostředí. • V modelových situacích umí požádat o pomoc.
KOMUNITA: Participace	<u>Porozumění instituci</u> • Seznamuje se se strukturou a rolí v instituci. (škole) • Seznamuje se s psanými i nepsanými pravidly instituce (školy) a způsoby komunikace. • Seznamuje se svými právy a povinnostmi v rámci instituce (školy). <u>Všímavost a péče o okolí</u> • Pečuje o své věci - má v pořádku sešity, učebnice, pomůcky. • Pod vedením dospělého pečuje o prostředí třídy a dalších školních prostor, které využívá - udržuje pořádek a čistotu. • Vykonyváním služeb se podílí na samosprávě třídy.

2. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
JÁ: Sebepoznání	<u>Reflexe libostí, nelibostí, pocitů</u> • Popíše své pocity. • Na jednoduché škále porovnává různé činnosti a situace v závislosti na tom, v jaké míře mu přinášejí radost. • Popíše svá očekávání <u>Poznávání osobnostních vlastností, dovedností a silných stránek</u> • Pojmenuje základní osobnostní vlastnosti a dovednosti.

	• Diskutuje o tom, jak vybraná osobnostní vlastnost/dovednost pomohla/uškodila postavě v příběhu/modelové situaci. <u>Poznávání emocí</u> • Rozpoznává a popíše různé situace, které u něj/ní vyvolávají různé emoce. • Popíše na obrázku, kde se u něj/ní na těle různé emoce projevují a jak se mohou neverbálně projevovat
JÁ: Seberegulace	<u>Prožívání na úrovni těla, emocí a myšlení</u> • Svými slovy definuje slovo <i>stres</i>. • Poznává různorodost podnětů a situací, které mohou způsobovat stres. • Poznává projevy stresu. Získává zkušenost s jejich rozpoznáním u sebe. • Všímá si změn svého prožívání a sdílí vybraný příklad ze své zkušenosti. • Jmenuje situace z vlastní zkušenosti, kdy potřebuje použít uklidňující/povzbuzující strategie ke zvládnutí náročných (stresových) situací. • V modelové situaci získává zkušenost se zvládnutím náročné činnosti, popíše své prožívání v jejím průběhu a po jejím skončení. <u>Regulace prožívání</u> • Poznává účinky různých technik regulace stresu (senzomotorické - využívající pohyb a smysly; vztahové - sdílení, získání emocionální podpory druhého; kognitivní - pozitivní vnitřní dialog, regulace myšlením). • Vytváří si osobní portfolio účinných technik, které mu/jí pomáhají snižovat stres a zvládat zátěž. • V modelových situacích a příbězích poznává účinné strategie předcházení stresu.

	<u>Regulace chování</u> • Reguluje své chování na podnět skupiny. • Jmenuje situace, ve kterých je důležité umět se zklidnit a ovládat své chování.
JÁ: Seberozvoj	<u>Sebehodnocení</u> • Učí se zhodnotit kvalitu své práce podle zadaných kritérií. • Zaznamenává průběh a výsledky svého učení. Vede si své studijní portfolio. • Mluví o tom, co se za uplynulé období naučil/a. Hledá důkazy pro svá tvrzení. • Pojmenovává své pokroky v učení a oblasti ke zlepšení. <u>Přijímání zpětné vazby</u> • Popíše různé reakce na výskyt chyby. Osvojuje si strategie práce s vlastní chybou. <u>Plánování</u> • S pomocí učitele si stanovuje osobní učební cíle na další období a strategie pro jejich dosažení. • S pomocí učitele volí vhodné činnosti a pomůcky pro dosažení osobních učebních cílů. • Vyhledává příležitosti k rozvoji oblasti svého zájmu. • V rámci výuky se věnuje jím/jí vybrané činnosti z omezené možnosti výběru, sídlí svou zkušenost.
SKUPINA: Vztahy a komunikace	<u>Sdílení a naslouchání</u> • Sděluje své chápání situace a svá očekávání se situací spojená. • Sděluje své pocity. • Učí se techniky aktivního naslouchání. <u>Čtení vztahů, situací; Empatie</u> • V modelové emočně vypjaté situaci získává zkušenost se způsoby reakce,

	kteé snižují napětí • V modelových situacích se vcitřuje do druhých lidí a odhaduje, co by je potěšilo. • Popíše situaci druhého člověka. Podívá se na situaci z jeho perspektivy <u>Jinakost</u> • Porovnává, v čem se jeho/její preference liší od preferencí spolužáků. <u>Poskytování zpětné vazby</u> • Oceňuje druhé za jejich silné stránky a úspěchy. • Dává věcnou zpětnou vazbu svým spolužákům. <u>Práce s konfliktem</u> • V modelových situacích pojmenovává body, ve kterých se strany konfliktu shodují, a ve kterých naopak rozcházejí • S pomocí “Knížky míru” řeší konfliktní situace respektujícím způsobem. • Hledá více možných řešení konfliktu.
SKUPINA: Spolupráce	<u>Zaujímání rolí ve skupině</u> • Ve skupinové práci zkouší fungovat v různých rolích. <u>Utváření dohod ve skupině</u> • U skupinové práce se zadaným plánem a cílem se spolužáky dohodne na postupu práce. • Pod vedením učitele zkouší různé strategie utváření dohod ve skupině. <u>Dávání/nabízení podpory</u> • Poskytne ostatním členům skupiny prostor pro uplatnění jejich dovedností. <u>Reflexe skupiny</u> • Pod vedením učitele reflektuje práci ve skupině. • Všimá si, kdy se skupinová práce daří a kdy se ve spolupráci vyskytují překážky.

	• Na příkladu ocení sebe sama i druhé za přínos ve skupinové činnosti. Uvádí možnosti pro zlepšení. <u>Kooperace vs. soutěžení</u> • Popíše výhody a nevýhody kooperace a soutěžení. <u>Říkání si o pomoc</u> • Rozlišuje situace, kdy lze o pomoc požádat vrstevníka a kdy o pomoc požádat dospělou osobu.
KOMUNITA: Participace	<u>Porozumění instituci</u> • Popíše strukturu a role v instituci. (škole) • Popíše psaná i nepsaná pravidla instituce (školy) a způsoby komunikace. • Popíše svá práva a povinnosti v rámci instituce (školy). <u>Všímavost a péče o okolí</u> • Pečuje o své okolí - situace, které jsou v jeho/jejích silách řeší samostatně podle domluveného postupu. Situace, na které nestačí hlásí dospělému. <u>Identifikace potřeb, problémů, výzev a příležitostí</u> • Učí se rozpoznat a pojmenovat potřebu/problém. <u>Řešení</u> • Navrhuje řešení problémů.

3. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
JÁ: Sebepoznání	<u>Reflexe libostí, nelibostí, pocitů</u> • Popíše své pocity. • Na jednoduché škále porovnává různé činnosti a situace v závislosti na tom, v jaké míře mu přinášejí radost.

	• Popíše svá očekávání <u>Poznávání osobnostních vlastností, dovedností a silných stránek</u> • Pojmenuje své vlastní osobnostní vlastnosti a dovednosti a v rámci nich své silné stránky. <u>Poznávání emocí</u> • Rozpoznává a popíše různé situace, které u něj/ní vyvolávají různé emoce. • Popíše na obrázku, kde se u něj/ní na těle různé emoce projevují a jak se mohou neverbálně projevovat
JÁ: Seberegulace	<u>Prožívání na úrovni těla, emocí a myšlení</u> • Svými slovy definuje slovo <i>stres</i>. • Poznává různorodost podnětů a situací, které mohou způsobovat stres. • Poznává projevy stresu. Získává zkušenost s jejich rozpoznáním u sebe. • Všimá si změn svého prožívání a sdílí vybraný příklad ze své zkušenosti. • Jmenuje situace z vlastní zkušenosti, kdy potřebuje použít uklidňující/povzbuzující strategie ke zvládnutí náročných (stresových) situací). • V modelové situaci získává zkušenost se zvládnutím náročné činnosti, popíše své prožívání v jejím průběhu a po jejím skončení. <u>Regulace prožívání</u> • Poznává účinky různých technik regulace stresu (senzomotorické - využívající pohyb a smysly; vztahové - sdílení, získání emocionální podpory druhého; kognitivní - pozitivní vnitřní dialog, regulace myšlením). • Vytváří si osobní portfolio účinných technik, které mu/jí pomáhají snižovat stres a zvládat zátěž. • V modelových situacích a příbězích

	poznává účinné strategie předcházení stresu. <u>Regulace chování</u> Reguluje své chování sám/sama.
JÁ: Seberozvoj	<u>Sebehodnocení</u> - Učí se zhodnotit kvalitu své práce podle zadaných kritérií. - Zaznamenává průběh a výsledky svého učení. Vede si své studijní portfolio. - Mluví o tom, co se za uplynulé období naučil/a. Hledá důkazy pro svá tvrzení. - Pojmenovává své pokroky v učení a oblasti ke zlepšení. <u>Přijímání zpětné vazby</u> - Popíše různé reakce na výskyt chyby. Osvojuje si strategie práce s vlastní chybou. <u>Plánování</u> - S pomocí učitele si stanovuje osobní učební cíle na další období a strategie pro jejich dosažení. - S pomocí učitele volí vhodné činnosti a pomůcky pro dosažení osobních učebních cílů. - Vyhledává příležitosti k rozvoji oblasti svého zájmu. - V rámci výuky se věnuje jím/jí vybrané činnosti z omezené možnosti výběru, sídlí svou zkušenost.
SKUPINA: Vztahy a komunikace	<u>Sdílení a naslouchání</u> - Sděluje své chápání situace a svá očekávání se situací spojená. - Sděluje své pocity. - Učí se techniky aktivního naslouchání. <u>Čtení vztahů, situací; Empatie</u> - V modelové emočně vypjaté situaci získává zkušenost se způsoby reakce,

	které snižují napětí • V modelových situacích se vcitňuje do druhých lidí a odhaduje, co by je potěšilo. • Popíše situaci druhého člověka. Podívá se na situaci z jeho perspektivy <u>Jinakost</u> • Porovnává, v čem se jeho/její preference liší od preferencí spolužáků. <u>Poskytování zpětné vazby</u> • Oceňuje druhé za jejich silné stránky a úspěchy. • Dává věcnou zpětnou vazbu svým spolužákům. <u>Práce s konfliktem</u> • V modelových situacích pojmenovává body, ve kterých se strany konfliktu shodují, a ve kterých naopak rozcházejí • S pomocí “Knížky míru” řeší konfliktní situace respektujícím způsobem. • Hledá více možných řešení konfliktu.
SKUPINA: Spolupráce	<u>Zaujímání rolí ve skupině</u> • Ve skupinové práci zkouší fungovat v různých rolích. <u>Utváření dohod ve skupině</u> • U skupinové práce se zadaným plánem a cílem se spolužáky dohodne na postupu práce. • Pod vedením učitele zkouší různé strategie utváření dohod ve skupině. <u>Dávání/nabízení podpory</u> • Poskytne ostatním členům skupiny prostor pro uplatnění jejich dovedností. <u>Reflexe skupiny</u> • Pod vedením učitele reflektuje práci ve skupině. • Všimá si, kdy se skupinová práce daří a kdy se ve spolupráci vyskytují překážky.

	• Na příkladu ocení sebe sama i druhé za přínos ve skupinové činnosti. Uvádí možnosti pro zlepšení. <u>Kooperace vs. soutěžení</u> • Popíše výhody a nevýhody kooperace a soutěžení. <u>Říkání si o pomoc</u> • Rozlišuje situace, kdy lze o pomoc požádat vrstevníka a kdy o pomoc požádat dospělou osobu.
KOMUNITA: Participace	<u>Porozumění instituci</u> • Popíše strukturu a role v instituci. (škole) • Popíše psaná i nepsaná pravidla instituce (školy) a způsoby komunikace. • Popíše svá práva a povinnosti v rámci instituce (školy). <u>Všímavost a péče o okolí</u> • Pečuje o své okolí - situace, které jsou v jeho/jejích silách řeší samostatně podle domluveného postupu. Situace, na které nestačí hlásí dospělému. <u>Identifikace potřeb, problémů, výzev a příležitostí</u> • Učí se rozpoznat a pojmenovat potřebu/problém. <u>Řešení</u> • Navrhuje řešení problémů.

5. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
JÁ: Sebepoznání	<u>Reflexe libostí, nelibostí, pocitů</u> • Popíše své potřeby. <u>Poznávání osobnostních vlastností, dovedností a silných stránek</u> • Rozvíjí své uvědomění různorodosti osobnostních vlastností u sebe i druhých. • Pojmenuje, čeho si váží na sobě i

	druhých. <u>Poznávání emocí</u> • Identifikuje projevy širšího spektra emocí, slovně nebo prostřednictvím symbolů sdílí, jaké emoce prožívá v různých situacích. • V modelových situacích poznává širší spektrum emocí, spojuje různé emoce s konkrétním chováním.
JÁ: Seberegulace	<u>Prožívání na úrovni těla, emocí a myšlení</u> • Slovně popíše své prožívání na úrovni těla, myšlení a emocí. • Uvede příklady podnětů, které lidem mohou způsobovat stres (situace, činnosti, smyslové podněty...) • Sdílí zkušenost z konkrétních situací, které u něj/ní vyvolaly stres ve škole i mimo školu. <u>Regulace prožívání</u> • Popíše svou zkušenost s účinností vybraných strategií předcházení stresu. • Diskutuje o míře závažnosti modelových náročných situací a o různých možnostech jejich řešení. <u>Regulace chování</u> • Reguluje své chování sám/sama i v náročných situacích. • Diskutuje o přímých i nepřímých důsledcích svého chování. • Volí různé způsoby chování vzhledem k jejich vhodnosti a dopadu na okolí.
JÁ: Seberozvoj	<u>Sebehodnocení</u> • Zaznamenává průběh a výsledky svého učení ve studijním portfoliu. Svě záznamy podkládá důkazy o učení. • Prezentuje vybranou část svého portfolia ostatním spolužákům. • Zhodnotí kvalitu své práce podle zadaných kritérií. <u>Přijímání zpětné vazby</u>

	• Z názorů druhých na vlastní práci vyvozuje konkrétní závěry pro svůj další rozvoj. <u>Plánování</u> • Samostatně si stanovuje osobní učební cíle na další období a vhodné strategie pro jejich dosažení. • Vybírá si vhodnou činnost k rozvoji v oblasti svého zájmu i bez předem definovaných možností výběru.
SKUPINA: Vztahy a komunikace	<u>Sdílení a naslouchání</u> • Sděluje své potřeby a přání. • V kruhu aktivně naslouchá ostatním členům skupiny <u>Čtení vztahů, situací; Empatie</u> • V modelové situaci popíše jaké potřeby v nich postavy mohou mít a co by jim mohlo pomoci k jejich naplnění. • Popíše možné očekávání druhé strany. • Diskutuje o tom, jaké emoce vyvolává nerespektující chování a o tom, jak podpořit vzájemný respekt a porozumění. <u>Jinakost</u> • Reflektuje a učí se respektovat rozdílnosti v prožívání mezi lidmi. <u>Poskytování zpětné vazby</u> • Dává věcnou zpětnou vazbu dospělým a autoritám.. <u>Práce s konfliktem</u> • Samostatně řeší konflikty respektujícím způsobem. • Při řešení konfliktů stanovuje své potřeby a cíle vzhledem k situaci. • Při řešení konfliktů se umí rozhodnout pro ústupky a definovat podmínky pro dané ústupky.
SKUPINA: Spolupráce	<u>Zaujímání rolí ve skupině</u> • V rámci skupinové práce umí fungovat v různých rolích.

	<u>Utváření dohod ve skupině</u> • U méně strukturovaného zadání skupinové práce se se spolužáky dohodne na rozdělení rolí a postupu práce. • Používá různé způsoby utváření dohod ve skupině. • Přispívá k efektivnímu a konsenzuálnímu spolurozhodování ve skupině. <u>Reflexe skupiny</u> • Reflektuje práci ve skupině nezávisle na vedení učitele. <u>Říkání si o pomoc</u> • Najde vhodný zdroj pomoci pro vybrané náročné situace.
KOMUNITA: Participace	<u>Identifikace potřeb, problémů, výzev a příležitostí</u> • Identifikuje společné potřeby. <u>Řešení</u> • Přichází s více řešeními daného problému. • Zvažuje výhody a nevýhody různých řešení problémů. • Vybírá řešení, které nejlépe odpovídá původní potřebě.

4. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
JÁ: Sebepoznání	<u>Reflexe libostí, nelibostí, pocitů</u> • Popíše své potřeby. <u>Poznávání osobnostních vlastností, dovedností a silných stránek</u> • Rozvíjí své uvědomění různorodosti osobnostních vlastností u sebe i druhých. • Pojmenuje, čeho si váží na sobě i druhých. <u>Poznávání emocí</u> • Identifikuje projevy širšího spektra emocí, slovně nebo prostřednictvím symbolů

	sdílí, jaké emoce prožívá v různých situacích. • V modelových situacích poznává širší spektrum emocí, spojuje různé emoce s konkrétním chováním.
JÁ: Seberegulace	<u>Prožívání na úrovni těla, emocí a myšlení</u> • Slovně popíše své prožívání na úrovni těla, myšlení a emocí. • Uvede příklady podnětů, které lidem mohou způsobovat stres (situace, činnosti, smyslové podněty...) • Sdílí zkušenost z konkrétních situací, které u něj/ní vyvolaly stres ve škole i mimo školu. <u>Regulace prožívání</u> • Popíše svou zkušenost s účinností vybraných strategií předcházení stresu. • Diskutuje o míře závažnosti modelových náročných situací a o různých možnostech jejich řešení. <u>Regulace chování</u> • Reguluje své chování sám/sama i v náročných situacích. • Diskutuje o přímých i nepřímých důsledcích svého chování. • Volí různé způsoby chování vzhledem k jejich vhodnosti a dopadu na okolí.
JÁ: Seberozvoj	<u>Sebehodnocení</u> • Zaznamenává průběh a výsledky svého učení ve studijním portfoliu. Svě záznamy podkládá důkazy o učení. • Prezentuje vybranou část svého portfolia ostatním spolužákům. • Zhodnotí kvalitu své práce podle zadaných kritérií. <u>Přijímání zpětné vazby</u> • Z názorů druhých na vlastní práci vyvozuje konkrétní závěry pro svůj další rozvoj. <u>Plánování</u>

	• Samostatně si stanovuje osobní učební cíle na další období a vhodné strategie pro jejich dosažení. • Vybírá si vhodnou činnost k rozvoji v oblasti svého zájmu i bez předem definovaných možností výběru.
SKUPINA: Vztahy a komunikace	<u>Sdílení a naslouchání</u> • Sděluje své potřeby a přání. • V kruhu aktivně naslouchá ostatním členům skupiny <u>Čtení vztahů, situací; Empatie</u> • V modelové situaci popíše jaké potřeby v nich postavy mohou mít a co by jim mohlo pomoci k jejich naplnění. • Popíše možné očekávání druhé strany. • Diskutuje o tom, jaké emoce vyvolává nerespektující chování a o tom, jak podpořit vzájemný respekt a porozumění. <u>Jinakost</u> • Reflektuje a učí se respektovat rozdílnosti v prožívání mezi lidmi. <u>Poskytování zpětné vazby</u> • Dává věcnou zpětnou vazbu dospělým a autoritám.. <u>Práce s konfliktem</u> • Samostatně řeší konflikty respektujícím způsobem. • Při řešení konfliktů stanovuje své potřeby a cíle vzhledem k situaci. • Při řešení konfliktů se umí rozhodnout pro ústupky a definovat podmínky pro dané ústupky.
SKUPINA: Spolupráce	<u>Zaujímání rolí ve skupině</u> • V rámci skupinové práce umí fungovat v různých rolích. <u>Utváření dohod ve skupině</u> • U méně strukturovaného zadání skupinové práce se se spolužáky dohodne na rozdělení rolí a postupu práce.

	- Používá různé způsoby utváření dohod ve skupině. - Přispívá k efektivnímu a konsenzuálnímu spolurozhodování ve skupině. <u>Reflexe skupiny</u> - Reflektuje práci ve skupině nezávisle na vedení učitele. <u>Říkání si o pomoc</u> - Najde vhodný zdroj pomoci pro vybrané náročné situace.
KOMUNITA: Participace	<u>Identifikace potřeb, problémů, výzev a příležitostí</u> - Identifikuje společné potřeby. <u>Řešení</u> - Nalezne a analyzuje dostupné kapacity a zdroje pomoci. - Realizuje své nápady na řešení.

9.7 OBOR: UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	5
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Hudební výchova
----------------	------------------------

Charakteristika předmětu

Pojetí předmětu

Děti uvádíme do světa hudby a učíme je rozumět jejímu jazyku. Necháváme je nejen naslouchat, ale i na hudbu reagovat a vyjadřovat své pocity skrze různé hudební nástroje. Žáci se seznamují s hrou na nejrůznější hudební nástroje, které nám půjčují spřátelení místní hudebníci. Některé nástroje si žáci vyrábějí a poté je využívají v projektových činnostech. Součástí výuky je i propojování s výtvarnou výchovou a ozvučením výtvarných děl a jejich instalací ve veřejném prostoru. Do výuky začleňujeme také dramatickou výchovu, která vede děti k pohybovým reakcím na hudbu, improvizaci a pracuje s hlasem tak, aby docházelo ke kultivaci hlasového i mluveného projevu dětí a také k jejich zcitlivění a zklidnění.

Organizace výuky předmětu

Hudbu využíváme jako prostředek k harmonizaci a inspiraci jednotlivých žáků i kolektivu. Její význam v sobě nese i název naší školy. Sedmihlásek, ptáček, jenž je pro děti symbolem vokálních dovedností a podporuje děti v aktivní percepční činnosti. V rámci hudební výchovy je využíván i poslech zvuků v přírodě i v městském prostředí a jeho propojení s výtvarnou a tělesnou výchovou. Cílem je dovést děti k používání hudby jako svébytného prostředku komunikace mezi sebou a okolním světem. Ve výuce jsou zahrnuty tyto části: instrumentálně – rytmická, vokální, hudebně-pohybová a poslechová. Hudbu používáme v rámci projektového vyučování, spolupracujeme s místními hudebníky a umělci, kteří dětem ukazují cestu k hudbě skrze své zkušenosti a zážitky. Pro výuku využíváme nejen třídu, kde máme k dispozici piano, ale i venkovní prostředí v okolí školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

1.- 3. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	• Zpívá na základě svých dispozic v jednohlase. • Učí se dýchat při zpěvu do bránice, do břicha, uvolňovat se při zpěvu. • Zná českou hymnu a umí ji důstojně zazpívat.

	• Zná a umí použít různé vokální techniky pro vyjádření různých zkušeností a reálií. • Deklamuje písničku v různém tempu a dynamice. • Využívá různé tempo a dynamiku k improvizacím při vokálně-instrumentálních a pohybových hrách. • Zná stupnici a dokáže ji zazpívat. • Učí se rozeznávat jednotlivé tóny a seřadit je do stupnice. • Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednohlase. • Dokáže ocenit vokální projev druhého. • Hraje vokálně-rytmické hry s použitím různých částí těla. • Opakuje rytmus. • Vytváří, opakuje a kombinuje různé rytmické vzorce. • Odhaluje rytmické vzorce při zpěvu i při poslechu hudby. Poznává opakující se motiv, změny rytmu. • Učí se číst rytmus jako nástroj pro sdělení – co přináší rychlý rytmus, co pomalý. • Zná 2/4, 3/4 a 4/4 rytmus. • Používá notu jako grafický znak pro tón. • Orientuje se podle not při zpívání jednoduchých písní. • Zazpívá tón po druhém člověku. • Zazpívá krátký motiv a zahraje jednoduchý motiv na rytmický nástroj – je schopný ho zopakovat a variovat. • Na určité téma vytvoří krátký hudební motiv. • Zazpívá různě dlouhé tóny, různě silně.
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	• Improvizuje s rytmickými nástroji. • Vyrobit si hudební nástroj a použije ho ve společném orchestru.

HV-3-1-02 rytmituje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Hraje a drží rytmický motiv, vytváří hudební koláže a skladby. • Rozumí základním pojmům: notová osnova, houslový klíč, stupnice C dur a různé délky not (celá, půlová, čtvrtová, osminová). • Pozná notový záznam stupnice – jednotlivé noty umí přečíst a zapsat. • Používá rytmický nástroj jako komunikační prostředek – vede rozhovor s partnerem. • Ventiluje své pocity skrze rytmický nástroj. • Vypráví příběh skrze hudbu za pomoci střídání rytmu, tempa, dynamiky, melodie. • Vytváří jednoduché doprovody k hraní příběhů. • Dokáže hudebně doprovodit písničku. • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry. Provádí elementární hudební improvizace.
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Zná lidové taneční hry a dokáže k nim zazpívat vokální doprovod (zlatá brána, had, zajíc, ozvěna, otázky a odpovědi). • Zná hudební hry – variace na zpěv a hry s melodiemi. • Tančí v plénu s přírodninami a pomůckami. • Vnímá rytmus hudby a pohybuje se v souladu s ním. • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum a tempo. • Vyjadřuje své pocity z hudby pomocí pohybu. • Beze slov ztvární tělem určité téma. • Vnímá místo kolem sebe, pohybuje se tak, aby neohrožoval ostatní.

	• Ví, kde jsou při hrách jeho spolužáci, orientuje se kolem sebe, vnímá ostatní.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• Rozlišuje jednotlivé výrazné tempové a dynamické změny v různých žánrech (taneční, pochodová, ukolébavka, country, rock, blues, jazz, folk, big beat, swing). • Poslouchá a analyzuje ukázkou – zda je instrumentální, vokální, instrumentálně-vokální • Některé ukázky doprovodí tanečními kroky: polka, valčík, renesanční, tance, country tance, folklorní tance. • Seznámí se s různými typy hudby a hudebních těles (chorál, hudba renesanční, barokní, romantická, symfonický orchestr, lidové kapely, jazzové orchestry) • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální • V ukázkách pozná některé hudební nástroje. • Porovná dvě ukázky z hlediska tempa, rytmu, dynamiky, melodie. • Na základě ukázky a své fantazie a dojmů napíše či výtvarně ztvární krátký příběh, báseň, koláž.

4. - 5. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových	• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a v jednoduchém dvojhlase.

tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• Správně při zpěvu dýchá do bránice, do břicha, netlačí na hlas, zpívá do dálky. • Odhaluje vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby. • Vymýšlí vlastní jednoduché melodie. • Zná zásobu lidových i umělých písní k různým příležitostem a tématům. • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. • Zpívá kánon. Vytváří hry na ozvěnu. • Taktuje ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu a reaguje na taktování.
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• Na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. • Doprovodí píseň na rytmické nástroje. • Vyrobit si vlastní rytmický nástroj. • Hraje dohromady se spolužáky samostatně jednoduchou píseň. • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje. • Zná stupnice C dur, G dur, D dur. • Zná délku not, houslový i basový klíč, zapíše některé noty. • Pozná přehledy, mezihru, dohru.
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Vnímá rytmus hudby a pohybuje se v souladu s ním. • Zná lidové taneční hry a dokáže k nim zazpívat vokální doprovod. • Zná hudební hry – variace na zpěv a hry s melodiemi.
POSLECHOVÉ ČINNOSTI HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší	• Rozpozná v proudu znějící hudby některé nástroje. • Rozpozná v proudu znějící hudby hudební výrazové prostředky (metrorytmické, tempové, dynamické a harmonické změny). • Poslouchá krátké ukázky z tvorby hudebních skladatelů klasické i současné hudby.

hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Rozpozná a pojmenuje několik hudebních ukázek a pozná autora.
--	---

9.8 OBOR: ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
2+0	2+0	2+0	2+0	2+0	10
povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

název předmětu	Tělesná výchova
----------------	------------------------

Charakteristika předmětu

Pojetí předmětu

Cílem předmětu je vést děti k poznání vlastního těla a jeho potřeb. Děti začínají od jednoduchých spontánních pohybů, her, rytmizovaných říkadel, přes cílená cvičení a pohybové aktivity, které je vedou k poznání vlastní těla a učí je využívat nejrůznější protahovací, posilovací a kompenzační cvičení. Děti jsou také vedeny ke sledování a zaznamenávání svých výkonů tak, aby mohly v čase sledovat svůj vývoj. Snažíme se dětem ukázat, že pohyb je důležitou součástí života a naučit je, že každodenní pohybové aktivity mohou být zábavné a navíc vedou k prevenci nemoci.

Děti cvičí jak samostatně, tak ve dvojicích, skupinách či větších týmech. Podporujeme v nich týmového ducha, chuť ke spolupráci, komunikaci a nadšení ze společného zážitku z pohybu. Každý rok probíhá v jednom týdnu základníplavecký výcvik s výukou 10 -20 hodin plavání. Výcvik je organizován formou výjezdu tříd do určeného zařízení, kde se dětem věnuje certifikovaný instruktor.

Organizace výuky předmětu

Vyučování probíhá venku v okolí školy, či v pronajaté Sokolovně. Pohybové aktivity jsou součástí celého dne ve škole jako prevence vzniku vadného držení těla a dalších negativních následků dlouhodobého sezení. Časová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

1.- 3. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• Uvědomuje si souvislost pravidelné každodenní pohybové činnosti se zdravím. • Ví, proč je dobrá příprava těla před pohybovou činností a aktivně ji provádí. • Po zátěži používá prvky relaxačních technik. • Zná a používá cviky na protahování a posilování. • Ví, jak vypadá správné držení těla. • Učí se průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a rozumí jejich důležitosti. • Zvládá jednoduché pohybové činnosti individuálně i ve skupině a snaží se zlepšovat. • Nosí vhodné oblečení a obutí. • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorách školy. • Dodržuje pravidla her. • Reaguje na pokyny a povely týkající se osvojované činnosti a její organizace. • Dbá na bezpečnost v šatnách a umývárkách, na bezpečnou přípravu a ukládání náradí, náčiní a pomůcek. Umí poskytnout první pomoc v podmínkách TV.

	• Rozumí pravidlům pohybu o přestávkách.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<u>Pohybové hry</u> • Během pohybových her používá nejrůznější hračky a rozvíjí pohybovou tvořivost. <u>Gymnastika</u> • Ve spolupráci s ostatními provádí průpravná cvičení. • Zvládá základy pozemní (i párové) akrobacie. • Používá náčiní a náradí odpovídající velikosti a hmotnosti. <u>Atletika</u> • Seznamuje se s atletickými disciplínami: rychlý a vytrvalostní běh, hod míčkem, skok do dálky a do výšky, běh přes nízké překážky. <u>Sportovní hry</u> • Umí manipulovat s míčem. • Zvládá spolupráci při skupinových hrách. • Účastní se zjednodušené formy sportovního turnaje. <u>Plavání</u> • Zná pravidla hygieny plavání v bazénu. • Je schopen adaptace na vodní prostředí. • Používá základní plavecké dovednosti. • Ovládá jednu plaveckou techniku. • Osvojuje si prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• Při pohybové činnosti používá osvojené základní tělocvičné názvosloví. • Rozumí domluveným povelům a signálům. • Rozumí organizaci známého prostoru pro jednotlivé pohybové činnosti.

	• Uznává a zachovává principy fair play.
--	--

4.- 5. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• Reaguje na pokyny a povely týkající se osvojované činnosti a její organizace. • Dbá na bezpečnost v šatnách a umývárkách, na bezpečnou přípravu a ukládání náradí, náčiní a pomůcek. • Chápe důležitost přípravy těla před pohybovou činností a aktivně ji provádí. • Po zátěži používá prvky relaxačních technik. • Ví, jak vypadá správné držení těla. • Ví, jak se správně zvedá zátěž. • Nosí vhodné oblečení a obutí. • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorách školy. • Dodržuje pravidla her. • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. • Zařazuje do pohybového režimu kompenzační cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. • Ví, jak správně dýchat a využívat dech při provádění jednotlivých cviků.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• Zvládá průpravné úpoly – přetahy, přetlaky. • Používá náradí a náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti. • Zvládá rychlý a vytrvalostní běh, hod míčkem, skok do dálky a do výšky, běh přes nízké překážky. • Umí manipulovat s míčem či jiným herním náčiním.

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• Zvládá spolupráci při skupinových hrách. • Účastní se turnaje dle zjednodušených pravidel sportovních her. • Zná pravidla hygieny plavání v bazénu. • Je schopen adaptace na vodní prostředí. • Používá základní plavecké dovednosti. • Ovládá více plaveckých technik. • Osvojuje si prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• Při pohybové činnosti používá osvojené základní tělocvičné názvosloví. • Rozumí domluveným povelům a signálům. • Dle své úrovně organizuje jednoduché turnaje a pohybové aktivity pro ostatní. • Dokáže vysvětlit pravidla hry spoluhráčům. Jako účastník umí požádat o vysvětlení nejasností. • Rozlišuje úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům hry a principům fair play. • Má přehled o sportovních aktivitách ve svém okolí (v místě bydliště). • Je schopen vyhledat informace k jednotlivým pohybovým aktivitám.

9.9 OBOR: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI

počet vyučovacích hodin na týden					
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
1 + 0	1 + 0				2
povinný	povinný				

název předmětu	Pracovní činnosti
----------------	-------------------

Charakteristika předmětu

Pojetí předmětu

Předmět zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Žáci se učí pracovat s nejrůznějšími materiály, náradím a náčiním a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Předmět tak přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Snažíme se zde aplikovat některé teoretické poznatky dětí získané v jiných předmětech a zároveň zařazovat činnosti, které doplňují a prakticky rozvíjejí probíraná témata. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V prvních dvou ročnících je předmět vyučován samostatně, ve 3. - 5. ročníku je integrován v předmětu Projekt.

1.- 2. ročník	
Okruh učiva	Výstupy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	• Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • Pracuje podle slovního návodu a předlohy. • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.

	• Snaží se hledat cesty, jak ušetřit materiál, na co ho ještě využít.
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	• Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi různého typu. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	• Zasadí a pečuje o nenáročné pokojové i venkovní rostliny.
PŘÍPRAVA POKRMŮ	• Pod vedením dospělého spolu s ostatními připraví jednoduchý slaný a sladký pokrm. • Dokáže recept zapsat, ilustrovat a popsat pracovní postup.

10. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a žákyní Základní školy Sedmihlášek vycházejí z Vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, která vychází z § 19, § 20 odst. 7, § 23 odst. 3, § 26 odst. 4, § 27 odst. 6, § 31 odst. 1, § 38 odst. 7 a § 56 zákona Školského zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění.

Cílem hodnocení na naší škole je:

- Informovat žáky a žákyně o tom, do jaké míry dosahují vzdělávacích cílů.
- Motivovat žáky a žákyně k seberozvoji.
- Sdílet žákům a žákyním doporučení pro jejich další zlepšení v jednotlivých vzdělávacích oblastech.
- Informovat zákonné zástupce o tom, jak jednotliví žáci, žákyně, třída i celá škola dosahují vzdělávacích cílů.
- Domluvit se se zákonnými zástupci na postupných krocích nutných pro další rozvoj jejich dítěte v domácím prostředí či mimo školu.
- Získat podklady pro učitele a vedení školy pro stanovení dalších cílů pro vzdělávání jak celé třídy, tak jednotlivce.
- Informovat učitele o tom, jak se mu daří vést žáky a žákyně k cílům.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné. Hodnocení obsahuje:

- posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu,
- popis schopnosti dítěte uplatnit učivo v různých souvislostech a v praxi
- postoj a vývoj žáka
- míru zapojení a aktivní přístup dítěte
- posouzení schopnosti samostatné práce dítěte
- posouzení schopnosti pracovat v týmu
- úroveň vyjadřovacích schopností

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Hodnocení probíhá v ZŠ Sedmihlášek průběžně během celého školního roku.

V hodnocení je zohledňována jedinečná osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti a případně znevýhodnění či další nadání. Do hodnocení se tak může promítnout skutečnost, že žák má předpoklady k učení, ale nevyužije je a ve výuce je pasivní, stejně tak jako opak, kdy dítě nedosahuje kýžených znalostí a dovedností, ale snaží se a aktivně přistupuje k učení.

Výsledné hodnocení má poskytovat komplexní obraz o každém dítěti - o jeho osobnostním vývoji, stavu znalostí i dovedností, klíčových kompetencí i chování.

Forma průběžného hodnocení

K hodnocení výsledků vzdělávání žáků a žákyň využíváme kombinaci slovního hodnocení a hodnocení pomocí čtyřstupňové grafické škály. Čtyřstupňová škála koresponduje se systémem kritériálního hodnocení na oficiálních tiskopisech pro vysvědčení.

Škála pro průběžné kritériální hodnocení

J (Ještě neosvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období ještě neosvojil/a.

Č (Částečně osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období osvojil/a částečně, stále se

vyskytují potíže a potřeba pomoci.

T (Téměř osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období téměř osvojil/a, uplatňuje je ve známých situacích s připomenutím nebo mírnou dopomocí.

Ú (Úplně osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období zcela osvojil/a, uplatňuje je samostatně ve známých i zcela nových situacích.

V 1. - 3. ročníku jsou pro větší srozumitelnost jednotlivé stupně reprezentovány grafickými symboly.

Každý vyučovaný předmět je obsahově rozdělen do více oblastí. Hodnocení v rámci jednotlivých oblastí je vedeno odděleně.

Hodnocení na vysvědčení

Hodnocení na vysvědčení je taktéž kombinací kritériálního hodnocení znázorněného na grafické škále a slovního hodnocení.

Pomocí škál je na vysvědčení hodnocena konkrétní dosažená úroveň znalostí a dovedností. V rámci jednoho předmětu je samostatně hodnoceno vždy několik konkrétních oblastí.

Škály obsahují tyto stupně hodnocení:

J (Ještě neosvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období ještě neosvojil/a.

Č (Částečně osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období osvojil/a částečně, stále se vyskytují potíže a potřeba pomoci.

T (Téměř osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období téměř osvojil/a, uplatňuje je ve známých situacích s připomenutím nebo mírnou dopomocí.

Ú (Úplně osvojeno) - Žák/žákyně si výstupy pro dané období zcela osvojil/a, uplatňuje je samostatně ve známých i zcela nových situacích.

V komentářích se slovním hodnocení je hodnoceno:

- vývoj žáka/žákyně v hodnoceném období
- vztah žáka/žákyně k jednotlivým předmětům a činnostem
- aktivita žáka při výuce
- kvalita domácí přípravy

Součástí slovního komentáře může být také doporučení pro další rozvoj žáka/žákyně.

Předměty s výchovným zaměřením (osobnostní rozvoj, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti, tělesná výchova) jsou hodnoceny pouze slovně. Hodnocení v těchto

předmětech se v první řadě zaměřuje na vývoj žáka/žákyně, jeho/její snahu, spolupráci, a zapojení v hodinách. Teprve potom mohou být hodnoceny výsledky a výkony.

Součástí závěrečného hodnocení může být také sebehodnocení žáka/žákyně a zpráva od rodičů.

Celkové hodnocení žáka/žákyně

Pro vyjádření celkového hodnocení žáka/žákyně na vysvědčení se hodnotí těmito stupni:

- prospěl/a s vyznamenáním - není-li žák/žákyně na vysvědčení v žádné oblasti žádného z vyučovaných předmětů hodnocen/a na úrovni “Částečně osvojeno”.
- prospěl/a - není-li žák/žákyně na vysvědčení v žádné oblasti žádného z vyučovaných předmětů hodnocen/a na úrovni “Ještě neosvojeno”.
- neprospěl/a - je-li žák/žákyně na vysvědčení v některé oblasti některého z vyučovaných předmětů hodnocen/a na úrovni “Ještě neosvojeno”.
- nehodnocen/a - není-li možné žáka/žákyni hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Hodnocení žáků a žákyní vzdělávaných na základě § 20 a § 38 školského zákona

Tedy hodnocení vzdělávání cizinců a osob pobývajících dlouhodobě v zahraničí a při plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území České republiky nebo v evropské škole probíhá formou klasifikace na základě přezkoušení z daných předmětů.

Hodnocení žáků a žákyní v individuálním vzdělávání podle § 41 zákona 561/2004 Sb.

včetně tzv. domácího vzdělávání

Hodnocení probíhá v průběhu školního roku dvakrát, zpravidla ke konci prvního a konci druhého pololetí. Přezkoušení probíhá tzv. portfoliově, což znamená, že žák/žákyně předloží záznamy a ukázky zpracovaných výstupů. Tato část je doplněna rozhovorem s přezkušujícím pedagogem/přezkušující pedagožkou, který/á ověří, zda-li bylo dosaženo všech stanovených cílů definovaných ve Školním vzdělávacím programu pro daný ročník.

Hodnocení žáků se speciálními potřebami

U žáka/žákyně se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k

charakteru znevýhodnění. U žáka prvního až pátého ročníku s přiznanými podpůrnými opatřeními se i při hodnocení postupuje dle plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

U žáka/žákyně prvního až pátého ročníku s přiznanými podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel/ředitelka školy o použití širšího slovního hodnocení a vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu na základě žádosti zástupce žáka.

Vzdělávání a hodnocení mimořádně nadaných žáků a žákyní

Mimořádně nadaným žákem/žákyní se rozumí takový který/á dosahuje mimořádných výsledků ve školní, nebo mimoškolní práci. Tyto děti jsou integrovány v běžných třídách. Ředitel/ka školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit výše uvedeným žákům a žákyním na žádost jejich zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Ředitel/ka školy může mimořádně nadaného žáka/žákyni přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na žádost zákonného zástupce a vyjádření školského poradenského zařízení po komisionálním přezkoušení. Při hodnocení a klasifikaci mimořádně nadaných žáků/žákyní jsou brány v úvahu individuální možnosti a nadání.

Hodnocení chování žáků a žákyní

Rozvoj v oblasti společenského chování vnímáme jako nedílnou součást vzdělávání a intenzivně na něm s našimi žáky pracujeme. Záměrem školy je podporovat děti v osvojování si takových strategií chování, které vedou k pevnému a udržitelnému vztahu nejen k lidem a věcem ve svém okolí, ale i k sobě samému a ke svému učení.

Cíl hodnocení v oblasti chování

Cílem hodnocení v oblasti chování je poskytnout komplexní obraz žáka o jeho chování ve škole, a to nejen v oblasti dodržování pravidel, ale také v naplňování a rozvíjení vybraných klíčových kompetencí vyplývajících z RVP.

Obsah hodnocení v oblasti chování

Hodnocení v oblasti chování zahrnuje:

- dodržování pravidel školy a třídních dohod vycházejících ze Školního řádu naší školy a Kodexu Sedmihláška
- naplňování vybraných klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV

Klíčové kompetence hodnocené v rámci chování jsou takové dovednosti a postoje, které žák/žákyně vyjadřuje svými projevy chování, které lze posoudit systematickým pozorováním

a pro které lze vytvořit kritéria pro následné hodnocení. Tyto kompetence jsou rozvíjeny napříč všemi vyučovacími oblastmi a jejich hodnocení může být zároveň součástí hodnocení z jednotlivých předmětů.

Frekvence a způsob hodnocení v oblasti chování

Hodnocení v oblasti chování je zahrnuto do průběžné zpětné vazby tímto způsobem:

- v rámci každotýdenního žákovského sebehodnocení
- v rámci měsíčního hodnocení od třídního učitele
- v rámci vysvědčení
- hodnocení chování může být také součástí zpětné vazby v rámci jednotlivých předmětů

Stupnice pro hodnocení v oblasti chování

Úroveň osvojených kompetencí v oblasti chování je hodnocena na grafické čtyřstupňové škále, která vyjadřuje frekvenci a stupeň samostatného uplatňování příslušné dovednosti žákem/žákyní:

■ **Velmi zřídka** - Zatím potřebuje soustavné vedení.

■■ **Občas** - S pobídkou nebo povzbuzením je chování patrné v běžných situacích.

■■■ **Často** - Chování je patrné v běžných situacích.

■■■■ **Téměř vždy** - Žák/žákyně uplatňuje dané chování samostatně a v různých kontextech.

Grafické ztvárnění této stupnice se může lišit, vždy má však čtyři výše zmíněné stupně.

Hodnocení chování na vysvědčení

Pro hodnocení chování jsou na vysvědčení stanoveny tři kategorie:

- chování ve vztahu k sobě - hodnoceny jsou kompetence v oblasti sebepoznání, seberozvoje a seberegulace
- chování ve vztahu k ostatním - hodnoceny jsou kompetence fungování žáka/žákyně v menší i širší sociální skupině, případně společnosti jako celku
- chování ve vztahu k učení - hodnoceny jsou vybrané učební a pracovní kompetence

Hodnocení chování na vysvědčení je vždy založeno na průběžném sledování žáka/žákyně a jeho/jejího chování během celého pololetí.

11. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cíle a kritéria autoevaluace školy

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje. Jde o kontinuální proces, který se snaží hodnotit činnost školy a dosahování cílů, jež si škola stanovila. Autoevaluace se provádí průběžně, nejméně však 2x ročně.

Oblasti autoevaluace

1. Průběh a výsledky vzdělávání

V této oblasti reflektujeme efektivitu probíhajícího vzdělávání, možnosti úprav, fungující složky procesu vzdělávání – časové bloky, rozvrhy, propojování předmětů, práce s pomůckami a práce s učebnicemi. Hodnotíme soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, možnosti klidu na práci, práce s více ročníky současně i odděleně, systém úkolů, práce s pracovními listy, projektovými knížkami, učebnicemi apod. Soustředíme se také na proces vzdělávání – na tempo, klima, motivaci k dosahování výsledků u dětí, zájem o učivo, práci v hodině, hledání nových cest a jejich otevřenost, efektivitu přímé práce s dětmi, učební a komunikační styl pedagogů, schopnost sebereflexe u žáků, schopnosti orientace v učebním procesu apod.

2. Spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností, zřizovatelem – spokojenost žáků, zákonných zástupců a pedagogů s úrovní výuky, vzájemné vztahy dílčích účastníků vzdělávacího procesu

Zaměřujeme se na vztah žáků ke škole, k pedagogům, vzájemné vztahy mezi rodiči a pedagogy, nastavení komunikace s rodiči, otevřenost, participaci všech zúčastněných na zlepšování podmínek pro vzdělávání. Důležitý je pro nás vztah s obcí a regionálními institucemi.

3. Podmínky ke vzdělávání

V této oblasti se zaměřujeme na materiální, technické a hygienické podmínky. Zabýváme se možnostmi zlepšování prostor určených k výuce, učebních pomůcek, venkovního zázemí, okolí školy apod. Hodnotíme uspořádání třídy, osvětlení, povrchy, pomůcky a jejich uspořádání a využívání, vybavení školy. Také reflektujeme školní klima, zejména spokojenost žáků a pracovníků školy, budování příjemného nekonfliktního prostředí, dobrých mezilidských vztahů a zlepšování estetické úrovně prostředí.

4. Personální oblast

Soustředíme se na hodnocení řízení školy, kvalitu personální práce, kvalitu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Zkoumáme time management vedení i pedagogů, efektivitu jejich přímé práce s dětmi i nepřímé přípravy. Hodnotíme silné a slabé stránky, výzvy a možnosti, další vzdělávání a využití poznatků ve vzdělávací praxi. Součástí je i prezentace školy veřejnosti, obraz školy směrem k vnějšímu prostředí, oslovování nových rodin, obcí a dalších partnerů. Reflektujeme četnost schůzek, zápisy z těchto schůzek, přehlednost a účelnost setkávání, dodržování stanovených termínů, vytváření příjemné, bezpečné a přátelské atmosféry.

Nástroje autoevaluace

1. Pozorování, evidence pozorovaných jevů (sběr dat, zpětná vazba pro zúčastněné)
2. Hodnocení a sebehodnocení žáků
3. Dotazníky, ankety (průzkumy)
4. Testy (vlastní, vnější) – srovnávací, ověřovací, dovednostní
5. Hospitace
6. Autoevaluace učitelů
7. Vnější evaluace
8. Rozbory žakovských prací a činností
9. Rozbory zkoušek (přijímací, nanečisto)
10. Diskuze, porady, rozhovory
11. Stanovení a hodnocení plnění plánů
12. Rozbor školní dokumentace (např. zápisy v ŽK, výkazy atd.)
13. Pedagogická tvořivost (metodické materiály, učebnice, projekty, granty)
14. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
15. Úspěchy v soutěžích
16. Nabídka zájmové činnosti
17. Akce pro veřejnost

12. PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ K ZÁKLADNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky a kritéria pro přijetí

Aktuální kritéria jsou vždy vypsána v rámci jednotlivého zápisu. Zohledňovány jsou zpravidla tyto oblasti:

1. Odevzdání přihlášky na předepsaném formuláři (dostupný na webových stránkách školy)
2. Absolvování zápisu k plnění povinné školní docházky v zákonném termínu (stanovuje ředitelka školy, termín a způsob organizace je vyvěšen na webových stránkách školy)
3. Školní zralost (posuzuje rodič, zapisující pedagog, speciální pedagog či spolupracující školské poradenské zařízení), škola sama, v případě podezření na školní nezralost doporučuje návštěvu specializovaného poradenského pracoviště. Sama školní nezralost nemůže být a nikdy není důvodem pro nepřijetí žáka k základnímu vzdělávání na Základní škole Sedmihlášek.
4. Preferované trvalé bydliště v Roztokách – není podmínkou, avšak v rámci zápisu je bodově zvýhodněno.
5. Vyplněný dotazník sledující představu rodičů o zapojení do vzdělávacího procesu a spolupráce se školou
6. Soulad žáka se ŠVP
7. U zápisu jsou bodově zvýhodňováni sourozenci žáků, kteří školu navštěvují.